

Huan Apóstoles Ixtamāca'tzīnīni'n huan Xatzey Tachihuīn Ixpālacata Jesucristo

Huanca a'nchī namāstā'can Espíritu Santo

¹ Icuaniyāni', Teófilo, que a'xni'ca' quit ictzo'kli pū'la huan lakatin libro, ictzo'kli ixlihuāk a'ntū Jesús litzuculh tlahua lā' māsu'yu. ² Lā' ictzo'kli a'ntūn tlahualh hasta a'xni'ca' a'lh nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixa'n nac a'kapūn, Jesús cāmaxquī'lh lakatin līmāpa'ksīn ixapóstoles a'ntī ixcālacsacnī't. Cāmaxquī'lh por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. ³ A'xni'ca' Jesús lej ixpātīni'nī't, xla' lakahuan cātasu'yuni'lh ixapóstoles. Lā' xla' tlahualh lej lhūhua' catūhuā a'ntū māsu'yulh que lej stu'ncua' ixuanī't Jesús xalakahuan. Lā' ixcātasu'yuni' hasta lhān chā'lh tu'pu'xam chī'chini'. Lā' ixcāhuani ixpālacata a'nchī māpa'ksīni'n Dios.

⁴ Lā' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't xlaca'n lā' Jesús, xla' cāhuanilh:

—Tūna'j cataxtutit de nac Jerusalén. Caka'lhī'tit a'ntū nacāmaxquī'yāni' xaTāta'. Huā'mā' quit iccālīkahlachihuīna'ni'nī'ta'ni'tza'. ⁵ Ixlistu'ncua', Juan ixlīmā'kpaxīni'n xcān. Pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n nacātamaxquī'yāni' Espíritu Santo. Lā' palaj nacātamaxquī'yāni' —cāhuanilh Jesús.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn

⁶ Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't takalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿chā chuhua'j nahui'lī'ya' ixlīmāpa'ksīni' kalhatin israelita?

⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tūla catica'tzītīt huanmā' chi'chini' a'xni'ca' nala huā'mā'. Xmān Dios ca'tzī a'xni'ca' namacamin huā'mā' a'ntū nala. U'tza' māpa'ksī.

⁸ Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit līmāpa'ksīn a'xni'ca' huan Espíritu Santo nacālakmināni' porque naka'lhī'yā'tit Espíritu Santo. Hui'xina'n nachihuīna'nā'tit de quimpālacata nac Jerusalén lā' na ixlīhuāk estado de Judea lā' nac Samaria lā' na ixlīhuāk quilhtamacuj.

⁹ Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh lā' xla' chu tuncan tzuculh tā'kayāhua na ixlacapūnca'n. Lā' tanūlh nac lakatin poklhnu' a'ntū cāmātzē'kni'lh.

¹⁰ Lā' xlaca'n ixtatalacayāhuayāna' a'xni'ca' Jesús ixa'mā' tālhmā'n. Lā' chu līmaktin tatāyachi kalhatu' chi'xcuui'n ixpajtzuca'n. Ixtaka'lhī ixl'u'xu'ca'n laksmu'yonko. ¹¹ Lā' xlaca'n tahualh:

—Chi'xcuui'n xalanī'n nac Galilea, ¿a'chī' talacayāhuayāna'ntit? U'tza' huā'mā' Jesús, a'ntīn tā'kayāhuanī't nac a'kapūn na milacapūnca'n, ū'tza' nataspi'tpala. Chu a'nchī a'lh, namimpala hua'chi a'xni'ca' tā'kayāhualh na milacapūnca'n —cāhuanica.

Lacsacca Matías para natanū ixlaktapalh Judas

¹² Lā' huan apóstoles tataxtulh de nac kēstīn a'nlhā ixuī' pū'olivo. Lā' huan kēstīn ixpajtzu Jerusalén ixlīmakat chu a'cxtim hua'chi tzē natlā'huancan lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan chu a'nchī tatzō'kni' nac ley. Lā' xlaca'n ta'a'nchokopā

nac Jerusalén. ¹³ Lā' a'xni'ca' tachilh xlacan tatō'ca'lh hasta nac cuarto tālmā'n a'nlhā ixtahui'lāna'ncha' Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' Andrés lā' Felipe lā' Tomás lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Simón Zelote lā' Judas ixtā'tin Jacobo. ¹⁴ Lā' ixlīhuākca'n a'cxtim talīhui'līlh ta'orarlī lā' tasqui'ni' Dios. Lā' nā ta'orarlīlh nā puscan lā' María a'ntī ixtzī't Jesús lā' nā ixtā'timīn Jesús.

¹⁵ Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't xlacan hua'chi lakatin ciento ā'kalhapu'xam. Lā' huanmā'na chi'chini' Pedro tāyalh ixlacihpu'nanca'n huan tā'timīn lā' cāhuanilh:

¹⁶ —Tā'timīn, chuntza' tasqui'nī que pātle'kelh a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā David hualh pū'la por ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo, ixpālacata Judas. U'tza' huā'mā' Judas a'ntī cāpū'lanī'lh xlacan a'ntī tachi'palh Jesús. ¹⁷ U'tza' Judas a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni'. Lā' nā ū'tza' ixtā'scuja Dios hua'chi quina'n tā'scujāuj Dios. ¹⁸ Huā'mā' chi'xcu' tamāhualh ti'ya't. Lā' līmāpalalh huan tumīn a'ntū tlajalh por ixpālacata a'ntūn tlhualh a'ntūn tū' tzey. Lā' tatonkopūlh lā' tapālhkālh lā' taxtukō'lh ixpālūhua'. ¹⁹ Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Jerusalén ixtaca'tzī huā'mā'. U'tza' līmāpācuhuīca ixtacuīni' huan ti'ya't Acéldama. Chuntza' ixtachihuīnca'n a'ntū huanicu'tun Pasakō'nī't Ka'lhni' huan Ti'ya't. ²⁰ Chuntza' tatzō'kni' nac libro ixtacuīni' Salmos: Calakmaka'nca ixchic.

Lā' a'ntza' nīn tintī' catitahui'lalh.

Lā' nā tatzō'kni' chuntza':

Lā' catanūpā ā'chā'tin na ixlītlōt.

²¹ Lā' Pedro huampā:

—Catanūlh ixlaktapalh Judas kalhatin a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni' ixlīhuāk quilhtamacuj a'xni'ca' Jesús taxtulh lā' tanūlh na quilac'lpu'nanca'n. ²² Calalh kalhatin a'ntī ixquincātā'latlā'huanāni' desde a'xni'ca' Juan mā'kpaxīni'lh hasta huanmā' chi'chini' a'xni'ca' Jesús tā'kayāhualh tālmā'n na quilacapūnca'n. U'tza' nala hua'chi quina'n lā' namāstū'nca a'nchī Jesús lakahuanchokolh —hualh Pedro.

²³ Lā' cālacsacca kalhatu' chi'xcuui'n. Lā' de huā' kalhatu' ixtacuīni' chā'tin José a'ntī ixka'lhī ixtacuīni' ixlītāpātu' Barsabás lā' ixlītāpātu'tun Justo. Lā' ā'chā'tin huampala ixtacuīni' Matías. ²⁴ Lā' ta'orarlilh lā' tahualh:

—QuinDiosca'n, hui'x cālakapasni'ya' ixa'clhcunucca'n ixlīhuākca'n chi'xcuui'n. Caquilāmāsu'ni'uj tichū de huā' tamā'na kalhatu' chi'xcuui'n lacsacnī'ta' hui'x. ²⁵ Lā' ū'tza' natā'scujāni' lā' apóstol nala. Lā' nala ixlaktapalh Judas a'ntī makxtekli de tā'scujāni' por ixpālacata a'ntūn tlhualh a'ntūn tū' tzey, lā' ū'tza' lī'a'lh nac pūpātīn.

²⁶ Lā' tzo'kca ixtacuīni' José nac kalhtin ca'psnat. Lā' ixtacuīni' Matías tzo'kpalaca nac kalhtin ca'psnat huampala. Mojōca kalhtu' ca'psnat. Lā' a'xni'ca' mācutuca xmān kalhtin ca'psnat lā' ixka'lhī ixtacuīni' Matías. Lā' chuntza' tanūlh Matías ixlītlōt. Lā' a'cchā'lh ixlīkalhacāujtu' apóstoles.

2

Macaminca Espíritu Santo

1 Lā' a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū huanican Pentecostés, ixlīhuākca'n ixtatakēstokkō'nī't. 2 Chu limaktin macasa'nalh de nac a'kapūn hua'chi lakatin palha' ū'ni' a'ntū kaxmatca huāk huan nac chic a'nlhā ixtahui'lāna'. 3 Lā' cātasu'yuni'lh hua'chi si'makāt a'ntū tasu'yulh hua'chi lamana'. Lā' tahuī'lh na ixa'cpunca'n chā'tunu' de xlaca'n. 4 Lā' ixa'clhcunucca'n talītatzumakō'lh Espiritu Santo. Lā' tatzuculh tachihuīna'n xtuncnu' tachihuīn a'ntū cāmaxquī'lh Espiritu Santo natachihuīna'n.

5 Lā' ixtahui'lāna' nac Jerusalén israelitas, chi'xcuhui'n a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios. Xlaca'n xalanī'n lakachu nac cā'quilhtamacuj. 6 Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū macasa'nalh, tatakēstokkō'lh ixlīlhūhua'ca'n. Lā' nīn ixtalīca'tzīhui'lāna' a'nchī ixtakaxmatli ixtachihuīnca'n chā'tunu' xalanī'n lakatunu' cā'lacchicni'. 7 Lā' tatamakchuyilh lā' cālē'cnīca lā' talāhuanilh:

—¿Chu tū' xalanī'n nac Galilea huā' tamā'na chi'xcuhui'n a'ntīn tachihuīna'mā'na? 8 Lā' ¿chī likaxmatāuj quilīhuākca'n huan tachihuīn a'ntū chihuīna'nāuj desde quilīlacti'na'jca'n? 9 Makapitzīn de quina'n xalanī'n nac Partia lā' Media lā' Elam lā' Mesopotamia lā' Judea lā' Capadocia lā' Ponto lā' Asia. 10 A'makapitzīn quina'n xalanī'n nac Frigia lā' Panfilia lā' Egipto lā' xpajtzu Cirene a'ntū lakatin cā'lacchicni' nac Africa. Lā' ā'makapitzīn xalanī'n nac Roma a'ntīn taminī'ta'ncha'. Xlaca'n israelitas lā' nā a'ntī ixtatanūnī't na ixreligionca'n israelitas. 11 Lā' ā'makapitzīn quina'n xalanī'n nac Creta lā' Arabia. Lā' quina'n cākaxmatni'yāuj huanmā'na chi'xcuhui'n, xalanī'n nac Galilea, a'nchī

tachihuīna'mā'na a'ntūn quintachihuīnca'n. Lā' quincātalīchihuīna'mā'ni' catūhuā lej ka'tla' a'ntū tlahualh Dios —talāhuanilh.

¹² Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīkō'lh lā' tū' taca'tzīlh tuchū. Lā' talāhuanipā:

—¿Tuchū huanicu'tun huā'mā'?

¹³ Lā' makapitzīn talakapalalh lā' tahualh:

—Huā' tamā'na chi'xcuui'n taka'chī.

Pedro cātā'chihuīna'lh tachi'xcuui't

¹⁴ Lā' Pedro tāyalh ixlīkcalhacāujtu' apóstoles lā' cāhuanilh palha':

—Iccāhuaniyāni' chi'xcuui'n israelitas lā' milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī hui'lā'na'ntit nac Jerusalén. Caca'tzītī huā'mā' lā' cakaxpa'ttīt quintachihuīn. ¹⁵ Huā' tamā'na chi'xcuui'n

tū' taka'chī hua'chi puhua'nā'tīt hui'xina'n. Tū' taka'chī porque xmān maknajās cūhuīni'.

¹⁶ Huā'mā', a'ntū hui'xina'n laktzī'mpā'na'ntit lā' kaxpa'tpā'na'ntit, ū'tza' a'ntū hualh Joel a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'. Joel hualh:

¹⁷ Dios hualh chuntza':

A'xni'ca' nasputatza' quilhtamacuj
na'iccāmacamini' quiEspíritu ixlīhuākca'n
tachi'xcuui't.

Lā' mi'o'kxa'nca'n lā' mintzu'ma'janca'n natahuan
quintachihuīn.

Lā' mi'o'kxa'nca'n natalakachuya lā' mimpap-
atzīnca'n natalakahuāna'n.

¹⁸ Lā' lej ixlīstu'ncua' na'iccāmacamini' xlaca'n
quiEspíritu huanmā'na chi'chini' a'ntī
quintatā'scuja a'ntīn chi'xcuui'n lā' a'ntīn
puscan.

Lā' xlaca'n natahuan quintachihuīn.

19 Lā' na'icmāsu'yu lē'cnīn tālhmā'n nac a'kapūn lā' laka'tla'n catūhuā nac ti'ya't.

Lā' natatasu'yu ka'lhni' lā' lamana' lā' mixini' a'ntū hua'chi jini'.

20 Lā' huan chi'chini' tū' naxkaka lā' huan mālhcuyū' natasu'yu hua'chi ka'lhni'.

Lā' ā'calistān namin ixlac'hchi'chini' Māpa'ksīni' Jesucristo a'xni'ca' namimpala.

Nala lakatin chi'chini' lej xaka'tla'.

Lā' nalaktzī'ncan a'ntū napātle'ke.

21 Lā' nala chuntza': Chuxatī a'ntī nata'sani' Māpa'ksīni' para namaktāya, ū'tza' napūtaxtu.

Chuntza' Joel tzo'knulh a'nchī hualh Dios.

22 Lā' Pedro huampā:

—Chi'xcuhuī'n israelitas, cakaxpa'ttit huā'mā' tachihuīn. Dios cāmāsu'ni'ni' hui'xina'n que ū'tza' māni' macamilh Jesús xala' nac Nazaret. Lā' cāmāsu'ni'ni' huā'mā' por ixpālacata lē'cnīn a'ntūn tlhualh Jesús por ixlīmāpa'ksīn Dios na milacapūnca'n. Huā'mā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit.

23 Lā' a'xni'ca' macamāstā'ca Jesús, lā' hui'xina'n hua'ntit que caxtokohua'ca'ca lā' māmaknī'nī'ni'ntit. Lā' a'ntīn tamaknīlh Jesús, xlaca'n tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Huā'mā' pātle'kelh chuntza' hua'chi ixtapuhuān Dios a'ntū tūla taxtāpalī lā' chuntza' hua'chi ixca'tzī Dios makāntza'.

24 Dios mālakahuanīchokolh Jesús lā' māxtulh de ixlīmāpa'ksīn huan līnīn porque Jesús tūlah tachokolh xanīn.

25 David līchihuīna'lh Jesús lā' hualh:

Pō'ktu xa'iclaktzī'n Māpa'ksīni' na quilacapūn.

Lā' huī' na quimpāxtūcāna'j.

Lā' chuntza' tū' ictitamakchuyilh.

²⁶ U'tza' lipāxuhualh qui'a'clhcunuc lā' icchihuīna'lh catūhuā a'ntū lipāxūj porque tū' catimakx-tekca quimacni'.

²⁷ Hui'x tū' namakxteka' quilīca'tzīn nac cā'linīn, lā' tū' namakxteka' namasa quimacni'.

Quit mi'O'kxa' a'ntī lej tzey.

²⁸ Quimāca'tzīnī'nī'ta' a'nchī na'iclatā'kchoko.

Na'icka'lhī tapāxuhuān na milacapūn.

Lā' chuntza' David tzo'knulh a'nchī nalakahuan-choko Jesús.

²⁹ Lā' Pedro huampā:

—Chi'xcuui'n, israelitas hua'chi quit, na'iccāhuaniyāni' a'ntū stu'ncua' ixpālacata huan quimpapca'n David a'ntī ixmāpa'ksīni'ca'n israelitas ixuanī't. Xla' nīlh lā' mā'cnūca. Lā' huī'cus a'nlhā mā'cnūca. ³⁰ Xla' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. Lā' ixca'tzī a'nchī Dios ixuanī't que ixlīstu'ncua' nahui'lī ixlīrey a'ntī i'xū'yātā'nat David.

³¹ David ixca'tzī que Cristo nalakahuanchoko lā' tū' natachoko nac cā'linīn lā' tū' namasa ixmacni' Cristo. Lā' ū'tza' chuntza' lītzo'knulh David. ³² Dios mālahuanīchokonī't huā'mā' Jesús. Lā' quilīhuākca'n iclaktzī'nī'ta'uj huā'mā'. ³³ Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh na ixpāxtūcāna'j. XaTāta' Dios maxquī'lh Jesús huan Espīritu Santo chuntza' hua'chi hualh pū'la. Lā' nā Jesús macaminī't Espīritu Santo huā'tzā'. Huā'mā' ū'tza' a'ntū hui'xina'n laktzī'nā'tit lā' kaxpa'tā'tit chuhua'j. ³⁴ David tū' a'lh nac a'kapūn. Pero ū'tza' māni' hualh:

Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
 “Catahui'la' na quimpāxtūcāna'j³⁵ hasta que
 a'xni'ca' quit na'iccātlaja mintā'ca'tzanī'n”.

Chuntza' tzo'knulh David.

³⁶ Lā' Pedro huampā:

—Cataca'tzīkō'lh xa'nca ixlīhuākca'n xalanī'n nac
 Israel que Dios hui'lilh Jesús ixlīmāpa'ksīni' lā'
 ixlīCristo. U'tza' huā'mā' Jesús a'ntī hui'xina'n
 xtokohua'ca'tit —cāhuanilh Pedro.

³⁷ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'u'cxca'tzīlh
 a'nchī lej ko'hua'jua' lalh ixa'clhcunucca'n. Lā'
 cāhuanica Pedro lā' ā'makapitzīn apóstoles:

—Chī'xcuhuī'n, ¿tuchū na'ictlahuayāuj?

³⁸ Lā' Pedro cāhuanilh:

—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā'
 ca'a'kpaxtit milīhuākca'n hui'xina'n lā'
 chuntza' namāsu'yu'yā'tit que tapa'ksiyā'tit con
 Jesucristo. Lā' chuntza' nacātamāspūtūnu'ni'yāni'
 mintalaclē'i'ca'n lā' nacātamaxquī'yāni' huan
 lē'ksajna' a'ntū Espīritu Santo. ³⁹ U'tza' a'ntū
 Dios huanī't namāstā'. Lā' huā'mā' tzē
 namaklhtīni'nā'tit hui'xina'n. Lā' nā tzē
 natamaklhtīni'n nā mincamana'ca'n lā' nā
 ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n
 ā'lakatu'xcānsipejni' lā' ixlīhuāk a'ntīn cāta'sani'
 huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n.

⁴⁰ Lā' Pedro lej cāhuanilh lā' cāmaxquī'lh
 tapāstacna' lā' hualh:

—Capūtaxtutit lā' chuntza' tū' napāstacna'nā'tit
 hua'chī huā'mā' tachi'xcuhuī't tū' tzey a'ntīn
 tahui'lāna' chuhua'j —cāhuanilh Pedro.

⁴¹ Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lh ixtachihuīn Pedro,
 xlaca'n ta'a'kpaxli. Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lhcus
 huā'mā' chī'chini' lakatu'tun mil tachi'xcuhuī't.

42 Lā' xluca'n tū' ixtamakxteka ixlīmāasca'tīnca'n apóstoles. Lā' tū' ixtamakxteka tatakēstoka lā' tamālacpitzī pāntzi lā' ta'orarlī. Lā' ixtaka'lhī chu lakatin ixtapuhuanca'n.

A'nchī ixtalīlatlā'huan a'ntī ixtakalhlaka'ī xapū'la

43 Lā' ixlihuākca'n ixtajicua'n. Lā' huan apóstoles tatlahualh lej lhūhua' laka'tla'n catūhuā a'ntū māsuyulh ixlīmāpa'ksīn Dios. 44 Lā' ixlihuāk a'ntī ixta'a'ka'ī, ixtahui'lāna' kēxtim lā' chu lakatin ixtamakēxtimīnī't huāk a'ntū ixtaka'lhī. 45 Lā' tastā'lh ixti'ya'tca'n lā' a'ntū ixtaka'lhī lā' ixtalāmālacpitzini'lh ixlihuākca'n como hua'chi chā'tunu' ixtamaclacasqui'n. 46 Lā' lakaliyān ixtatakēstoka nac xaka'tla' lītōkpān. Lā' ixtamālacpitzī pāntzi na ixchicca'n lā' ixtahuā'yan con tapāxuhuān. Lā' ixa'clhcunucca'n huāk lactza'ta'ta'. 47 Lā' ixtalīchihuīna'n a'nchī ixlēka'tla' Dios. Lā' ixcālaktzī'ncan como lej tzeyā chi'xcuui'n. Lā' Māpa'ksīni' Dios ixmālhūhuī'pala lakaliyān. Lā' lakaliyān lhūhua'ntēlhalh a'ntī ixtapūtaxtu.

3

Mātzeyīca kalhatin a'ntī ixlū'ntū'lanī't

1 Pedro lā' Juan ixtatanū kēxtim na ixlītōkpānca'n israelitas. Lā' ixchā'n huan hora a'ntū ixtapū'orarlī, hua'chi maktu'tun kōtanū. 2 Lakaliyān ixui' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Lā' ixui'līcan lakaliyān na ixlacapūn xamākalhcha lītōkpān. Lā' huan mākalkhcha ixtacuīni' Tzēhuanī't. Lā' a'ntza' ī'squi'nīhuā'yan lā' ixcāsqui'ni' a'ntī ixtatanū nac lītōkpān. 3 Lā' xla' cālaktzī'lh Pedro lā'

Juan a'xni'ca' ixtatanūmā'na nac lītokpān lā' xla' cāsqui'ni'lh. ⁴ Lā' Pedro lā' Juan talakalaktzī'hui'līlh lā' Pedro huanilh:

—Caquilālaktzī'uj quina'n.

⁵ Lā' xla' cālakalaktzī'lh lā' ixpuhuan que na-maxquī'can catūhuā. ⁶ Lā' Pedro hualh:

—Tū' icka'lhī plata nīn oro. Pero na'icmaxquī'yāni' a'ntū icka'lhī. Por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo xala' nac Nazaret, catāya' lā' catlā'hua'.

⁷ Lā' makachi'palh ixpekecāna'j lā' yāhualh. Lā' huanmā' ka'tlā'tus chu līlacapalh ixtojon lā' ixtūpixni' lactli'hui'quilh. ⁸ Lā' lacapalh tāyalh lā' tlā'hualh lā' cātā'tanūlh Pedro lā' Juan nac lītokpān. Lā' ixtlā'huantēlha tanūlh lā' ixtā'kapūyāhua lā' ixuan a'nchī Dios lej ka'tla'. ⁹ Lā' ixlīhuāk tachi'xcuui't talaktzī'lh a'nchī ixlatlā'huan lā' xlaca'n tamāka'tlī'lh Dios. ¹⁰ Lā' talakapasli ū'tza' a'ntī i'squi'nīhuā'yamā' na ixlacapūn ixlītokpānca'n israelitas, a'nlhā huanican huan mākalhcha Tzēhuanī't. Lā' talē'cnīlh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu'. Lā' tū' ixtalīca'tzīhui'lāna'.

Pedro a'cta'sana'lh na ixcorredor Salomón

¹¹ Lā' huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixtzeyani'tcus, ixcātā'lāmakachi'patlā'huan Pedro lā' Juan. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuui't tatu'jnuntēlhalh lā' cālaktakēstokca nac corredor a'nlhā huanican ixtacuīni' ixcorredor Salomón. Lā' lej talē'cnīlh. ¹² Lā' Pedro, a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', cāhuanilh tachi'xcuui't:

—Chi'xcuui'n israelitas, ¿a'chī' a'cnī'yā'tit huā'mā'? Lā' ¿a'chī' quilālakalaktzī'nāuj? Tū' quilīmāpa'ksīnca'n a'ntū iclīmātzeyīnī'ta'uj lā' tū' por quimpālacataca'n porque quina'n tzeyā

chi'xcuhuī'n. ¹³ Tlahualh huā'mā' ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob lā' quinatāta'na'ca'n. U'tza' Dios māsu'yunī't que lej kal'hī līmāpa'ksīn Jesús a'ntī ixO'kxa' Dios. Lā' huā'mā' Jesús ū'tza' a'ntī macamāstā'tit hui'xina'n lā' kalhtatzē'ktit na ixlacapūn Pilato a'xni'ca' xla' ixlīhui'līnī't namakxteka. ¹⁴ Lā' hui'xina'n kalhtatzē'ktit a'ntī lej tzey lā' tlahuanī't xmān a'ntū lej tzey. Lā' hui'xina'n squi'ntit cacātamāxtuni'ni' lā' camakxtekca kalhatin maknīni'. ¹⁵ Lā' māmaknīnīni'ntit Jesús a'ntī māsā' vida lā' a'ntīn Dios mālakahuanīchokolh. Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchī lakahuanchokolh. ¹⁶ Ickalhlaka'ī'yāuj Jesucristo. U'tza' līmātzeyīca huā'mā' chi'xcu' a'ntī hui'xina'n laktzī'nā'tit lā' lakapasā'tit. Jesús quincāmaxquī'ni' ixtapuhuān. U'tza' līmātzeyīca xa'nca na milacapūnca'n milīhuākca'n hui'xina'n.

¹⁷ 'Lā' chuhua'j chi'xcuhuī'n, quit icca'tzī que hui'xina'n tū' ixmāchekxī'yā'tit a'ntūn tlahua'tit a'xni'ca' māmaknīnīni'ntit Jesús. Lā' nā tū' ixtamāchekxī mimpūchihuīna'nī'nca'n. ¹⁸ Dios māca'tzīnīni'lh xapū'la que Cristo napātīni'n. Chuntza' tlahualh ixa'cta'sana'nī'n Dios xalanī'n makān. Huā'mā' tlōkentaxtūlh Dios. ¹⁹ Lā' chuhua'j hui'xina'n caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' caxtāpalī'tit mi'a'clhcunucca'n lā' chuntza' naxapacan mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' namin huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nacāmāske'huī'huī'ni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. ²⁰ Lā' nacamamin Jesucristo a'ntī xapū'la līhui'līlh Dios nacāmacamini'yāni' hui'xina'n. ²¹ Pero Jesucristo ka'lhī natachoko nac a'kapūn hasta a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuapalakō' ixlīhuāk a'nchī Dios makāntza' cāmāchihuīnīlh

ixa'cta'sana'nī'n a'ntī lacuan. ²² Moisés cāhuanilh quinapapna'ca'n:

Huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n nacāmacamini'yāni' hui'xina'n kalhatin a'cta'sana', chuntza' hua'chi quimacamilh quit.

Lā' ū'tza' nala kalhatin de hui'xina'n.

Lā' hui'xina'n nakaxpa'tā'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuaniyāni'.

²³ Lā' a'ntīn tū' natakalhlaka'ī a'ntū nahuan huanmā' chi'xcu', ū'tunu'n nacāmāspūtūcan lā' nacātamacaxtucan de ixlacłhni' tachi'xcuhuī't.

²⁴ 'Lā' chuntza' tahualh ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios xalanī'n makān lā' Samuel lā' nā a'ntīn tamilh ā'calīstān. Xlaca'n tahualh que chuntza' napātle'ke. ²⁵ Hui'xina'n ixcamana'ca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā mila'ca'n huan convenio a'ntū talacāxtlahualh quinDiosca'n lā' quinapapna'ca'n. Tlahuaca huan convenio a'xni'ca' Dios huanilh Abraham:

Por ixpālacata minatā'natna' nacāsicua'lanālīcan ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xala' nac quilhtamacuj.

²⁶ A'xni'ca' Dios macamilh ixO'kxa', cālakmacamini' hui'xina'n pū'la para que milīhuākca'n camakxtektit mintalacłē'i'ca'n lā' chuntza' nacātasicua'lanālīyāni' —hualh Pedro.

4

Pedro lā' Juan na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n

¹ Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixtatā'chihuīna'mā'na tachi'xcuhuī't, talakmilh curasna' lā' ixcapitán tropasna' xalanī'n nac lītokpān lā' nā saduceosnu'.

² Xlaca'n tatamakchuyīlh por ixpālacata

a'ntū ixcāmāsu'ni'can tachi'xcu'huī't lā' a'nchī ixtamāca'tzīnīni'n que Jesús lakahuanchokolh, lā' chuntza' nalīlakahuanchokocan. ³ Lā' cāchi'paca Pedro lā' Juan lā' cāmānūca nac pūlāchī'n. Lā' como kōtanūtza' ixuanī't, cāmakxtekca a'ntza' hasta ixlīlakalī. ⁴ Lā' ta'a'ka'ī'lh lej lhūhua' a'ntīn takaxmatli huan tachihuīn. Lā' ixlīlhūhua' hua'chi lakaquitzis mil chi'xcu'huī'n.

⁵ Lā' ixlīlakalī tatakēstokli nac Jerusalén huan pūchihuīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ⁶ Lā' tamilh Anás, a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', lā' Caifás lā' Juan lā' Alejandro lā' ixlīhuāk ixtalakapasnī'n huan xamāpa'ksīni' curasna'. ⁷ Lā' a'xni'ca' ixcāhui'līcanī'ttza' Pedro lā' Juan na ixlacapūnca'n, cākalhasqui'nīca:

—¿Tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū lītlahua'tit huā'mā'? Lā' ¿tichū ixquiltampān tlahua'tit huā'mā'?

⁸ Lā' ixa'clhcunuc Pedro ixlītzuma' Espīritu Santo lā' cāhuanilh:

—Chi'xcu'huī'n, pūchihuīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' israelitas: ⁹ Chuhua'j quina'n quīlāmālacapū'nī'ta'uj por ixpālacata lakatin a'ntūn tzey ictlahuani'uj huā'mā' chi'xcu' ī'tza'ca' lā' por ixpālacata a'nchī mātzeyīcanī't. ¹⁰ Caca'tzītit milīhuākca'n hui'xina'n lā' cataca'tzīlh ixlīhuāk tachi'xcu'huī't israelitas huā'mā' a'ntū lalh. Huā'mā' chi'xcu' a'ntī yā na milacapūnca'n hui'xina'n, ū'tza' līmātzeyīlh por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo xala' nac Nazaret. U'tza' Jesucristo a'ntī hui'xina'n māxtokohua'ca'nīni'ntit lā' Dios mālakahuanīchokolh. ¹¹ Huā'mā' Jesucristo ū'tza' a'ntī lakmaka'ntit hui'xina'n hua'chi tapācna'nī'n talakmaka'n lakatin chihuix. Lā'

chuhua'j huā'mā' Jesucristo hua'chi chihuix a'ntū pū'la hui'līca ixa'katzā'stūn. ¹² Lā' Jesucristo xmān ū'tza' māpūtaxtunu'. Lā' tū' a'nampala ā'kalhatin chi'xcu' nac cā'quilhtamacuj a'ntī tzēn quincāmāpūtaxtūyāni' —hualh Pedro.

¹³ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n a'nchī Pedro lā' Juan tū' ixtajicua'n, xlaca'n talē'cnīlh porque ixtaca'tzī que Pedro lā' Juan xlaca'n catīhuāyā chi'xcu'huī'n lā' tuntū' lej ixtaca'tzī. Lā' ū'tza' talīmāchekxīlh que xlaca'n ixtatā'latlā'huan Jesús. ¹⁴ Lā' talaktzī'lh huan chi'xcu' a'ntī mātzeyīca lā' ixyā ixlacapūnca'n. Lā' tūlah tahualh que tū' tzey a'ntūn tatlahualh Pedro lā' Juan. ¹⁵ Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn catataxtulh macsti'naj Pedro lā' Juan a'nlhā ixtatakēstoknī't a'ntī ixtatlahua justicia. Lā' takalhachihuīna'lh xlaca'n ¹⁶ lā' talāhuanilh:

—¿Tuchū nacātlahuani'yāuj huā' tamā'na chi'xcu'huī'n? Por ixpālacataca'n ū'tunu'n, pātī'kenī't lakatin ka'tla' lē'cnīn. Huā'mā' taca'tzī ixlīhuākca'n a'ntīn tahuī'lāna' nac Jerusalén. Lā' tūlah catikalhtatzē'kui. ¹⁷ Lā' cacāmākē'klhauj lā' cacāhuaniuj que tū'tza' catahuanilh huan ixtacuīni' Jesús nīn ā'chā'tin. Lā' chuntza' tū'tza' catitalhūhua'lh huan a'ntīn takahlaka'ī' huan ixtachihuīnca'n —talāhuanilh.

¹⁸ Lā' cāmātayīni'nca Pedro lā' Juan lā' cāmāpa'ksīca que tū'tza' catachihuīna'lh lā' tū'tza' catamāsu'yulh nīn ā'maktin por ixlīmāpa'ksīn Jesús. ¹⁹ Lā' Pedro lā' Juan takalhūni'lh lā' tahualh:

—¿Chu tzey na ixlacapūn Dios na'iccā'a'kahuāna'ni'yāni' hui'xina'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios? ¿Chichū puhua'nā'tit?

Lā' caquilāhuaniuj. ²⁰ Quina'n tūla ictimakxtekui de na'icuanāuj a'ntū iclaktzī'nī'ta'uj lā' a'ntū ickaxmatnī'ta'uj —hualh Pedro.

²¹ Lā' a'xni'ca' ixcāmākē'klhacanī't huampala, cāmakxtekca. Tūla ixtakaksni' a'nchī natalīcastigarlī porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuui't porque, por ixpālacata a'ntū ixpātle'kenī't, ixlīhuākca'n ixtachihuīna'n a'nchī lej ka'tla' Dios. ²² Lā' huan chi'xcu' a'ntī tlahuani'canī't huan lē'cnīn ixka'lhītza' más de tu'pu'xam cā'ta.

Huan tā'timīn tasqui'ni'lh Dios que cacāmaktāyalh para que tū' natajicua'n

²³ Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixcāmakxtekcanī'ttza', talaka'lh ixcompañerosnu'ca'n. Lā' cāhuanica ixlīhuāk a'ntū ixtahuanī't huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas. ²⁴ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ixlīhuāk a'cxtim ta'orarlīh lā' tahuanilh Dios lej palha':

—Māpa'ksīni', hui'x Dios lā' hui'x tla'hua' a'kapūn lā' ti'ya't lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. ²⁵ Lā' por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo māchihuī'ni' David a'ntī ixtā'scuajāni'. Lā' David hualh chuntza':

¿A'chī' lej tata'sa con tā'kcha tachi'xcuui't a'ntīn tū' israelitas?

¿A'chī' tapāstaca huan tachi'xcuui't a'ntūn tū' tasqui'nī'?

²⁶ Lā' huan reyni' xala' nac huā' quilhtamacuj talalh ixtā'ca'tza Dios.

Lā' huan pūchihuīna'nī'n tatakēstokli, lā' talītalakspi'tli huan Māpa'ksīni' Dios lā' nā Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't.

27 'U'tza' lej stu'ncua'. Nac huā'mā' xcānsipej tatakēstokli Herodes lā' Poncio Pilato lā' huan israelitas lā' a'ntūn tū' israelitas. Lā' talītalakspi'tli Jesús mi'O'kxa' lacuan a'ntī lacsacui'līnī'ta' hui'x, quinDiosca'n. 28 Xlaca'n tatakēstokli natatlahua xmān a'ntū hui'x līhui'li' xapū'la a'ntū nala lā' xmān a'ntū milīmāpa'ksīn lā' mintapuhuān. 29 Lā' chuhua'j, Māpa'ksīni' Dios, chu tū' la'ktzi' a'nchī quincātamakē'klhacu'tunāni'. Lā' caquilāmaktāyauj quina'n a'ntī iccātā'scujāni'. Chuntza' na'icchihuīna'nāuj mintachihuīn lā' tū' ca'icjicua'nui. 30 Lā' camāsu'yu' milīmāpa'ksīn lā' cacāmātzeyi' lā' calalh laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn por ixlīmāpa'ksīn Jesús mi'O'kxa' lacuan.

31 Lā' a'xni'ca' ixta'orarlīnī'ttza', tachiquilh a'nlhā ixtatakēstoknī't. Lā' ixa'clhcunucca'n ixlīhuākca'n talītatzumalh Espīritu Santo. Lā' tachihuīna'lh ixtachihuīn Dios lā' tū' ixtajicua'n.

Chu lakatin tamākēxtimīlh huāk a'ntū ixtaka'lhī

32 Lā' ixlīlhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't lā' chu lakatin tapāstacna' lā' ixtaka'lhī chu lakatin tapuhuān. Lā' nīn tinti' puhuanli que tūla namāstā' a'ntū ixka'lhī. Lā' chu lakatin ixtamākēxtimīnī't ixlīhuāk a'ntū ixtaka'lhī. 33 Lā' huan apóstoles ixtaka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' ixtamālacstū'nca que Māpa'ksīni' Jesús ixlakahuanchokonī't. Lā' Dios ixcāsicua'lanālī. 34 Lā' nīn tinti' i'sputni' catūhuā porque ixlīhuākca'n a'ntī ixtaka'lhī ixti'ya'tca'n lā' ixchicca'n, ixtastā' lā' ixtalīmin ixtapalh a'ntū ixtastā'. 35 Lā' ixtamaxquī' huan apóstoles. Lā' tamālacpitzilh chā'tunu' chu a'nchī ixtamaclacasqui'n. 36 Lā' ixuī' kalhatin chī'xcu' ixtacuīni' José. Lā' huan

apóstoles tamāpācuhuīlh por ixlītāpātu' ixtacuīni' Bernabé (huā'mā' huanicu'tun māko'xamixīni'). Lā' ū'tza' levita ixuanī't xala' nac Chipre. ³⁷ Lā' xla' ixka'lhī ixti'ya't. Lā' stā'lh lā' cālīmini'lh ixtapalh lā' cāmaxquī'lh huan apóstoles.

5

Tamātzē'kli macsti'na'j tumīn Ananías lā' Safira

¹ Lā' nā ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Ananías. Lā' ixka'lhī ixpuscāt a'ntī ixtacuīni' Safira. Lā' xlaca'n tastā'lh pītzina'j ixti'ya'tca'n. ² Lā' Ananías māquī'lh macsti'na'j ixtapalh. Lā' nā ixpuscāt nā ixlīca'tzī. Lā' Ananías līmilh a'ntū a'katāxtūlh lā' cāmaxquī'lh huan apóstoles. ³ Lā' Pedro hualh:

—Ananías, ¿a'chī' mātzumanī't mi'a'clhcunuc ko'ti'ti' lā' xtāpalīlh mintapāstacna' para nalē'ksa'nīni'na' Espíritu Santo lā' namāquī'ya' macsti'na'j huan tumīn ixtapalh ti'ya't? ⁴ ¿Chu tū' mila' ixuanī't huan ti'ya't a'xni'ca' tūna'j ī'stā'ya'? ¿Chu tū' mila' ixuanī't huan ixtapalh a'xni'ca' stā't huan ti'ya't? ¿A'chī' pāstacti natlahua'ya' huā'mā'? Lā' hui'x a'ksa'nī'ni' tū' xmān na ixlacapūn chi'xcuhuī'n. Hui'x nā a'ksa'nī'ni' na ixlacapūn Dios —hualh Pedro.

⁵ Lā' a'xni'ca' Ananías kaxmatli huā'mā' tachihuīn, a'kā'lh xanīn. Lā' lej ixtajīcua'n ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli. ⁶ Lā' huan o'kxa'n tasacli Ananías lā' tamaksna'tli lā' tamāxtulh lā' tamā'cnūlh.

⁷ Lā' hua'chi ixlīlakatu'tun hora ixpuscāt Ananías tanūlh. Xla' tū' ixca'tzī a'ntū ixpātle'kenī't. ⁸ Tuncan Pedro huanilh:

—Caquihua'ni', ¿lhānchula' līstā'tit huan ti'ya't?

Lā' huan puscāt huanilh chu a'cxtim chuntza' chī ixuaninī't ixkōlu'.

⁹ Lā' Pedro huanilh:

—Lā' ¿a'chī' chu lālica'tzīyā'tit na'a'ksa'nī'ni'nā'tit ixEspíritu Māpa'ksīni'? Cakaxpa'tti a'nchī tatantūsa'nan kēpūn a'ntī tamā'cnūnī't minkōlu'. Lā' nā hui'x natamāxtuyāni' —hualh Pedro.

¹⁰ Lā' lilacapalh huan puscāt a'kā'lh xanīn na ixlacapūn Pedro. Lā' huan o'kxa'n tatanūchi lā' talaktzī'lh mā' xanīn. Lā' tamāxtulh lā' tamā'cnūlh ixpāxtūn ixkōlu'. ¹¹ Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli huā'mā'.

Tlahuaca lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā

¹² Lā' huan apóstoles tatlahualh lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā ixlaclhpu'nanca'n tachi'xcuhūi't. Lā' ixtatakēstoknī't ixlīhuākca'n na ixcorredor Salomón. ¹³ Nīn chā'tin de ixtalhūhuā'tca'n tū' talīhui'līlh natatā'takēxtimī con ū'tunu'n. Lā' tachi'xcuhūi't lej ta'a'cnīni'ni'lh. ¹⁴ Lā' a'ntī ixtakalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni' ā'chulā' ixtalhūhua'n chī'xcuhūi'n lā' pusan. ¹⁵ Lā' ixcālīmīncan huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'tejen a'nlhā ixtētaxtu Pedro. Lā' ixcāhui'līcan nac laklaj lā' na ī'xti'catca'n, palh tzē cahuā a'yuj xmān ixmāspilē'k Pedro ixcāmāskē'kēlh lā' chuntza' ixcāmātzeyīlh makapitzīn ī'tza'ca'nī'n. ¹⁶ Lā' nā ixtamimā'na nac Jerusalén lhūhua' tachi'xcuhūi't xalanī'n huan xcānsipejni' na ixpajtzu Jerusalén. Lā' ixtalīmin ī'tza'ca'nī'n lā' a'ntī ixtaka'lhī tlajana'ni'n. Lā' ixlīhuākca'n cāmātzeyīca.

Cāmacaputzaca Pedro lā' Juan

17 Lā' tatā'kaquī'lh huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' ixchi'xcuhui'n a'ntī ixtakalh'lakāī' ixtamākalhtō'kē'nca'n saduceosnu'. Lā' lej ixtalakca'tzan xlaca'n. 18 Lā' cāchi'paca huan apóstoles lā' cāmānūca nac pūlāchī'n. 19 Lā' Dios macamilh kalhatin ángel. Lā' huan ángel cāmālaquī'ni'lh huan pūlāchī'n cā'tzī'sa lā' cāmāxtulh lā' cāhuanilh:

20 —Capitit lā' catāya'tit nac xaka'tla' litokpān lā' cacātā'chihuīna'ntit huan tachi'xcuhui't ixlīhuāk ixpālacata a'nchī tzē natalika'lhī xasāsti' ixquilhta-macujca'n.

21 Lā' a'xni'ca' ixtakaxmatnī't huā'mā', tatanūlh nac xaka'tla' litokpān a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza' lā' tamāsu'yulh.

Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' nā ixchi'xcuhui'n tatakēstokli. Lā' cāmākēstokca ū'tunu'n a'ntī ixtatlahua justicia lā' ixlīhuāk xanapuxcu'nu' xala' nac Israel. Lā' cāmacā'nca policíasna' para natamāxtu huan tachī'nī'n de nac pūlāchī'n lā' natalīmin. 22 Lā' a'xni'ca' huan policíasna' tachā'lh, tū' cākaksca nac pūlāchī'n. Tataspi'tchokolh lā' tamāca'tzīnīlh. 23 Lā' tahualh:

—Icchā'uj nac pūlāchī'n lā' iclaktzī'uj lā' ixlac-chahua xa'nca. Lā' huan maktaka'lhna'nī'n ix-tayāna' na ixlacapūn mākalkha. Lā' a'xni'ca' icmālaquī'uj, nīn tintī' ickaksui na ixchakān huan pūlāchī'n.

24 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', xacapitán xaka'tla' litokpān lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lej lhūhua' tapāstacna'lh tuchūn chuhua'j nala.

25 Lā' chu tuncan milh kalhatin lā' cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhuī'n a'ntī hui'xina'n cāmānū'tit nac pūlāchī'n tayāna'ncha' nac xaka'tla' lītōkpān lā' tamāsu'ni'mā'na huan tachi'xcuhuī't.

²⁶ Lā' tuncan ta'alh huan capitán lā' huan policíasna' lā' cāquītēpalaca Pedro lā' Juan. Lā' cālīminca lej līlacatzucu porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhuī't que ixcāmūta'laca. ²⁷ Lā' a'xni'ca' ixcālīmincanī'ttza', cāhui'līca ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n. Lā' xamāpa'ksīni' curasna' cākalhasqui'nīlh:

²⁸ —¿Chu tū' iccāmāpa'ksīni' hui'xina'n lej līpalha' que tū'tza' camāsu'yu'tit por ixquilhtampān Jesús? Lā' hui'xina'n cāmāscā'tikō'tittza' xalanī'n nac Jerusalén huā' mintamākalhtō'kē'nca'n. Lā' hui'xina'n hua'nā'tit que quina'n iclē'nāuj cuenta por ixpālacata maknīca Jesús.

²⁹ Lā' takalhtīni'lh Pedro lā' ā'makapitzīn apóstoles lā' tahualh:

—Lā' ¿chu tzey palh na'iccā'a'kahuāna'ni'yāuj chi'xcuhuī'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios?

³⁰ IxDiosca'n quinatāta'na'ca'n mālakahuanīchokolh Jesús a'ntī hui'xina'n māmaknīnīni'ntit a'xni'ca' xtokohua'ca'ca nac cruz. ³¹ Lā' Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh na'ixpāxtūcāna'j lā' hui'līlh xapuxcu' lā' māpūtāxtūnu'. U'tza' tlhualh para que xalanī'n nac Israel nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n lā' nacāmāspūtūnu'ni'can a'ntū talaclē'ni' Dios. ³² Lā' quina'n icmālacstū'ncāuj huā'mā'. Lā' nā chuntza' mālācstū'nca huan Espīritu Santo a'ntī Dios cāmaxquī'nī't xlaca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios.

³³ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā' ixcāmāknīcu'tuncan. ³⁴ Lā' kalhatin pūchihuīna',

a'ntī fariseo ixuanī't, ixtacuīni' Gamaliel. Xla' ū'tza' kalhatin mākalhtō'kē'ni' de huan ley. Lā' lej ixa'cnīni'ni'can. Xla' tāyalh lā' māpa'ksīni'lh que cacāmāxtuca Pedro lā' Juan lakatin ka'tlā'tus. ³⁵ Lā' Gamaliel cāhuanilh huan ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n:

—Chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Israel, capāstacna'ntit xa'nca a'ntū nacātlahua'ni'yā'tit huā' tamā'na chi'xcuhuī'n. ³⁶ Ca'tziyā'tit que makāntza' i'xui' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Teudas, a'ntī ixuan que xla' lej ka'tla'. Lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n, como hua'chi lakatā'ti' ciento, tastālani'lh. Xla' maknīca. Lā' ta'a'kahuankō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtastālani'nī't. Lā' chuntza' līspuṭli a'ntū ixlītzucunī't Teudas.

³⁷ Lā' ā'calīstān ixui'lapā Judas xala' nac Galilea a'xni'ca' lālaktzo'kca. Xla' cācuccha'xli makapitzīn lā' ixtastālani'. Lā' nā Judas sputli. Lā' ta'a'kahuankō'lh a'ntī ixtastālani'nī't.

³⁸ Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' hui'xina'n, nīn tuntū' cacātlahuani'tit huan chi'xcuhuī'n lā' cacāmakxtektit. Palh huā'mā' tapāstacna' lā' huā'mā' tamākalhtō'kē'n xmān ixla'ca'n chi'xcuhuī'n, ixa'cstu nasputa. ³⁹ Lā' palh ixla' Dios, tū' maktin catimāpānū'tit. Tū' ixlīca'tzan kalhtaxtoktipā'na'ntit Dios —cāhuanilh Gamaliel.

⁴⁰ Lā' ta'a'ka'ī'lh ixtachihuīn Gamaliel. Lā' cāmātayīni'ca huan apóstoles lā' cāsno'kca. Lā' cāhuanica que tū'tza' natachihuīna'n por ixquilh-tampān Jesús. Lā' cāmakxtekca. ⁴¹ Lā' Pedro lā' Juan tataxtulh ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' tapāxuhualh porque cālaktzī'nca xlaca'n lej tzey para natapātī a'ntū lej līmāxana' por ixpālacata Jesucristo. ⁴² Lā' lakalīyān nac xaka'tla' lītōkpān

lā' na ixchicca'n, tū' ixtamakxteka tamāsu'yu lā' tachihuīna'n ixpālacata Jesucristo.

6

Cālacsacca kalhatojon maktāyana'nī'n

¹ Huā'mā'na chi'chini' ixtalhūhua'ntēlha huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' huan chi'xcuui'n griegos cāhuanilh huan hebreos que tū' xa'nca ixcāmāpitzini'can a'ntū' ixcāmaxquī'can huan lakapūtnu' griegasna' lakalīyān. ² Lā' huan kalhacāujtu' apóstoles tamākēstokli ixlīhuāk a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' cāhuanica:

—Tū' līmakuan na'icmakxtekāuj na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios lā' na'icmāstā'yāuj līhua't. ³ Pues chuhua'j, tā'timīn, cacālacsactit hui'xina'n kalhatojon chi'xcuui'n de hui'xina'n. Cacālacsactit a'ntī cālakapascan huāk lacuan lā' a'ntī talītzuma Espīritu Santo lā' a'ntī lej xa'nca tapāstacna'n. Lā' nacāmacamaxquī'yāuj huā'mā' lītlot. ⁴ Lā' quilītlotca'n quina'n chu ū'tza'tza': na'icorarlīyāuj lā' na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios —cāhuanica.

⁵ Huā'mā' cāminī'ni'lh ixlīhuāk huan ixtalhūhuā'tca'n. Lā' lacsacca huan Esteban, kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlītzuma Espīritu Santo lā' a'ntī xa'nca ixkalhlaka'ī' Dios. Lā' cālacsacca Felipe lā' Prócoro lā' Nicanor lā' Timón lā' Parmenas lā' Nicolás xala' nac Antioquía a'ntī ixtanūnī't na ixreligionca'n israelitas. ⁶ Lā' cālīminca ixlacapūnca'n apóstoles lā' ta'orarlīlh lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n.

⁷ Lā' a'kahualh ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntī ixtakalhlaka'ī' lej ixtalhūhua'ntēlha nac

Jerusalén. Lā' lhūhua' curasna' takalhlaka'ī'lh lā' ta'a'kahuāna'ni'lh ixtachihuīn Dios.

Chi'paca Esteban

⁸ Lā' Esteban lej ixkalhlaka'ī' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ixtlahua laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn ixlac'hpu'nanca'n tachi'xcu'huī't.

⁹ Lā' tatā'kaquī'lh makapitzīn xalanī'n na ixlītōkpānca'n israēlitas a'ntī ixcāmāpācu'huīcan Libertos, lā' nā xalanī'n nac Cirene lā' Alejandría lā' Cilicia lā' Asia. Xlaca'n talālihuanilh con Esteban. ¹⁰ Pero xlaca'n tūlah tatā'lātlajalh por ixpālacata ixtapāstacna' Esteban lā' por ixpālacata Espīritu Santo a'ntī ixmāchihuīnī. ¹¹ Lā' xlaca'n tamāpalalh ā'makapitzīn para natalē'ksa'nīnī'n lā' natahuan que ixtakaxmatnī't a'nchī Esteban a'ksa'nli Moisés lā' Dios. ¹² Lā' cācuccha'xca tachi'xcu'huī't lā' huan xanapuxcu'nu' israēlitas lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Lā' chu līmaktin laktapajtzūca Esteban lā' chi'paca lā' līmınca ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n. ¹³ Lā' cāhui'līca testigos a'ntīn tahualh a'ntūn tū' stu'ncua' lā' tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' tū' makxteka a'ksa'n huā' ley lā' huā' xaka'tla' lītōkpān a'ntū sicua'lanālanī't. ¹⁴ Ickaxmatuī a'xni'ca' hualh xla' que huā'mā' Jesús xala' nac Nazaret namāspūtū huan xaka'tla' lītōkpān lā' nataxtāpalī huan talanān a'ntū māsū'yulh Moisés natlahuayāj.

¹⁵ Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'nllhā ixtlahuacan justicia, talakalaktzī'lh Esteban. Lā' ixlacān ixtasu'yu hua'chi ixla' ángel.

7

Tamaktāyalh Esteban lā' maknīca

¹ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh Esteban:

—¿Chā stu'ncua' huā'mā'?

² Lā' Esteban hualh:

—Chi'xcuui'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttit. Dios a'ntī lej ka'tla', tasu'yuni'lh quimpapca'n Abraham a'xni'ca' xla' ixuī'cus nac xcānsipej Mesopotamia. Tūna'j ixa'n tahuī'la nac Harán. ³ Dios huanilh:

Cataxtu de mi'ā'lacchicni' lā' cacāmakxtekti mintalakapasnī'n lā' capi't nac xcānsipej a'ntū na'icmāsu'ni'yāni'.

⁴ Lā' Abraham taxtulh de huan ī'xcānsipejca'n caldeosnu' lā' a'lh tahuī'la nac Harán. Lā' a'xni'ca' ixnīnī'ttza' ixtāta' Abraham, Dios limilh Abraham huā'tzā' nac xcānsipej a'nlhā hui'xina'n hui'lā'na'ntit chuhua'j. ⁵ Lā' Dios tūna'j maxquī'lh ti'ya't ā'tzā', nīn pītzina'j a'nlhā nayāhua ixtojon. Xmān huanilh que ixtēcu' ti'ya't nala xla' lā' ixnatā'natna', a'yuj xla' tūna'j ixka'lhī ixcaman.

⁶ Dios tā'chihuīna'lh chuntza':

Minatā'natna' natatahui'la hua'chi xatza'nkān nac ā'lakatin xcānsipej.

Lā' a'ntza' lej nacāmāscujūcan lā' nacāmāpātīnīcan lakatā'ti' ciento cā'ta.

⁷ Lā' quit na'iccāmāpātīnī huan tachi'xcuui't a'ntī nacāmāscujū minatā'natna'.

Lā' ā'calistān natataxtu minatā'natna' lā' naquin-tamācā'tanī ā'tzā'.

⁸ Lā' Dios cāxtlahualh huan convenio a'ntū ixpālacata ixcāchu'cucan chi'xcuui'n israelitas para que nacālilakapascan. Lā' tahuī'lh kalhatin

ixcaman Abraham, ixtacuīni' Isaac. Lā' ixlīlakatzeyan chi'chini' Abraham chu'culh ixcaman para nalīlakapascan hua'chi israelita. Lā' ā'calīstān tahuī'lh kalhatin ixcaman Isaac, ixtacuīni' Jacob. Lā' ā'calīstān Jacob ka'lhīlh kalhacāujtu' ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n.

⁹ 'Lā' huan quinapapna'ca'n ixtaca'tzalaktzī'n ixtā'tinca'n José. Lā' xlaca'n tastā'lh José. Lā' lē'nca nac Egipto. Pero Dios ixmaktaka'lha. ¹⁰ Lā' Dios māpūtaxtūlh de ixlīhuāk a'ntūn pātīlh. Lā' Dios maxquī'lh José tapāstacna' na ixlacapūn Faraón a'ntī rey xala' nac Egipto. Lā' Faraón ixa'cnīni'ni' huan José. Lā' hui'līlh ixlīgovernador nac Egipto. Lā' hui'līlh que namāpa'ksīkō' ixlīhuāk ixchic Faraón.

¹¹ 'Lā' milh lakatin tatzi'ncsta ixlīhuāk huanmā' ti'ya't Egipto lā' nac Canaán. Lā' lej tapātīni'lh. Lā' huā' quinapapna'ca'n tū' ixtakaksa a'ntū natahua'. ¹² Lā' a'xni'ca' kaxmatli Jacob que nac Egipto ixa'nan trigo, pū'la cāmacā'lh a'ntza' ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n. ¹³ Lā' a'xni'ca' ta'a'mpā ixlīmaktu', José cāmāca'tzīnīlh que ū'tza' māni' ī'stancuca'n ixuanī't. Lā' Faraón māca'tzīnīca que ixtalakapasni' José ixtahuanī't. ¹⁴ Lā' José mātayīni'lh Jacob a'ntī ixtāta' lā' ixlīhuākca'n ixtā'timin lā' ixcamana'ca'n. Xlaca'n pūpitzi ciento ā'pu'xamaquitzis tachi'xcuhī't. ¹⁵ Lā' Jacob a'lh tahuī'la nac Egipto. A'ntza' nīlh xla' lā' nā tanīkō'lh ixo'kxa'n a'ntī quinapapna'ca'n. ¹⁶ Lā' ā'maktin cālē'mpalaca nac Siquem lā' a'ntza' cāmā'cnūca nac lhu'cu' a'ntū cāmaktamāhualh Abraham ixcamana' Hamor xalanī'n Siquem. Lītamāhualh con tumīn.

¹⁷ 'Ixtapajtzūtēlha huan chi'chini' a'xni'ca'

ixtlōkentaxtū Dios a'ntū ixuaninī't Abraham. Lā' huan tachi'xcuui't israelitas lhūhua'ntēlhalh nac Egipto. ¹⁸ Lā' hui'līpalaca kalhatin rey nac Egipto a'ntīn tū' lakapasli José. ¹⁹ Xla' cā'a'kxokolh quinapapna'ca'n lā' chuntza' cālītlajalh. Lā' xla' cāmāpātīnīlh quinapapna'ca'n lā' cāmāmaka'nīlh xanatāta'na' ixlaksa'tā'nca'n para que natanī. ²⁰ Lā' huā'mā'na chi'chinī'n tahuī'lh Moisés lā' xla' tzēhuanī't ixuanī't na ixlacapūn Dios. Lā' ixmaktaka'lh mā'ca lakatu'tun mālhcuyu' na ixchic ixtāta'. ²¹ Lā' a'xni'ca' nā tihui'līca Moisés kēpūn, ixtzu'ma'jāt Faraón sacli huan ska'ta' lā' makastacli como hua'chi scana'nca ixcaman. ²² Lā' Moisés māsca'tīca ixlīhuāk tapāstacna' xala' nac Egipto. Lā' lej xa'nca ixchihuīna'n lā' huāk tzē ixtlahua.

²³ 'Lā' a'xni'ca' ixka'lhītza' tu'pu'xam cā'ta, puhualhtza' palh nacālaka'n ixtalakapasnī'n a'ntī israelitas. ²⁴ Lā' laktzī'lh a'nchī kalhatin egipcio ixmāpātīnīmā' kalhatin israelita. Lā' Moisés līmaktāyalh lā' mātakāhuī'lh huan egipcio. Lā' chuntza' tapalana'ni'lh huan tī ixmāpātīnīmā'ca. ²⁵ Moisés ixpuhuan que huan israelitas ixtamāchekxī a'nchī Dios ixlacsacnī't nacāmaktāya natapūtaxtu. Pero xluca'n tū' ixtamāchekxī. ²⁶ Lā' ixlīlakalī huampala cālakhīlh Moisés a'xni'ca' ixtalālacatāquī' kalhatu' israelitas lā' ixcāmāko'xamixīcu'tun lā' cāhuanīlh: “Chi'xcuui'n, hui'xina'n lītalakapasnī'n. ¿A'chī' lālacatāquī'yā'tit?” ²⁷ Lā' tuncan huan tī ixlacatāquī' ixtā'chic tampi'ta'lh Moisés lā' hualh: “¿Tichū hui'līni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quiujezca'n? ²⁸ ¿Chā naquimaknīcu'tuna' quit hua'chi ma'kni' kōtan huan egipcio?” ²⁹ Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā',

Moisés tzā'lah. Lā' chā'lh nac xcānsipej Madián lā' a'ntza' tachokolh hua'chi xatza'nkān. Lā' talacatuncuīlh kalhatu' ixo'kxa'n.

³⁰ 'Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' tu'pu'xam cā'ta, kalhatin ángel tasu'yuni'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't ixpajtzu huan kēstīn ixtacuīni' Sinaí. A'ntza' tasu'yulh nac a'katin puchuna'j qui'hui' a'ntū i'lhcumā'. ³¹ A'xni'ca' lakzī'lh Moisés tū' ixlīca'tzīhuī'. Lā' tapajtzūlh para nalaktzī'n. Lā' ixtachihuīn Māpa'ksīni' huanīlh:

³² Quit ixDiosca'n minatāta'na' lā' ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob.

Lā' Moisés xpipilh lā' jicua'lh lā' tū' līhui'līlh nalaktzī'n. ³³ Lā' Māpa'ksīni' huanīlh:

Catatūxtu mizapato porque a'nlhā yā't, ixlacapūn Dios.

³⁴ Quit stu'ncua' iclaktzī'nī't a'nchī cāmāpātīnīmā'ca quintachi'xcuhuī't a'ntīn tahuī'lāna' nac Egipto.

Lā' ickaxmatnī't a'nchī tahua'ntli'jmā'na xlaca'n, lā' icyujnī'ta'nchi para na'iccāmāpūtaxtū.

Lā' chuhua'j cata't. Na'icmacā'nāni' nac Egipto.

³⁵ 'Lā' huā'mā' chu ū'tza' Moisés a'ntī talakmaka'lh a'xni'ca' tahualh:

¿Tichū hui'līnī'ta'ni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quijuezca'n?

Lā' Dios macamilh huā'mā' Moisés hua'chi xapuxcu' lā' māpūtaxtūnu'. Lā' ixmaktāya huan ángel a'ntī tasu'yuni'lh nac a'katin puchuna'j qui'hui'.

³⁶ Lā' Moisés cāmāxtulh quinapapna'ca'n. Xla' tlhualh lej laka'tla'n lē'cnīn nac Egipto lā' nac mar a'ntū huanican Spi'nenke' lā' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam cā'ta. ³⁷ Huā'mā' ū'tza' Moisés a'ntī cāhuanīlh israelitas:

Māpa'ksīni' quinDiosca'n nalacsaca chā'tin de
 mintalakapasni'ca'n chuntza' hua'chi
 quilacsacli quit.

U'tza' ixa'cta'sana' Dios nala.

Lā' nakaxpa'tā'tit hui'xina'n.

³⁸ Huā'mā' Moisés ū'tza' ixuī' a'xni'ca'
 ixtatakēstoknī't nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' huan
 ángel tā'chihuīna'lh nac kēstīn Sinaí. Lā' Moisés
 cāhuanilh quinapapna'ca'n a'ntū hualh huan
 ángel. Lā' Moisés maklhtīni'lh huan tachihuīn
 a'ntūn tū' maktin catisputli. Lā' huan tachihuīn
 quincāmaxquī'ni'.

³⁹ 'Huā' quinapapna'ca'n tū'
 ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Moisés lā' talakmaka'lh. Lā'
 ixtapuhuan natataspi'ta nac Egipto. ⁴⁰ Tahuanilh
 Aarón:
 Caquilātlahuani'uj ídolos a'ntū naquincātapū'lani'yāni'.
 Tū' icca'tzīyāuj a'ntū pātle'keni'nī't huā'mā' Moisés
 a'ntī quincāmāxtuni' nac ti'ya't Egipto.

⁴¹ Entonces xlaca'n tatlahualh lakatin ídolo a'ntū
 ixtasu'yu hua'chi ti'na'j huācax lā' tamaxquī'lh
 lē'ksajuī'n huan ídolo. Lā' lej talīpāxuhualh a'ntū
 ixtatlahuani't māni' xlaca'n. ⁴² Lā' Dios tamakatīlh
 de xlaca'n lā' cāmakxtekli que natamācā'tanī sta'cu.
 Lā' nā chuntza' tatzoknī' huan nac libro a'ntū
 tzo'kli kalhatin a'ntī ixa'cta'sana' Dios. Hualh:

Lā' hui'xina'n, israelitas, ¿chu quilāmālacnūni'uj
 lē'ksajna' lā' animalhna' xatamaknīn
 ixlīhuāk huan tu'pu'xam cā'ta nac
 cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't?

⁴³ Hui'xina'n lita'ntit ixcarpa huan ídolo Moloc
 a'nlhā ixtaquilhputani'can, lā' huan ídolo
 Renfán a'ntū ixtasu'yu hua'chi sta'cu.

Hui'xina'n tlahua'tit para nacāmācā'tanīyā'tit.

Lā' chuhua'j quit na'iccālē'nāni' más a'jlē'nī'ta'ncha'
de Babilonia.
Chuntza' tatzo'kni'.

⁴⁴ Lā' Esteban huampā:

—Nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, quinapapna'ca'n
ixtaka'lhī huan xaka'tla' carpa a'ntū ixmāsu'yu
que Dios ixcā'o'kska'lhīlē'mā'. Lā' huan carpa
ū'tza' ixtlahuanī't Moisés chu a'nchī hua'chi
Dios ixuaninī't lā' chu a'nchī Dios ixmāsu'ni'nī't.

⁴⁵ Lā' quinapapna'ca'n tamaklhtīni'lh huan
carpa. Lā' talīmilh a'xni'ca' tatanūchi con Josué
na ixti'ya'tca'n xtuncnu' chi'xcuhuī'n a'ntī
Dios cāmāxtulh ixlacapūnca'n quinapapna'ca'n.
Lā' a'ntza' tachokolh huan carpa hasta
ixquilhtamacuj David. ⁴⁶ Dios lipāxuhualh David.
Xla' ixtlahuacu'tun lakatin ixchic Dios a'ntī nā
ixDios Jacob. ⁴⁷ Pero huan a'ntī tlahualh huan
chic, ū'tza' Salomón. ⁴⁸ Pero Dios, a'ntī lej ka'tla',
tū' tahui'la nac lakatin chic a'ntū tatlhuanī't
chi'xcuhuī'n. Lā' nā chuntza' hualh ixa'cta'sana'
Dios:

⁴⁹ Quit, Dios, icmāpa'ksī nac a'kapūn lā' nac quilh-
tamacuj.

¿Tuchūyā chic naquilātlahuani'yāuj? huani
Māpa'ksīni'.

Lā' ¿lhachū na'icjaxa quit?

⁵⁰ ¿Chu tū' quit ictlahualh ixlīhuāk a'ntū a'nan?

⁵¹ Lā' Esteban cāhuanipā:

—Hui'xina'n lej lacxumpi. Tū' ka'lhī'yā'tit
mi'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit.
Lā' tū' kaxpa'tcu'tunā'tit. Hui'xina'n pō'ktu
kalhtaxtoktiyā'tit huan Espíritu Santo. Chu
a'nchī ixtala minapapna'ca'n nā chuntza' la'yā'tit
hui'xina'n. ⁵² Minapapna'ca'n tamāpātīnīlh

ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tamaknīlh a'ntīn tualh xapū'la que namin a'ntī xatzey. U'tza' milh lā' hui'xina'n macamāstā'tit lā' māmaknīnīni'ntit. ⁵³ Hui'xina'n maklhtīni'ntit huan ley a'ntū tamacamāstā'lh ángeles. Pero tū' a'kahuāna'ni'tit —hualh Esteban.

Maknīca Esteban

⁵⁴ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā' ixtamāsā'nī ixtatzanca'n porque lej ta'a'kchā'lh.

⁵⁵ Lā' ixa'clhcunuc Esteban ixlitzuma Espīritu Santo. Lā' xla' ixtalacayāhuayā para nac a'kapūn. Lā' laktzī'lh huan xkakana' a'nlhā ixuī' Dios. Lā' laktzī'lh Jesús na ixpāxtūcāna'j Dios ⁵⁶ lā' hualh:

—Calaktzī'ntit. Quit iclaktzī'n huan a'kapūn laquī'yā. Lā' ixtā'tin ixlīhuāk tachi'xcuui't huī' na ixpāxtūcāna'j Dios —hualh Esteban.

⁵⁷ Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'nlhā ixtlahuacan justicia, xla'ca'n tata'salh palha' lā' cā'a'kachi'paca. Lā' ixlīhuākca'n tuncan talakminkō'lh lacapalh. ⁵⁸ Lā' māxtuca Esteban de huan nac xcānsipej lā' mūta'laca. Lā' huan testigos tahuī'līlh ixlu'xu'ca'n na ixlacapūn kalhatin o'kxa' a'ntī ixtacuīni' Saulo. ⁵⁹ Lā' a'xni'ca' mūta'laca Esteban ta'sani'lh Dios lā' huanilh:

—Māpa'ksīni' Jesús, cachi'patampāxtokchi quilīca'tzīn.

⁶⁰ Lā' tatzokostalh lā' ta'salh lej palha' lā' hualh:

—Māpa'ksīni', cacāmāspūtūnu'ni' a'ntū quintatlahuani'mā'na.

Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Esteban nīlh.

8

Saulo ixcāmacaputza a'ntī ixtakalhlaka'ī

¹ Lā' Saulo chu ixlīca'tzī a'nchī līmaknīca Esteban.

Lā' huanmā' chi'chini' tzucuca lej cāmacaputzacan a'ntī ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac Jerusalén. Lā' ixlīhuākca'n ta'a'kahuankō'lh hasta nac ti'ya't Judea lā' Samaria. Lā' tatachokolh xmān apóstoles. ² Lā' makapitzīn chi'xcuui'n, a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios, talē'lh Esteban lā' tamā'cnūlh. Lā' lej talakcalhualh xla'. ³ Lā' Saulo ixlīhui'li' ixcāmāspūtūkō'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Tzuculh tanū nac lakatunu' chic lā' ixcāstancalē'n chi'xcuui'n lā' puscan lā' ixcāmānū nac pūlāchī'n.

Māsu'yuca xatzey tachihuīn nac Samaria

⁴ Lā' a'ntīn ta'a'kahuankō'lh ixta'a'n lakaxtim lā' ixtachihuīna'n huan xatzey tachihuīn. ⁵ Lā' Felipe a'lh tancā'n nac xcānsipej ixtacuīni' Samaria. Lā' ixcāmāsu'ni' ixpālacata Cristo. ⁶ Lā' huan ixtalhūhuā't tachi'xcuui't ixtakaxmata a'cxtim a'ntū ixcāhuani Felipe. Takaxmatli lā' talaktzī'lh huan lē'cnīn a'ntū ixtlahua. ⁷ Lā' huan tlajana'nī'n ixtata'sa lej palha' lā' tataxtulh de xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī. Lā' lhūhua' ixtalū'ntū'lanī't lā' xalactajua' chi'xcuui'n ixcāmātzeyīcan. ⁸ Lā' lej ixa'nan lhūhua' tapāxuhuān huanmā' nac xcānsipej.

⁹ Lā' ixuī' chā'tin chi'xcu' ixtacuīni' Simón. Xla' xapū'la ixuanī't tlahuāna' nac huanmā' xcānsipej. Lā' ixtalē'cnī huan tachi'xcuui't xalanī'n nac Samaria. Lā' hualh que ū'tza' māni' lej ka'tla'. ¹⁰ Lā' xa'nca ixtakaxmatni' Simón ixlīhuākca'n a'ntī xalacti'na'j lā' a'ntī xalaka'tla'n. Lā' ixtahuan:

—Huā'mā' chi'xcu' lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn Dios.

¹¹ Lā' xa'nca takaxmatni'lh Simón porque lej makān talē'cnīlh ixtatlahuān. ¹² Lā' Felipe cākalhachihuīna'ni'lh xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksīni'n lā' ixpālacata Jesucristo.

Lā' xla'ca'n takahlaka'ī'lh lā' ta'a'kpaxli chī'xcu'huī'n lā' puscan. ¹³ Lā' nā huan Simón nā xla' kalhlaka'ī'lh lā' a'kpaxli lā' stālani'lh Felipe. Lā' a'xni'ca' Simón laktzī'lh huan laka'tla'n lā' lej lhūhua' lē'cnīn, xla' lej lhūhua' ixpāstacna'n.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que xalanī'n nac Samaria ixtamaklhtīni'nī'ttza' ixtachihuīn Dios, huan apóstoles xalanī'n nac Jerusalén tamacā'lh Pedro lā' Juan nac Samaria. ¹⁵ Xla'ca'n tamīlh lā' ta'orarlīlh que catamaklhtīni'lh Espíritu Santo xalanī'n nac Samaria. ¹⁶ Tūna'j ixcālakyujachi Espíritu Santo. Xmān ixta'a'kpaxnī't lā' chuntza' tamāsu'yulh que tatapa'ksīlh con Māpa'ksīni' Jesús. ¹⁷ Lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n lā' xla'ca'n tamaklhtīni'lh Espíritu Santo.

¹⁸ Lā' Simón laktzī'lh que huan Espíritu Santo māstā'ca a'xni'ca' huan apóstoles ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n. Lā' cāmālacnūni'lh tumīn. ¹⁹ Lā' hualh Simón:

—Nā quit caquilāmaxquī'uj huā'mā' līmāpa'ksīn para que chuntza' chu catīhuā na'ica'cpūmā'ca' quimacan nā tzē namaklhtīni'n huan Espíritu Santo.

²⁰ Lā' Pedro huanilh:

—Casputli mintumīn lā' nā hui'x casputti porque puhuanti nalītamāhua'ya' tumīn a'ntū ixlē'ksajna' Dios. ²¹ Hui'x tūla catimaklhtīni' huanmā' lē'ksajna' porque tū' tzey mi'a'clhcunuc na ixlacapūn Dios. ²² Camakxtekti huanmā' ko'hua'jua' tapāstacna' lā' casqui'ni' Māpa'ksīni' Dios lā' tzēla chuntza' namāspūtūnu'ni'yāni' Dios huanmā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'ya' na

mi'a'clhcunuc. ²³ Iclaktzī'nāni' lej ca'tzanca'tzī'ya'. Hui'x tūla makxteka a'ntūn tū' tzey.

²⁴ Lā' kalhtīni'lh Simón lā' hualh:

—Casqui'ni'tit Māpa'ksīni' Dios que tū' naquimpātle'keni' nīn tuntū' a'ntū hui'xina'n huan'ā'tit.

²⁵ Lā' a'xni'ca' xla'ca'n ixtamālacstū'ncnī'ttza' lā' ixtachihuīna'nī'ttza' ixtachihuīn Dios, tataspi'tpā para nac Jerusalén. Lā' tachihuīna'lh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo nac lalalhūhua' ixā'lacchicni'ca'n samaritanosnu'.

Felipe lā' huan chi'xcu' xala' nac Etiopía

²⁶ Lā' tā'chihuīna'lh Felipe kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh lā' huanilh:

—Catā'kaqui' lā' capit nac sur. Nalacpina' xatej Jerusalén para Gaza. A'ntza' cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

²⁷ Lā' Felipe tā'kaqui'lh lā' a'lh. Lā' ixuī' kalhatin eunuco xala' nac Etiopía. Xla' pūchihuīna' ixuanī't nac Etiopía a'nlhā ixmāpa'ksīni'n huan reina ixtacuīni' Candace. Huā'mā' chi'xcu', xla' ū'tza' xamaktaka'lhna' ixlīhuāk ixlīrico huan reina. Lā' quīlachi nac Jerusalén para namācā'tanī Dios. ²⁸ Lā' ixtaspi'tmā'tza' lā' ixpūmimā' lakatin carro a'ntū ī'stancalē'mā' huan cahuāyuj. Lā' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū tzo'kli Isaías, a'ntī ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

²⁹ Lā' huan Espīritu Santo huanilh Felipe:

—Catapajtzu' nac xatej a'nlhā lē'mā'ca huan carro lā' catā'pi.

³⁰ Lā' Felipe tu'jnulh lā' lakmilh lā' kaxmatli a'nchī xla' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū ixtzo'knī't Isaías. Lā' Felipe kalhasqui'nīlh:

—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū lakapūtle'keya'?

³¹ Lā' kalhtīlh:

—Tūla como tintī' a'ntī naquimāsu'ni'.

Lā' huanica Felipe que catō'ca'lh lā' capāxtūtō'lalh.

³² Lā' xla' ixlakapūtle'kehuī' ixtachihuīn Dios a'nlhā huan chuntza':

Hua'chi lē'ncan lakatin oveja a'ntū namaknīcan, chuntza' lē'nca huan chi'xcu'; lā' como hua'chi lakatin borrego xla' kō'ko' na ixlacapūn a'ntī macsi'ta, chuntza' huan chi'xcu' nīn tuntū' hualh.

³³ Lā' māmāxanī'ca lā' tū' xa'nca tlahuani'ca justicia.

Lā' nīn tintī' tūla pūtle'ke tichū ixtā'natna' huan chi'xcu', porque maknīca.

³⁴ Lā' huan eunuco huanilh Felipe:

—Icsqui'ni'yāni' caquihua'ni', ¿tichū līchihuīna'mā' huā'mā' Isaías? ¿Chu ixa'cstu līchihuīna'ncan, o līchihuīna'n ā'kalhatin?

³⁵ Lā' Felipe tzuculh chihuīna'n. Lā' tzuculh xa'nca huani a'ntū ixlakapūtle'kenī't huan ixtachihuīn Dios lā' māsu'ni'lh ixpālacata Jesús. ³⁶ Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej, tachā'lh a'nlhā mā' xcān. Lā' hualh huan eunuco:

—Cala'ktzi'. Huā'tzā' mā' xcān. ¿Chu a'nan a'ntū naquimāmakchuyī para que tzē na'ica'kpaxa?

³⁷ Lā' Felipe huanilh:

—Palh hui'x kalhlaka'ī'ya' con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc, tzē na'a'kpaxa'.

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Quit ickalhlaka'ī' que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios.

³⁸ Lā' chu tuncan māyāhuanīni'lh huan carro. Lā' tatojōlh nac xcān ixtu'ca'n, Felipe lā' huan eunuco. Lā' Felipe mā'kpaxīlh. ³⁹ Lā' a'xni'ca' tatacutli nac

xcān, ixEspíritu Dios mā'kayāhualh Felipe. Lā' huan eunuco tū'tza' laktzī'lh. Lā' huan eunuco a'mpā lā' lej pāxuhualh. ⁴⁰ Lā' Felipe lakchā'nca nac xcānsipej Azoto. Lā' ixcākalhachihuīna'ni'tēlha xatzey tachi-huīn ixpālacata Jesucristo na ixlīhuāk xcānsipejni' hasta que chā'lh nac Cesarea.

9

Saulo xtāpalīh ixtapāstacna'

Hch. 22.6-16; 26.12-18

¹ Lā' Saulo lej ixcāmākē'klha a'ntī ixtakalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni' lā' ixcāmāknīcu'tun. Lā' lakmilh xamāpa'ksīni' curasna' ² lā' squi'nli lakatin acta a'ntū nalē'n na ixlītōkpānna'ca'n israelitas nac Damasco. Lā' chuntza' tzē nacāputza chi'xcuui'n lā' puscan a'ntī ixtastālani' Jesús lā' tzē nacālīmin xatachī'nī'n nac Jerusalén. ³ Lā' Saulo ixtlā'huantēlha lā' ixtapajtzūtēlhatza' nac Damasco. Lā' chu līmaktin lakatin xkakana' xala' nac a'kapūn lītamacxti'li'lh. ⁴ Lā' a'kā'lh nac ti'ya't. Lā' kaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū ixuani:

—Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?

⁵ Lā' Saulo kalhasqui'nīlh:

—¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?

Lā' xla' hualh:

—Quit Jesús, chu ū'tza' a'ntī hui'x macaputzaya'. Chu tlakaj quintā'latla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta huan qui'huī' a'ntū lītlakalē'ncan.

⁶ Lā' Saulo ixpīpi lā' ixjicua'n lā' hualh:

—Māpa'ksīni', ¿tuchū lacasqui'na' na'ictlahua quit?

Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Catā'kaqui' lā' catanu' nac xcānsipej. Lā' a'ntza' nahuanica'na' a'ntū līhui'līca natlahua'ya'.

7 Lā' huan chi'xcuhui'n a'ntī ixtatā'latlā'huan Saulo, takaxmatli lakatin tachihuīn pero nīn tintī' talaktzī'lh. Lā' lej talē'cnīlh. 8 Lā' Saulo tā'kaqui'lh de nac ti'ya't. Lā' a'xni'ca' titalakapākē'cu'tulh, tūlalhtza' lacahuāna'lh. Lā' makachi'palē'nca lā' līmīnca nac Damasco. 9 A'ntza' tahuī'lh lakatu'tun chi'chīni' lā' tūlah lacahuāna'lh. Lā' tū' huā'yalh lā' tū' ko'tnūlh.

10 Lā' ixuī' nac Damasco kalhatin chi'xcu' a'ntī ixkalhlaka'ī' lā' ixtacuīni' Ananías. Xla' lakachuyalh lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Ananías.

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Lā' ā'tzā' icuī', Māpa'ksīni'.

11 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:

—Capit huan nac calle a'ntū huanican Xasli-tua'. Lā' caputza na ixchic Judas kalhatin a'ntī ixtacuīni' Saulo xala' nac xcānsipej Tarso. A'ntza' kalhtō'ka'mā'. 12 U'tza' lakachuyani't lā' laktzī'nī't kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Ananías a'ntī tanūlh lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan para que chuntza' nalacahuāna'nchokopala.

13 Pero Ananías kalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', lhūhua' quintahuanini't que huā'mā' chi'xcu' lej lhūhua' a'ntūn tū' tzey cātlahuani'nī'ttza' xalanī'n nac Jerusalén a'ntīn takalhlaka'ī' mintachihuīn. 14 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tamaxquī'nī't līmāpa'ksīn que xla' naquincāchi'payāni' quilīhuākca'n a'ntī icchihuīna'nāuj por milīmāpa'ksīn.

15 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:

—Capit porque quit iclacsacnī't Saulo. Xla' nacātā'chihuīna'n de quit xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' lā' reyes lā' israelitas. ¹⁶ Quit na'icmāsu'ni' lilhūhua' a'ntū napātīni'n por quimpālacata.

¹⁷ Lā' Ananías a'lh lā' tanūlh huan nac chic a'nlhā ixuī' Saulo. Lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan lā' huanilh:

—Tā'tin Saulo, quimacaminī't huan Māpa'ksīni' Jesús a'ntī tasu'yuni'ni' nac tej a'nlhā ixta'mpā't. U'tza' quimacaminī't para que nalacahuāna'nchokopala'ya' lā' nalītatsumakō' Espíritu Santo mi'a'clhcunuc.

¹⁸ Lā' tuncan yujni'lh ixlakastapun catūhuā hua'chi xapipēks lā' lacahuāna'nchokopā. Lā' tā'kaquī'lh lā' tuncan a'kpaxli. ¹⁹ Lā' huā'yalh lā' tli'hui'quimpā. Lā' lātma'j iccātā'lahuī' huan tā'timīn nac Damasco.

Saulo a'cta'sana'lh nac Damasco

²⁰ Lā' chu tuncan huan na ixlītokpānna'ca'n israelitas, Saulo tzuculh līchihuīna'n Jesús. Lā' ixuan que ū'tza' huā'mā' ixO'kxa' quinDiosca'n.

²¹ Lā' talē'cnīlh ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli lā' talāhuānilh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī iccāmāspūtūcu'tun nac Jerusalén a'ntī ixtatapa'ksī con Jesús? Lā' minī't huā'tzā' lā' quincālē'ncu'tunāni' tachī'n lā' quincāmacamaxquī'cu'tunāni' xanapuxcu'nu' curasna'. U'tza' līmilh huā'tzā'.

²² Lā' Saulo más ixtahuixcānī. Lā' ixmālacstū'nca que Jesús ū'tza' huā'mā' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. Lā' ū'tza' talīlē'cnīlh huan israelitas a'ntī ixtahui'lāna' nac Damasco.

Saulo cātzā'lani'lh israelitas

23 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kēnī'ttza' lakalhūhua' chi'chini', huan israelitas talacchihuīna'lh para natamaknī Saulo. 24 Lā' māca'tzīnīca Saulo que ixmaktaka'lh mā'ca. Tintacuj lā' tintascac ixtaka'lh itīmā'na huan lhā ixlactanūcan nac cā'lacchicni' porque ixtamaknīcu'tun. 25 Lā' cā'tzī'sa huan tā'timīn talē'lh Saulo lā' tamāyujūlh nac lakatin canasta de na ixa'cpān taxaka de huan cā'lacchicni'. Lā' chuntza' lipūtaxtulh.

Saulo a'lh nac Jerusalén

26 Lā' Saulo a'lh nac Jerusalén lā' ixcātā'tanūcu'tun huan tā'timīn a'ntza'. Lā' xla'ca'n ixtajicua'ni'. Tū' ta'a'ka'i'lh que xla' ixkalhlaka'ī'nī't. 27 Lā' Bernabé cālīmini'lh Saulo huan apóstoles. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Saulo ixlaktzī'nī't nac tej huan Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntīn tā'chihuīna'lh. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Saulo ixchihuīna'nī't nac Damasco por ixlīmāpa'ksīn Jesús, lā' tū' ixlacapuhuan. 28 Lā' Saulo ixcātā'latlā'huan nac Jerusalén. 29 Lā' ixchihuīna'n por ixlīmāpa'ksīn Dios lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' ixcātā'lāhuani huan israelitas a'ntī ixtachihuīna'n griego. Lā' ixtamaknīcu'tun Saulo. 30 Lā' a'xni'ca' huan tā'timīn taca'tzīlh huā'mā', talē'lh Saulo nac Cesarea lā' tamacā'lh para nac Tarso.

31 Lā' cā'cacsuatza' ixtahui'lāna' a'ntī ixtatakēxtimī na ixlīhuāk ixlēka'tla' Judea lā' Galilea lā' Samaria. Lā' ā'chulā' ixtakalhlaka'ī'. Lā' ixtajicua'ni'tēlha Māpa'ksīni'. Lā' huan Espiritu Santo ixcāmāko'xamaka'tlī. Lā' ixtalhūhua'ntēlha.

Eneas mātzeyīca

32 Lā' Pedro lakaxtim ixlatlā'huan lā' cālakmilh a'ntī ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac Lida. 33 A'ntza'

pāxtokli kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Eneas. Xla' ixmā' na ī'xti'cat lakatzeyan cā'ta. Ixchēkēnī'n ixtalū'ntū'lanī't. ³⁴ Lā' Pedro huanilh:

—Jesucristo mātzeyīyāni'. Catā'kaqui' lā' camā'kaqui' mixti'cat.

Lā' chu tuncan tā'kaquī'lh Eneas. ³⁵ Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac Lida lā' Sarón talaktzī'lh que ixtzeyani'ttza'. Lā' xla'ca'n tatzuculh tastālani' huan Māpa'ksīni' Jesucristo.

Dorcas lakahuanchokolh

³⁶ Ixui' nac Jope kalhatin puscāt a'ntī ixkalh-laka'ī. Lā' ixtacuīni' Tabita lā' nā Dorcas ixtacuīni' griego. Huā'mā' puscāt ixtlahua lhūhua' catūhuā lej tzey. Lā' ixmāstā' lhūhua' limosna.

³⁷ Lā' huā'mā'na chi'chini' xla' ī'tzaca'lh lā' nīlh. Lā' ixmāpaxīcanī'ttza' lā' ixcāxmāpī'canī'ttza' nac lakatin cuarto tālhmā'n. ³⁸ Lā' huan tā'timīn

nac Jope takaxmatli que Pedro ixui' nac Lida, como pajtzu ixuanī't. Lā' cālakmacā'nca kalhatu' chi'xcuhī'n. Lā' xla'ca'n tahuanilh Pedro:

—Capit lacapalh hasta lhā icui'lāna'uj.

³⁹ Lā' tuncan Pedro cātā'a'lh. Lā' a'xni'ca' xla' cālakchā'lh, lā' lē'nca nac cuarto tālhmā'n. Lā' ixlīhuākca'n huan lakapūtnu' talītakēxtimīlh a'nlhā ixmāpī'canī't Dorcas lā' tacalhualh. Lā' tamāsu'ni'lh huan takēnu' lā' huan lu'xu' a'ntū ixtlahua Dorcas a'xni'ca' lakahuancus ixlahui'. ⁴⁰ Pero Pedro cāmāxtulh ixlīhuākca'n lā' tatzokostalh lā' orarlīlh. Lā' laktalakspi'tli huan sputni' lā' huanilh:

—Tabita, catā'kaqui'.

Lā' talakapāke'lh lā' laktzī'lh Pedro lā' tā'xkpāquī'lh. ⁴¹ Lā' Pedro makachi'palh lā' mā'kaquī'lh. Lā' a'xni'ca' Pedro cāta'sani'lh huan

a'ntī ixtakahlaka'ī' lā' huan lakapūtnu' lā' cāmāsu'ni'lh Dorcas xalakahuan. ⁴² Huā'mā' ca'tzikō'ca na ixlīhuāk Jope. Lā' lhūhua' takahlaka'ī'lh Māpa'ksīni' Jesucristo. ⁴³ Lā' Pedro tachokolh lātma'j nac Jope na ixchic kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Simón a'ntī māmasījūnu'.

10

Pedro lā' Cornelio

¹ Ixuī' nac Cesarea kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Cornelio. Xla' capitán ixuanī't. Lā' huan compañía a'ntū ixmāpa'ksī ixtacuīni' Italiana. ² Cornelio lej ixa'cnīni'ni' lā' ixtajicua'ni' Dios, lā' nā chuntza' ixlīhuāk xala' na ixchic. Lej ixmaxquī' limosna huan tachi'xcuhuī't lā' pō'ktu ixorarlīni' Dios. ³ Lakatin chi'chini' hua'chī maktu'tun kōtanū, Cornelio lakachuyalh. Lā' xa'nca laktzī'lh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Lā' huan ángel tanūlh lā' huanilh:

—¡Cornelio!

⁴ Lā' Cornelio lakalaktzī'lh lā' jicua'lh lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū, Māpa'ksīni'?

Lā' huan ángel huanilh:

—Dios pāstacmā'chāni' a'nchīn tlahua'ya' mi'oración lā' a'nchī māstā'ya' limosna. ⁵ Lā' chuhua'j cacāma'capi chi'xcuhuī'n nac Jope lā' camātayī'ni' Simón a'ntī ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. ⁶ Xla' tētachokonī't na ixchic Simón huan māmasījūnu' a'ntī ka'lhī ixchic na ixquilhtūn mar. U'tza' nahuaniyāni' a'ntū natla'hua'ya'.

⁷ Lā' a'xni'ca' huanikō'lh huan ángel lā' chu tuncan a'lh. Lā' Cornelio cāta'sani'lh kalhatu'

ixtasācua'nī'n lā' kalhatin tropa a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' a'ntī ixtascuja na ixchic. ⁸ Lā' a'xni'ca' ixcāpūtle'keni'kō'nī'ttza' a'ntū ixuaninī't huan ángel, cāmacā'lh nac Jope.

⁹ Lā' ixlīlakalī xlaca'n ixtatlā'huamā'na lā' ixtata-pajtzūtēlha para huan nac xcānsipej. Lā' hua'chi tastu'nūta Pedro tō'ca'lh huan na ixlītanca'cstu' chic para na'orarlī. ¹⁰ Lā' lej tzi'ncstāyalh lā' ixuā'yancu'tun. Lā' līhuan ixcāxtlahuamā'ca huan līhua't, Pedro lakachuyalh.

¹¹ Lā' laktzī'lh huan a'kapūn laquī'yā lā' hua'chi lakatin ka'tla' sávana chī'canī't ixa'katzā'stūtā'ti'. Lā' yujli na ixlacapūn.

¹² Huā'mā' a'ntza' ixtatojōmā'na ixlīhuāk animal-hna' a'ntū makakantā'ti' lā' lūhua' lā' spunnu'.

¹³ Lā' kaxmatli a'nchī tā'chihuīna'nca lā' huanica:

—Catā'kaqui', Pedro, cama'kni' lā' cahua't.

¹⁴ Lā' Pedro hualh:

—Tū', Māpa'ksīni'; porque tū' maktin icua'nī't a'ntūn tū' līmakuan hua'can lā' a'ntū ko'hua'jua'.

¹⁵ Lā' chu kaxmatpā ixlīmaktu' tā'chihuīna'nca lā' huanica:

—Tū' cahua'nti ko'hua'jua' a'ntū Dios huan que xacanī't.

¹⁶ Huā'mā' pātle'kelh maktu'tun lā' huan sávana lē'nchokopalaca nac a'kapūn. ¹⁷ Lā' Pedro lej ixpāstacna'huī' porque tū' ixca'tzī a'ntū ixuanīcu'tun huan a'ntū mālakachuyīlh. Lā' huan chī'xcu'huī'n, a'ntī ixcāmacaminī't Cornelio,

takalhasqui'nīlh lhachū ixchic Simón. Lā' tuncan tachilh na ixlacapūn mākalhcha. ¹⁸ Lā' tata'sani'lh lā' takalhasqui'nīni'lh lā' tahualh palh tū' lahuī' kalhatin chī'xcu' a'ntī ixtacuīni' Simón a'ntī ixka'lhī ixlitāpātu' ixtacuīni' Pedro. ¹⁹ Lā' a'xni'ca'

Pedro ixpāstacna'huī' a'nchī lakachuyanī't, huan Espíritu Santo huanilh:

—Kalhatu'tun chi'xcuhuī'n taputzayāni'.

²⁰ Catā'kaqui' lā' cayujti lā' cacātā'pi xluca'n. Lā' tū' napuhua'na' catūhuā porque quit iccāmacaminī't.

²¹ Lā' Pedro cālakyujli huan chi'xcuhuī'n lā' hualh:

—Quit a'ntī putza'yā'tit hui'xina'n. ¿Tuchū lakta'nī'ta'ntit?

²² Lā' xluca'n takalhtīlh:

—Ixpālacata huan capitán Cornelio. Xla' lej tzeyā chi'xcu' lā' jicua'ni' Dios. Lā' ixlīhuākca'n israelitas talaktzī'n por tzeyā chi'xcu'. Kalhatin ángel a'ntī lej tzey huanilh Cornelio que namāta'satīni'nāni' lā' xla' nakaxmata a'ntū hui'x nahua'na'.

²³ Lā' Pedro cāmānūlh na ixchic lā' cāhuanilh que catatachokolh huā'mā' tzī'sa. Lā' ixlīlakalī cātā'a'lh. Lā' nā cātā'a'lh makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Jope.

²⁴ Lā' ixlīlakalī huampala tachā'lh nac Cesarea. Lā' Cornelio ixcāka'lhīmā' lā' ixcāmākēstokkō'nī't ixtalakapasnī'n lā' ixamigos a'ntī más ixcālakapasa.

²⁵ Lā' a'xni'ca' Pedro ixtanūmā', Cornelio lakchilh. Lā' chu tuncan tatzokostani'lh lā' taquilhpūtani'lh.

²⁶ Lā' Pedro mā'kaqui'lh lā' hualh:

—Catā'kaqui'. Nā quit nā chu xmān chi'xcu'.

²⁷ Lā' a'xni'ca' Pedro ixtanūtēlha lā' ixtā'chihuīna'ntēlha lā' cākakslī ixtalhūhuā't a'ntī ixtatakēstoknī't. ²⁸ Lā' Pedro cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tziyā'tit que kalhatin israelita tūla catitā'takēxtimīlh con a'ntīn tū' israelita. Lā' tūla catitanūlh na ixchic. Chuntza' tatzok'ni' na ixleyca'n israelitas. Pero Dios quimāsu'ni'nī't que tūla ictihualh que ā'chā'tin chi'xcu' ko'hua'jua'

lā' ū'tza' xmān catīhuā. ²⁹ U'tza' iclīmīlh a'xni'ca' quimātayīni'nca lā' tū' icpuhualh catūhuā. Lā' iccākalhasqui'nīyāni' ¿tuchū ixpālacata quilālīmātayīni'uj hui'xina'n?

³⁰ Lā' tuncan Cornelio hualh:

—Tā'ti'majatzā' quit xa'ictascajamā' lā' tū' icuā'yalh. Lā' hua'chi maktu'tun kōtanū quit xa'icorarlīmā' na quinchic. Lā' chā'tin chi'xcu' tāyālh na quilacapūn lā' ixka'lhī ixlu'xu' lej slamama. ³¹ Lā' quihuanilh: “Cornelio, Dios kaxmatnī't mi'oración lā' pāstacmā' a'nchī māsā'ya' limosna. ³² Cacāmacapi chi'xcuhuī'n nac Jope lā' camātayī'ni' Simón a'ntī ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. Xla' tētachokomā' na ixchic Simón huan māmasījūnu' na ixquilhtūn mar. Xla' namin lā' natā'chihuīna'nāni'”, quihuanica. ³³ Lā' ū'tza' quit iclīmātayīni'ni' tuncan. Lā' hui'x quintlahua'ni' talakalhu'mān quila'kta'. Pues chuhua'j quilīhuākca'n icui'lāna'uj huā'tzā' na ixlacapūn Dios. Lā' ickaxmatcu'tunāuj ixlīhuāk a'ntū Dios māpa'ksīnī'ta'ni' nahua'na' —hualh Cornelio.

Pedro tzuculh chihuīna'n na ixchic Cornelio

³⁴ Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' hualh:

—Ixlistu'ncua' quit icmāchekxī que Dios puhuan que chu a'cxtimni' ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n. ³⁵ Lā' xalanī'n chu calhāhuā xcānsipej, a'ntīn tajicua'ni' Dios lā' tatlahua a'ntūn tzey ū'tunu'n tamāpāxuhuī' Dios. ³⁶ Dios cāmacā'ni'lh huan israelitas ixtachihuīn. Lā' cāmāsu'ni'lh que tzē natala ixamigos Dios por ixpālacata Jesucristo a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n. ³⁷ Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī māca'tzīnīni'nca huan xatzey

tachihuīn pū'la nac Galilea lā' ā'calīstān na ixlīhuāk Judea a'xni'ca'tza' Juan ixmāsu'yunī'ttza' lā' ixmā'kpaxīnī'ttza'. ³⁸ Dios maxquī'lh Jesús, xala' nac Nazaret, ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. Lā' Jesús ixtlahuatlā'huan a'ntū lej lacuan lā' ixcāmātzeyītlā'huan ixlīhuāk a'ntī ixtapātīnī'n por ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'. Huā'mā' tzēn tlahualh Jesús porque Dios ixmaktāyamā'. ³⁹ Lā' quina'n icmālacstū'ncāuj ixlīhuāk a'ntūn tlahualh Jesús na ī'xcānsipejca'n israelitas lā' nac Jerusalén. U'tza' a'ntī xtokohua'ca'ca nac cruz lā' chuntza' maknīca. ⁴⁰ Lā' Dios mālakahuanīchokolh ixlīlakatu'tun chí'chīnī' lā' Dios lej xa'nca quincāmāsu'ni'ni' Jesús. ⁴¹ Tū' cāmāsu'ni'lh ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. Dios quincāmāsu'ni'ni' Jesús xmān quina'n a'ntī quincālacsnī'ta'ni' para na'icmālacstū'ncāuj ixtachihuīn. Quina'n ictā'huā'yauj Jesús lā' ictā'ko'tnūj a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'. ⁴² Lā' Dios quincāhuanini' que na'iccāmāsu'ni'yāuj tachi'xcuhuī't lā' na'icuanāuj que Jesús ū'tza' a'ntī Dios hui'līlh ixlījuezca'n xalakahuan lā' xanīn. ⁴³ Lā' ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios, xalanī'n makān, tamālacstū'ncli que ixlīhuāk a'ntīn talīpāhuan Jesús, xlaca'n nacāmāspūtūnu'ni'can ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacata Jesús.

Takalhlaka'ī'lh a'ntīn tū' israelitas

⁴⁴ Lā' Pedro ixchihuīna'huī'cus lā' huan Espíritu Santo cālakyujchi ixlīhuākca'n a'ntī ixtakaxmatni'mā'na Pedro. ⁴⁵ Lā' lej talē'cnīnī'lh huan israelitas a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' ixcātā'minī't Pedro. Talē'cnīlh porque huan lē'ksajna' a'ntū Espíritu Santo, nā ixcāmaxquī'mā'ca huan tīn tū' israelitas. ⁴⁶ Cālē'cnīca porque ixcākaxmatcanī't

a'nchī ixtachihuīna'n ā'tāpātin tachihuīn lā' nā tachihuīna'mpā ixlēka'tla' Dios. ⁴⁷ Lā' Pedro cāhuanipā:

—¿Chā a'nan catīhuā a'ntī nacāmāmakchuyī nata'a'kpaxa huā' tamā'na? Xlaca'n tamaklhtīni'n chuntza' hua'chi quina'n huan lē'ksajna' a'ntū huan Espíritu Santo.

⁴⁸ Lā' Pedro cāhuanilh que cata'a'kpaxli porque tatapa'ksilh con Jesucristo. Lā' squi'ni'ca Pedro que catachokolh lātma'j.

11

Pedro cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac lītōkpān nac Jerusalén

¹ Huan apóstoles lā' tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac Judea cāmāca'tzīnīca que ixtakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas.

² Lā' a'xni'ca' Pedro chā'lh nac Jerusalén, tatā'lāhuanilh huan israelitas a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
³ Takalhasqui'nīlh Pedro:

—¿A'chī' maktanūnī'ta' a'nlhā tahui'lāna' chi'xcuui'n a'ntīn tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' cātā'huā'ya'nī'ta'?

⁴ Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' cāhuanikō'lh xa'nca lā' hualh:

⁵ —Xa'icui'lācha' quit nac xcānsipej Jope lā' xa'icorarlīmā'. Lā' iclakachuyalh. Lā' iclaktzī'lh hua'chi ka'tla' sávana a'ntū yujchi de nac a'kapūn. Chī'canī't ixa'katzā'stūtā'ti' lā' quilakchilh. ⁶ Lā' lej xa'nca iclaktzī'lh. Lā' iclaktzī'lh huan animalhna' a'ntū makakantā'ti' lā' animalhna' a'ntū tahua'nan lā' lūhua' lā' spunnu'. ⁷ Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntūn quihuanilh: “Pedro,

catā'kaqui' lā' cama'kni' lā' cahua't". ⁸ Lā' icuanilh: "Tū', Māpa'ksīni'. Tū' maktin icua'nī't a'ntū x mān catūhuā lā' a'ntūn ko'hua'jua'". ⁹ Lā' huan tachi-huīn quinkalhtīpā ixlīmaktu' de nac a'kapūn. Lā' quihuanilh: "Tū' cahua'nti que ko'hua'jua' a'ntū Dios huan que xacani't". ¹⁰ Huā'mā' pātle'kelh maktu'tun lā' tēpalacancha' tālmā'n ixlīhuāk nac a'kapūn. ¹¹ Lā' chu līlacapalh tachilh nac chic a'nlhā xa'iclahuī'lāna'uj kalhatu'tun chi'xcuhuī'n a'ntī ixquilakmacamincanī't de nac Cesarea. ¹² Lā' Espíritu Santo quihuanilh: "Cacātā'pi ū'tunu'n lā' tū' capāstacti catūhuā". Lā' quintatā'a'lh huā' kalhachāxan tā'timīn. Lā' ictanūj na ixchic Cornelio. ¹³ Lā' xla' quincāhuanini' a'nchī laktzī'lh na ixchic kalhatin ángel a'ntī tasu'yuni'lh lā' huanilh: "Cacāmacapi chi'xcuhuī'n nac Jope lā' calīminca Simón a'ntī ka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. ¹⁴ Xla' nahuaniyāni' a'nchīn tzē napūtaxtuya' hui'x lā' ixlīhuāk xala' na minchic", huanilh huan ángel.

¹⁵ Lā' Pedro cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' ictzuculh icchihuīna'n, huan Espíritu Santo cālakmilh ū'tunu'n chuntza' hua'chi quincālakmini' pū'la. ¹⁶ Lā' quit icpāstacli a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús: "Juan ixlīmā'kpaxīni'n xcān pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit Espíritu Santo". ¹⁷ Dios cāmaxquī'lh xlaca'n huā'mā' lē'ksajna' nā chuntza' hua'chi quincāmaxquī'ni' quina'n a'ntī kalhlaka'ī'nī'ta'uj Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' ¿chu quit tzē xa'icmāmakchuyīlh Dios? —hualh Pedro.

¹⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', taquil-hca'cslalh. Lā' tuncan tatzuculh tachihuīna'n

a'nchī ixlēka'tla' Dios lā' tahaualh:

—Dios lacasqui'n nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā chuntza' natalatahui'la para pō'ktu.

Takahlaka'ī'lh xalanī'n nac Antioquía

¹⁹ Lā' a'xni'ca' maknīca Esteban, lā tzucuca cāmacaputzacan a'ntī ixtakahlaka'ī'. Lā' xlaca'n tatzā'lalh lā' ixta'a'kahuankō'nī't. Lā' ixtatachokoyācha' nac Fenicia lā' nac Chipre lā' nac Antioquía. Lā' cāhuanica huan xatzey tachihuīn xmān huan israelitas. ²⁰ Pero makapitzīn de xlaca'n xalanī'n nac Chipre lā' nac Ćirene lā' xlaca'n tachā'lh nac Antioquía. Lā' cātā'chihuīna'nca a'ntīn tū' israelitas. Lā' cāmāsu'ni'ca huan xatzey tachihuīn ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús. ²¹ Lā' huan Māpa'ksīni' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn lā' chuntza' lej lhūhua' takahlaka'ī'lh lā' tastālani'lh Māpa'ksīni'.

²² Lā' cāmāca'tzīnīca a'ntī ixtakahlaka'ī' xalanī'n nac Jerusalén a'ntū ixpātle'kemā' nac Antioquía. Lā' macā'nca Bernabé a'ntza'. ²³ Lā' a'xni'ca' xla' chā'lh lā' laktzī'lh a'nchī Dios iccāsīca'lanālīnī't, lā' lej pāxuhualh xla'. Lā' Bernabé cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh ixlīhuākca'n:

—Calīhui'lī'tit stālani'yā'titcus Māpa'ksīni'.

²⁴ Lā' Bernabé tzeyā chi'xcu' ixuanī't lā' ixa'clhcunuc ixlītsuma Espīritu Santo lā' lej ixkahlaka'ī'. Lā' lhūhua' tachi'xcuhi't tatzuculh tatapa'ksī con Māpa'ksīni' Jesucristo.

²⁵ Lā' ā'calīstān Bernabé a'lh putza Saulo nac Tarso. ²⁶ Lā' a'xni'ca' kaksli, līmīlh nac Antioquía. Lā' ixlīhuāk lakatin cā'ta Bernabé lā' Saulo ixtatā'takēstoka a'ntī ixtakahlaka'ī'. Lā' iccāmāsu'ni'can lhūhua' tachi'xcuhi't. Lā' a'ntza'

nac Antioquía tzucuca pū'la cāmāpācuhuīcan cristianos xluca'n a'ntī ixtakahlaka'ī'.

²⁷ Huan tamā'na chi'chini' tataxtulh de nac Jerusalén makapitzīn ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tachā'lh nac Antioquía. ²⁸ Lā' kalhatin de xluca'n, a'ntī ixuanican Agabo, tā'kaquī'lh na ixlacapūnca'n lā' cāmāca'tzīnīlh. Lā' Espíritu Santo maktāyallh. Lā' hualh que na'a'nan lakachu lakatin ka'tla' tatzī'nesta. Lā' chuntza' pātle'kelh a'xni'ca' Claudio ixmāpa'ksīni'n. ²⁹ Lā' huan a'ntī ixtakahlaka'ī' talīhui'līlh tamacā'ni' lē'ksajna' huan tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac Judea. Tapāstacli tamāstā' chu a'nchī macā'cchā'n chā'tunu'. ³⁰ Lā' chuntza' tatlahualh. Lā' Bernabé lā' Saulo talē'ni'lh huan lē'ksajna' huan xanapuxcu'nu' lītokpān.

12

Maknīca Jacobo lā' chi'paca Pedro

¹ Lā' huanmā' quilhtamacuj huan rey, a'ntī ixtacuīni' Herodes, tzuculh cāchi'pa lā' cāmāpātīnī a'ntī ixtakahlaka'ī'. ² Lā' māmāknīnīni'lh con cuchilu Jacobo ixtā'tin Juan. ³ Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh Herodes que huan israelitas talakatīlh a'ntūn tlahualh, ā'chulā' cātlahuani'lh. Lā' māchi'panīni'lh nā huan Pedro. Huā'mā' pātle'kelh a'xni'ca' ixlamā' huan cā'tani' a'xni'ca' tahua'lh pāntzi a'ntūn tū' ixka'lhī levadura. ⁴ Lā' a'xni'ca' Herodes ixmāchi'panīni'nī't huan Pedro lā' māmānūnīni'lh nac pūlāchī'n. Lā' cāmācamaxquī'lh kalhacāujchāxan tropasna' a'ntī natamaktaka'lha līka'tla'tā'ti' līkalhatā'ti'. Lā' Herodes ixpuhuan ixlīmīlh ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't a'xni'ca' na'a'ksputa huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. ⁵ Lā'

chuntza' Pedro ixmānūcanī't nac pūlāchī'n lā' ixmaktaka'lh mā'ca. Lā' huan a'ntī ixtakalhaka'ī' tū' tajaxli ta'orarlī lā' lej tasqui'ni'lh Dios por ixpālacata Pedro.

Dios māxtulh Pedro nac pūlāchī'n

⁶ Lā' lakatin tzī'sa Pedro ī'lhtatamā' nac pūlāchī'n. Lā' Herodes ixmāxtucu'tun ixlīlakalī. Lā' ī'lhtatamā' huan Pedro na ixpāxtūnca'n huan kalhatu' tropasna' lā' ixcāmacachī'maxquī'canī't chā'tunu' tropa con cadenas. Lā' ā'kalhatu' tropasna' ixtayāna' ixlacapūn huan mākalhcha lā' ixtamaktaka'lh huan pūlāchī'n. ⁷ Lā' chu līmaktin tasu'yulh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Lā' lakatin xkakana' māxkakēlh huan pūlāchī'n. Lā' huan ángel tāpāxakā'līlh Pedro lā' mālakahuanīlh lā' huanilh:

—Catā'kaqui' lacapalh.

Lā' huan cadenas taxcutli na ixmacan Pedro. ⁸ Lā' huan ángel huanilh:

—Calha'kā'na' lā' catatūnu' mihuarache.

Lā' chuntza' tlahualh Pedro. Lā' huanipā huan ángel:

—Calha'ka' mintakēnu' lā' caquistāla'ni'.

⁹ Lā' Pedro taxtulh lā' ī'stālani'tēlha. Lā' tū' ixca'tzī palh ixlīstu'ncua' a'ntū ixtlahua huan ángel. Ixpuhuan que ixlakachuya. ¹⁰ Tapātle'kelh huan xapū'la tropa a'ntī ixmaktaka'lh mā' lā' ā'calīstān tapātle'kepā ā'kalhatin. Lā' tachilh nac mākalhcha de līcā'n a'nīhā lactanūcan nac xcānsipej. Lā' ixa'cstu talaqui'lh. Lā' xlaca'n tataxtulh lā' tapātle'kelh lakatin calle. Lā' chu tuncan lacapalh huan ángel makxtekli Pedro. ¹¹ Lā' a'xni'ca' Pedro tzeyā ca'tzīlh lā' hualh:

—Chuhua'j icca'tzī xa'nca que huan Māpa'ksīni' macaminī't ixángel lā' quimāpūtāxtūnī't de na ixlīmāpa'ksīn huan rey Herodes. Lā' quimāpūtāxtūnī't de ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuanī't ixquintatlahuani'lh huan israelitas.

¹² Lā' a'xni'ca' ixpāstacnī'ttza' huā'mā', Pedro chā'lh na ixchic María a'ntī ixtzī't Juan a'ntī ixka'lhī ixtacuīni' ixlītāpātu' Marcos. A'ntza' līlhūhua' ixtastokcanī't lā' ixta'orarlīmā'na. ¹³ Lā' Pedro lacatucslī huan mākālhcha a'nlhā lactanūcan para nachā'ncan na ixtanquilhni' huan chic. Lā' kalhatin tzu'ma'jāt, a'ntī ixtacuīni' Rode, mīlh kalhasqui'nī tichū xla'. ¹⁴ Lakapasli ixtachihuīn Pedro lā' lej tapāxuhualh. Lā' ū'tza' tū' līmālaquī'lh lā' tuncan tu'jnuntēlha tanūlh ixchakān chic. Lā' cāhuanilh a'ntī ixtatakēstoknī't:

—Yā Pedro kēpūn.

¹⁵ Lā' xlaca'n tahuanihl:

—Chuya'ya'.

Lā' Rode ā'chulā' cāhuanilh ixlīstu'ncua'. Lā' tuncan tahuahl:

—Tū' ū'tza'. Xmān huan ángel a'ntī maktaka'lha Pedro.

¹⁶ Lā' Pedro ā'chulā' lacatucslī huan mākālhcha. Lā' a'xni'ca' tamālaquī'lh, talaktzī'lh Pedro lā' talē'cnīlh. ¹⁷ Lā' Pedro cāmacahuani'lh para que cataquilhca'cslalh. Lā' cāpūtle'keni'lh a'nchī Māpa'ksīni' līmāxtulh nac pūlāchī'n. Lā' cāhuanilh:

—Camāca'tzīnī'tit Jacobo lā' huan tā'timīn huā'mā' a'ntū pātīle'kelh.

Lā' Pedro taxtulh lā' a'lh ā'lacatin.

¹⁸ Lā' chu tuncan a'xni'ca' tuncuīlh, huan tropasna' lej tatamakchuyīlh por ixpālacata a'nchī lītā'lal Pedro. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' Herodes

māputzanīni'lh huan Pedro lā' tū' kaksca lā' cākalhasqui'nīlh huan tropasna' a'ntī ixcāyāhuacani't para natamaktaka'lh Pedro lā' cāmāmaknīni'lh. Lā' Herodes taxtulh de nac Judea lā' a'lh tancā'n nac Cesarea lā' a'ntza' tachokolh.

Nīlh Herodes

²⁰ Lā' Herodes ixcātā'lāmaka'kchā'nī't con xalanī'n nac Tiro lā' Sidón. Lā' makapitzīn de xlaca'n talacchihuīna'lh para natalaka'n. Lā' li'amigos talātlahualh con Blasto a'ntī ixmaktaka'lhna' a'nlhā ī'lhtata huan rey. Lā' xlaca'n ixtamāko'xamixīcu'tun porque ixlīhua'tca'n xalanī'n nac Tiro lā' Sidón līmincanča' de na ī'xcānsipej huan rey. ²¹ Lā' chilh huan chi'chini' a'ntū ixcālhcāni'nī't Herodes. Lā' ixlhakā'nī't ixlu'xu' a'ntū ixtasu'yu que rey ixuanī't. Lā' tahuī'lh nac trono lā' a'cta'sana'lh. ²² Lā' tachi'xcuhuī't tata'salh lā' tahualh:

—Tū' chi'xcu' a'ntī a'cta'sana'n. U'tza' kalhatin dios.

²³ Lā' chu līmaktin kalhatin ixángel Dios mātakāhuī'lh Herodes porque cāmakxtekli tamācā'tanīlh como hua'chi Dios. Lā' huan tzapūla' tahua'lh lā' nīlh.

²⁴ Lā' ixtachihuīn Māpa'ksīni' a'kahualh lā' cālakchā'lh ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n.

²⁵ Lā' a'xni'ca' Bernabé lā' Saulo ixtatlahuakō'nī't ixlītlōtca'n nac Jerusalén, xlaca'n tataspi'tchokolh nac Antioquía. Lā' cātā'a'lh Juan a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Marcos.

13

Bernabé lā' Saulo tatzuculh talē'n makat xatzey tachihuūn

¹ Chu lī'ū'tunu'n xalanī'n a'ntza' ixtatakēstoka nac Antioquía, ixa'nān a'cta'sana'nī'n lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn ixtacuīni'ca'n Bernabé lā' Simón (a'ntī ixuanican Negro) lā' Lucio xala' nac Cirene lā' Manaén (a'ntīn tā'stacli rey Herodes) lā' Saulo. ² Lā' xlacā'n ixtataquilhpūtani'mā'na Dios lā' ixtalīhui'līnī't tuntū' natahua'. Lā' Espíritu Santo hualh:

—Caquilāmāxtunquīni'uj Bernabé lā' Saulo. Lā' xlacā'n natatlahua huan ixlītōtca'n a'ntū na'iccāmaxquī'.

³ Lā' xlacā'n tūna'j ixtahua' nīn tuntū' lā' ta'orarlīh lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n. Lā' cāmacā'nca.

Huan apóstoles tamāsu'yulh nac Chipre

⁴ Lā' huan Espíritu Santo cāmacā'lh Bernabé lā' Saulo. Lā' xlacā'n ta'a'lh tancā'n nac Seleucia. Lā' tuncan tapū'a'lh barco nac Chipre a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nān mar. ⁵ Lā' a'xni'ca' tachilh nac xcānsipej Salamina, talī'a'cta'sana'lh ixtachihuūn Dios na ixlītōkpānna'ca'n huan israelitas. Lā' talē'lh Juan ixmaktāyana'ca'n. ⁶ Lā' a'xni'ca' tatētaxtulh ixlīhuāk huan Chipre, tachilh nac xcānsipej ixtacuīni' Pafos. Lā' tapāxtokli chā'tin chí'xcu' israelita ixtacuīni' Barjesús. Xla' tlahuāna' ixuanī't lā' a'cta'sana', pero tū' ixla' Dios. Xmān ixcālī'a'kxoko. ⁷ Lā' huan tlahuāna' ixmaktāya huan gobernador Sergio Paulo a'ntī lej skalalh ixuanī't. Lā' huan gobernador cāmātayīni'lh Bernabé lā' Saulo lā' ixkaxmatcu'tun ixtachihuūn Dios. ⁸ Pero

cātā'lāhuanilh huan tlahuāna' a'ntī ixuanican nā Elimas. Xla' tū' ixlacasqui'n nīn cakalhlaka'ī'lh huan gobernador. ⁹ Lā' Saulo, a'ntī nā ixtacuīni' Pablo, ixlitzuma Espíritu Santo na ixa'clhcunuc. Xla' lakalaktzī'lh Elimas. ¹⁰ Lā' huanilh:

—Hui'x lej a'kxokonu'na' lā' lej ca'tzanca'tzīya'. Hui'x ixcaman ko'ti'ti' lā' hui'x nīn tuntū' lakatīya' a'ntūn tzey. ¿Lhānīn namakxteka' lactlahua'ya' a'ntū xastu'ncua' ixlīmāpa'ksīn Dios? ¹¹ Lā' chuhua'j huan Māpa'ksīni' namāpātīnīyāni'. Lakatzī'n nala'ya' lā' tūlah catila'ktzi' chi'chini' lātma'j.

Lā' chu līmaktin lakapoklhuana'lh lā' tūlalhtza' lacahuāna'lh lā' ixputzatlā'huan a'ntī ixmakachi'palē'lh. ¹² Lā' a'xni'ca' huan gobernador laktzī'lh a'ntū pātē'kelh, xla' kalhlaka'ī'lh porque lē'cnīlh a'ntū ixmāsu'yucan ixpālacata Māpa'ksīni'.

Pablo lā' Bernabé nac Antioquía

¹³ Lā' Pablo lā' nā a'ntī ixtatā'a'n tataxtulh de nac Pafos lā' tapū'a'lh barco lā' tachā'lh nac Perge ixlēka'tla' nac Panfilia. Lā' a'ntza' Juan cāmakxtekli lā' taspī'tchokolh nac Jerusalén. ¹⁴ Lā' Pablo lā' Bernabé tataxtulh de nac Perge lā' tachā'lh nac Antioquía ixlēka'tla' nac Pisidia. Lā' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, xlaca'n tatanūlh na ixlītokpānca'n israelitas lā' tatahui'lalh. ¹⁵ Lā' lakapūtē'keca ix-tachihuīn Dios a'nlhā tatzō'kni' huan ley lā' a'nlhā huanican profetas. Lā' huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lītokpān tamacamilh kalhatin a'ntī cāhuanilh Pablo lā' Bernabé:

—Chi'xcuhuī'n, palh cāmaxquī'cu'tunā'tit tapāstacna' huan tachi'xcuhuī't, cacāhuani'tit.

16 Lā' Pablo tāyalh lā' cāmacahuani'lh para nataquilhca'csla lā' hualh:

—Cakaxpa'ttit chi'xcuhuī'n israelitas lā' hui'xina'n a'ntī jicua'ni'yā'tit Dios. 17 Huan quinDiosca'n quina'n israelitas cālacsacli a'ntī quinapapna'ca'n. Lā' Dios lej laka'tla'n cātlahualh a'xni'ca' xluca'n xatza'nkān ixtahui'lāna' nac ti'ya't Egipto. Lā' Dios ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn lā' ū'tza' tzē cālīmāxtulh de huanmā' ti'ya't. 18 Lā' Dios ixcāpātīni' tu'pu'xam cā'ta a'xni'ca' ixtalatlā'huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 19 Lā' Dios cāmāspūtūlh tachi'xcuhuī't xalanī'n lakatojon xcānsipej nac ti'ya't a'nlhā ixuanican Canaán. Lā' cāmālacpitzini'lh huan quinapapna'ca'n huan ti'ya't a'nlhā natalatahui'la. 20 Lā' Dios cāhui'līni'lh ixjuezca'n a'ntī nacāmāpa'ksī lakatā'ti' ciento ā'pūpitzī cā'ta. Lā' huan a'cta'sana' Samuel ū'tza' ā'xmān juez lalh. 21 A'calīstān huan quinapapna'ca'n israelitas tasqui'nli kalhatin ixreyca'n. Lā' Dios hui'līlh ixlīrey Saúl, ixcaman Cis. Lā' ixtalakapasni' Benjamín ixuanī't. Xla' ixmāpa'ksīni'n tu'pu'xam cā'ta. 22 Lā' a'xni'ca' Dios māpānūlh huan Saúl, lā' hui'līpā David ixlīrey. Dios līchihuīna'lh ixpālacata David lā' hualh: “Quit iclakapasa David, ixo'kxa' Isaí. Lā' iclaktzī'n ū'tza' kalhatin chi'xcu' a'ntī pāstacna'n hua'chi icpāstacna'n quit. Xla' natlahua ixlīhuāk quintapuhuān”, hualh Dios. 23 Lā' Dios cāmaxquī'lh huan israelitas kalhatin māpūtaxtūnu' chuntza' a'nchī hualh Dios xapū'la. Lā' huan māpūtaxtūnu' ū'tza' Jesús, ī'xū'yātā'nat David. 24 A'xni'ca' Jesús tūna'j i'xmin, Juan ixcāhuani ixlīhuāk tachi'xcuhuī't israelitas: “Caxtāpalī'tit

mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kpaxtit". ²⁵ Lā' a'xni'ca' i'sputmā'tza' ixquilhtamacuj Juan a'ntū ixlīmā'kpaxīni'n, xla' ixuan: "Quit tū' a'ntī puhua'nā'tit. A'calīstān namimpala ā'chā'tin a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tū' līminī'ni' nīn na'ickalhxcutā ixlīkalhtza'pa'can ī'zapato".

²⁶ Lā' Pablo huampā:

—Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī i'xū'yātā'natna' Abraham, hua'chī quit, lā' hui'xina'n a'ntī jicua'ni'yā'tit Dios. Chuhua'j cātamacaminī'nī'ta'ni' huan tachihuīn a'ntū nalīpūtaxtucan. ²⁷ Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' nā ixpūchihuīna'nī'nca'n tū' ixtaca'tzī tichū Jesús. Lā' tū' tamāchekxīlh ixtachihuīnca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios a'ntū lakapūtle'kecan pō'ktu huan chi'chinī'n a'ntū pūjaxcan. U'tza' līmāpa'ksīni'nca que Jesús namaknīcan. Lā' chuntza' tatlōkentaxtūlh chu a'nchī tahualh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makān. ²⁸ Lā' a'yuj tūlah takaksni'lh ixpālacata chichū natalīmaknī Jesús, xlaca'n tasqui'ni'lh huan Pilato que camaknīca. ²⁹ Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixtatlōkentaxtūnī'ttza' ixlīhuāk a'ntū ixtatzo'kni' natatlahuani' Jesús, māyujūca Jesús xanīn de huan nac cruz lā' mānūca nac lhu'cu'. ³⁰ Lā' Dios mālahuanīchokolh. ³¹ Lā' lej lātma'j ixcātasu'yuni' a'ntī ixcātā'taxtunī't de nac Galilea lā' ixcātā'a'nī't nac Jerusalén. Lā' huā'mā'na chi'xcuui'n ū'tunu'n a'ntī tamāstū'ncmā'na chuhua'j huan tachi'xcuui't ixpālacata Jesús.

³² Lā' chuhua'j quina'n iccāhuaniyāni' hui'xina'n xatzey tachihuīn ixpālacata a'ntū cāhuanilh Dios quinapapna'ca'n que namāstā'. ³³ Lā' ū'tza' Dios quincātīlōkentaxtūni'ni' quina'n, a'ntī i'xū'yātā'natna'ca'n, a'xni'ca' mālahuanīchokolh

Jesús. Chuntza' tatzokni' huan nac libro Salmos capítulo lakatu':

Hui'x qui'O'kxa'. Chuhua'j icmāsu'yu que hui'x qui'o'kxa'.

³⁴ Lā' Dios mālahuanīchokolh Jesús de nac cā'līnīn. Lā' tū' ā'maktin cati'a'lh nac cā'līnīn. Lā' Dios hualh chuntza': "Na'iccāmaxquī'yāni' a'ntūn quīlīsicua'lanālīn chuntza' a'nchī huanica David".

³⁵ Lā' tatzokni' nac libro Salmos ā'lakatin capítulo: Hui'x tū' catimakxtekti namasa ixmacni' mi'O'kxa' a'ntī lej tzey.

³⁶ Lā' David ixtlahuanī'ttza' ixtapuhuān Dios ixlacapūnca'n xluca'n a'ntī ixtahui'lāna' a'xni'ca' xla' ixlatlā'huan nac quīlhtamacuj. Lā' xla' nīlh lā' mā'cnūca a'nlhā ixcāmā'cnūcanī't ixnatāta'na'. Lā' ixmacni' David masli. ³⁷ Pero tū' masli ixmacni' Jesús a'ntī Dios mālahuanīchokolh.

³⁸ Camāchekxī'tit hui'xina'n a'ntī israelitas hua'chī quit. Por ixpālacata huā'mā' chī'xcu', cātamāca'tzīnīyāni' hui'xina'n que mintalaclē'i'ca'n tzē nacāmāspūtūnu'ni'yāni'. ³⁹ Jesús cāmāspūtūnu'ni' ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n a'ntīn talīpāhuan Jesús. Lā' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés, ū'tza' tūlah catimāspūtūh talaclē'i'.

⁴⁰ Caskalahlā'tit que tū' nacāpātle'keni'yāni' a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n. Tahualh:

⁴¹ Cakaxpa'ttit hui'xina'n a'ntī lakmaka'nā'tit.

Ca'a'cnī'tit lā' casputtit; porque quit, Dios, na'ictlahua lakatin catūhuā a'xni'ca' hui'xina'n hui'lāna'ntit.

Lā' palh ixcātapūtle'keni'ni' a'ntū quit na'ictlahua, hui'xina'n tū' ixkalhlakaī'tit.

⁴² Lā' Pablo lā' Bernabé tataxtulh de na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' huan

tachi'xcuhuī't, a'ntīn tū' israelitas, tasqui'ni'lh que natahuanipala huā'mā' tachihuīn ixlīmixtzeyan. ⁴³ Lā' tataxtulh a'ntī ixtatakēstoknī't nac lītokpān. Lā' tastālani'lh Pablo lā' Bernabé lhūhua' israelitas lā' ā'makapitzīn a'ntī ixtanūnī't na ixreligionca'n israelitas lā' lej ixta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh que tū' catamaxtekli huan xatzey tachihuīn a'ntū māsū'yu ixlītzey Dios.

⁴⁴ Lā' ixlīmixtzeyan, a'xni'ca' ixchā'n huan chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan, ixlīhuāk xalanī'n nac xcānsipej tatakēstokli para natakaxmata ixtachihuīn Dios. ⁴⁵ Lā' a'xni'ca' huan israelitas talaktzī'lh ixtalhūhuā't huan tachi'xcuhuī't, xlaca'n lej talakca'tzalh lā' tatā'lāhuanilh Pablo lā' talakapalalh. ⁴⁶ Lā' Pablo lā' Bernabé tachihuīna'lh lā' tū' talacapuhualh lā' cāhuanica:

—Lej tasqui'nī que cātahuanini' xapū'la hui'xina'n, israelitas, i'xtachihuīn Dios. Pero como hui'xina'n lakmaka'ntit, chuntza' tasū'yu que tū' ka'lhīcu'tunā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Chuhua'j quina'n na'iccālaka'nāuj huan a'ntīn tū' israelitas.

⁴⁷ Chuntza' quinDiosca'n quincāmāpa'ksīni' lā' hualh:

Quit iclacsacnī'ta'ni' para nacāmāca'tzīnī'ya' a'nchī natalīpūtaxtu xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' na ixlīhuāk quilhtamacuj.

Chuntza' hui'x hua'chi lakatin pūmaksko a'nchī namakskoya' ixlīhuāk.

⁴⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej tapāxuhualh a'ntīn tū' israelitas. Lā' tañualh que lej tzey ixtachihuīn Dios. Lā'

takalhlaka'ī'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixcāhui'līcanī't para natamaklhtīni'n xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ⁴⁹ Lā' māca'tzīnīni'nca ixtachihuīn Māpa'ksīni' lakachu a'nlhā ixmāpa'ksī Antioquía. ⁵⁰ Pero huan israelitas tachihuīna'maxquī'lh huan xalaka'tla'n puscan a'ntī lej ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' nā huan xanapuxcu'nu' de huan xcānsipej. Lā' tacuccha'xli cāmacaputzaca Pablo lā' Bernabé lā' cātvlakamacā'nca de na īxcānsipejca'n lā' nā a'nlhā ixtamāpa'ksī. ⁵¹ Lā' huan Pablo lā' Bernabé tatincxli huan pokxni' de ixtojonca'n lā' chuntza' cāmāca'tzīnīca que huan xalanī'n huan xcānsipej ixtalē'n cuenta. Lā' ta'a'lh nac Iconio. ⁵² Lā' huan tā'timīn lej tapāxuhualh. Lā' ixa'clhcunucca'n i'xlītzuma Espíritu Santo.

14

Pablo lā' Bernabé nac Iconio

¹ Lā' Pablo lā' Bernabé lacapūxtim tatanūlh huan na ixlītokpānca'n israelitas nac Iconio lā' ta'a'cta'sana'lh. Lā' takalhlaka'ī'lh lej lhūhua' israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. ² Pero huan israelitas a'ntīn tū' ixtakalhlaka'ī' tachihuīna'maxquī'lh huan a'ntīn tū' israelitas. Lā' cāmāpuhuanīca que huan tā'timīn tū' tzey ixtahuanī't. ³ Lā' Pablo lā' Bernabé tatchokolh lātma'j nac Iconio lā' ixta'a'cta'sana'n lā' tū' talacapuhualh porque ixtalīpāhuan huan Māpa'ksīni'. Lā' por ixlīmāpa'ksīn Dios ixtatlahua laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn. Lā' ū'tza' līmāsu'yulh Dios que lej stu'ncua' a'ntū ixtachihuīna'n Pablo lā' Bernabé ixpālacata Jesucristo. ⁴ Pero huan tachi'xcuhuī't xala' huan nac xcānsipej

tū' a'cxtimni' ixtapāstacna'n. Makapitzīn ixtapāstacna'n hua'chi huan israelitas lā' ā'makapitzīn ixtapāstacna'n hua'chi huan apóstoles. ⁵ Lā' huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas lā' nā huan xanapuxcu'nu' talacchihuīna'lh para natalacatāquī'nin lā' natamūta'lanā'n. ⁶ Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh huā'mā', Pablo lā' Bernabé tatzā'lalh. Lā' ta'alh nac estado de Licaonia nac xcānsipejni' Listra lā' Derbe lā' ā'lakatunu' cā'lacchicni'. ⁷ Lā' a'ntza' ixtalī'a'cta'sana'n xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Mūta'laca Pablo nac Listra

⁸ Ixuī' kalhatin chi'xcu' nac Listra. Tū' tzey ixuanī't ixtojon. Ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Tū' maktin ixtlā'huan. ⁹ Ixuī' ixkaxmatmā' Pablo. Lā' Pablo lakalaktzī'lh lā' ca'tzīlh que ixkalhlaka'ī' que tzē namätze'yīcan. ¹⁰ Lā' Pablo lej palha' hualh:

—Caxlittāya'.

Lā' huan chi'xcu' tachā'yāhualh lā' latā'kchokolh.

¹¹ Lā' a'xni'ca' huan ixtalhūhuā't talaktzī'lh a'ntū tlahualh Pablo, xlaca'n tata'salh lā' tahualh ixtachihuīnca'n xalanī'n nac Licaonia. Lā' tahualh:

—¡Tayujnī'ta'nchi dioses a'ntīn tatasu'yu hua'chi chi'xcuhuī'n!

¹² Lā' tahualh que Bernabé ixuanī't ixdiosca'n Júpiter. Lā' tahualh que Pablo ixuanī't ixdiosca'n Mercurio porque ū'tza' a'ntī ixa'cta'sana'nīt. ¹³ Lā' huan litokpān a'nlhā ixtaquilhpūtani'can huan a'ntī dios Júpiter, ixyā ixlacapūn huan xcānsipej. Lā' huan ixcura Júpiter līmīlh toros lā' xa'nat nac tanquilhni'. Lā' huan cura lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalakachi'xcuhuī'cu'tun. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' huan apóstoles, Bernabé lā' Pablo, tamāchekxīlh a'ntū

ixcātlahuani'cu'tuncan, xlaca'n taxtī'tli ixa'cstuca'n ixl'u'xu'ca'n porque lej tatamakchuyīlh. Lā' tatu'jnulh ixlac'hpu'nan huan tachi'xcuhuī't lā' tata'salh lā' tualh:

¹⁵ —¡Tachi'xcuhuī't! ¿A'chī' tlahua'yā'tit huā'mā'? Quina'n nā chi'xcuhuī'n a'cxtim hua'chi hui'xina'n. Iccālīmini'yāni' xatzey tachihuīn para que nalītalakspi'tā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū nīn tuntū' lītasqui'nī a'ntūn tlahua'yā'tit, lā' para naputzayā'tit Dios a'ntī lakahuan. U'tza' a'ntī tlahuani't a'kapūn lā' ti'ya't lā' mar lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. ¹⁶ Kōtan tū'xama'ntza' Dios cāmakxteknī't ixlīhuāk tachi'xcuhuī't natatlahua chu a'ntūn talacasqui'n. ¹⁷ Pō'ktu Dios ixcāmacā'ni' a'ntū ixmāsu'yu que a'nan Dios. Dios tlahua a'ntūn tzey. U'tza' līla xcān lā' lej līla a'ntū tzē hua'can. Lā' quincāmaxqui'yāni' quina'n tapāxuhuān lā' a'ntū hua'yāuj hasta līpāxūj lahui'lāna'uj —hualh Pablo.

¹⁸ A'yuj Pablo cāhuanilh huā'mā', yosca'tzī cāmāpānūni'ca ixtapāstacna'ca'n huan tachi'xcuhuī't para natalakachi'xcuhuī' Pablo la' Bernabé.

¹⁹ Lā' tachilh makapitzīn israelitas xalanī'n nac Antioquía lā' Iconio. Lā' tachihuīna'maxquī'lh tachi'xcuhuī't. Lā' ū'tza' līmūta'laca Pablo lā' xukaca lā' māxtuca de huan xcānsipej lā' makxtekca. Tapuhualh que xanīntza' ixuanī't. ²⁰ Pero huan tā'timīn talītamacxti'li'lh lā' Pablo tā'kaquī'lh lā' tanūlh nac xcānsipej. Lā' ixlīlakalī ta'a'lh Pablo lā' Bernabé nac Derbe.

²¹ Lā' ixta'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo nac huanmā' xcānsipej lā' lhūhua' takalhlaka'ī'lh. Lā' tuncan xlaca'n tataspi'tchokopā nac Listra lā' nac Iconio lā' nac

Antioquía. ²² A'ntza' ixcāmaxquī' tahuixcān huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' lej ixcāmaxquī' tapāstacna' que natakalhlaka'ī' para pō'ktu. Lā' cāhuanica:

—Tasqui'nī napātīni'nāuj a'xni'ca' tūna'j tanūyāuj a'nlhān Dios māpa'ksīni'n.

²³ Lā' cālacsacca xanapuxcu'nu' nac lakatunu' lītōkpān. Lā' pū'la ta'orarlīh lā' tū' tahuā'yalh. Lā' tasqui'ni'lh Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't que cacāmaktaka'lhli huan xanapuxcu'nu'.

Pablo lā' Bernabé tataspi'tchokopā nac Antioquía

²⁴ Lā' tuncan Pablo lā' Bernabé tatētāxtulh huan nac Pisidia lā' tamilh nac Panfilia. ²⁵ Lā' a'xni'ca' ixtalī'a'cta'sana'nī't huan xatzey tachihuīn nac Perge, lā' ta'a'lh tancā'n nac Atalia. ²⁶ Lā' de a'ntza' tapū'a'lh barco nac Antioquía. Lā' huanmā' xcānsipej ixuanī't a'nlhā xapū'la ī'squi'ni'canī't Dios que cacāmaktāyālh Bernabé lā' Pablo ixlītōtca'n a'ntū chū'cus tatlahuakō'nī't.

²⁷ Lā' a'xni'ca' tachā'lh Pablo lā' Bernabé nac Antioquía, tamākēstokli ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' cāhuanica ixlīhuāk a'ntū Dios ixcāmaktāyanī't que natatlahua. Lā' cāhuanica a'nchī Dios ixcāmāsu'ni'nī't que ixlacasqui'n nā ixtakalhlaka'ī'lh nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. ²⁸ Lā' a'ntza' Pablo lā' Bernabé tatā'tachokolh huan tā'timīn makān.

15

Tatakēstokli nac Jerusalén

1 Lā' tamilh nac Antioquía makapitzīn chixcuhūi'n xalanī'n nac Judea. Lā' tatzuculh tamāsu'ni' huan tā'timīn. Lā' tahualh:

—Tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit chu a'nchī ixmāsu'yu Moisés. Lā' palh tū' circuncidarla'nī'ta'ntit, tūla catipūtaxtutit.

2 Lā' Pablo lā' Bernabé talālīhuanilh xlaca'n lā' lej talālacatāquī'lh. Lā' ā'calīstān cālacsacca Pablo lā' Bernabé lā' ā'makapitzīn huampala a'ntī natalaka'n huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lītōkpān nac Jerusalén lā' natakahasqui'nīni'n a'nchī nalīlacāxtlahuacan.

3 Lā' chuntza' huan tā'timīn xalanī'n nac huan lītōkpān nac Antioquía tamacā'lh Pablo lā' Bernabé. Lā' xlaca'n ta'a'lh lā' ixtatētaxtutēlha lakaxtim nac estado de Fenicia lā' Samaria. Lā' ixtapūtle'keni' a'nchī ixtakalhlaka'ī' huan a'ntīn tū' israelitas. Lā' ū'tza' talīpāxuhualh huan tā'timīn.

4 Lā' a'xni'ca' Pablo lā' Bernabé tachā'lh nac Jerusalén lā' tapāxtokli con tapāxuhuan huan tā'timīn lā' apóstoles lā' xanapuxcu'nu' lītōkpān. Lā' Pablo lā' Bernabé tahuanilh ixlīhuāk a'ntū Dios cāmaktāyalh que tzē natatlahua. ⁵ Lā' tatāyalh makapitzīn a'ntī ī'stālani' ixtamāscatīnī'nca'n fariseosnu' lā' ixtakalhlaka'ī'. Lā' tahualh:

—Lā' tasqui'nī que nataka'lhī ixlīlakapascanca'n israelitas nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Lā' nā tasqui'nī que nata'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés.

6 Lā' huan apóstoles lā' xanapuxcu'nu' tatakēstokli para que xa'nca natalacāxtlahua huā'mā'. ⁷ Lā' ixtalacchihuīna'mā'nacus lā' tāyalh Pedro lā' cāhuanilh:

—Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que makāntza' Dios lacsacli kalhatin de quina'n. Quit quilacsacli para que na'iccāhuani xatzey tachihuīn a'ntīn tū' israelitas lā' chuntza' tzē natakahlaka'ī' nā xlaca'n. ⁸ Lā' Dios, a'ntī lakapasa ixa'clhcunucca'n tachi'xcuhuī't, ū'tza' cāmaxquī'lh xlaca'n huan Espīritu Santo chuntza' a'nchī quincāmaxquī'nī'ta'ni'. Lā' chuntza' māsu'yulh que Dios lacasqui'n que natakahlaka'ī' nā xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni'. ⁹ A'xtim Dios xacalh ixa'clhcunucca'n xlaca'n lā' qui'a'clhcunucca'n por ixpālacata līpāhuanāuj Dios. ¹⁰ ¿A'chī' pāstacna'nā'tit hui'xina'n que tū' tzey a'nchī Dios lacasqui'n natakahlaka'ī' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' lacasqui'nā'tit hui'xina'n que xlaca'n natatlōkentaxtū huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés? U'tza' quinatāta'na'ca'n tūlah tatlōkentaxtūlh. Lā' nā quina'n tūlah catitlōkentaxtūj. ¹¹ Pero ickalhlaka'ī'yāuj que xapūtaxtuni' quina'n chuntza' hua'chī nā xlaca'n porque quincāmāpūtaxtūcu'tuni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús —hualh Pedro.

¹² Lā' tuncan ixlīhuāk ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't taquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n takaxmatli a'xni'ca' Bernabé lā' Pablo tapūtle'kelh huan lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā a'ntū Dios cāmaktāyalh que tzē tatlahua na ixlacihpu'nanca'n a'ntīn tū' israelitas. ¹³ Lā' a'xni'ca' xlaca'n tachihuīna'nkō'lh, Jacobo kalhtīni'lh:

—Tā'timīn, caquilākaxmatui. ¹⁴ Pūtle'kenī'ttza' Simón Pedro a'nchī Dios xapū'la cālacsacli makapitzīn chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' israelitas. Dios cālacsacli para natala ixcamana'. ¹⁵ Lā' huan

a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza' tahlualh chu ū'tza'. Lā' chuntza' tatzokni':

¹⁶ A'calistān na'ictaspi'ta lā' na'ictlahuapala huan ixchic David a'ntū laclalh.

Lā' na'iccāxtlahuapala a'nlhā laclanī't, lā' na'icyāhuapala.

¹⁷ Lā' chuntza' ā'makapitzīn chixcuhuī'n nataputza Māpa'ksīni'.

Lā' nā nataputza nā ixlīhuākca'n xalanī'n nac ā'lakatu' xcānsipejni' a'ntīn cālakapascan quintachi'xcuhuī't.

¹⁸ Huā'mā' hualh huan Māpa'ksīni' a'ntī māsuyulh huā'mā' desde a'xni'ca' lacatuncuīlh huan quilhtamacuj.

¹⁹ Lā' Jacobo huampā:

—U'tza' quit quintapāstacna' que tū' cacāmamakchuyūj a'ntīn tatā'a'n Dios xla'ca'n a'ntīn tū' israelitas. ²⁰

Icpuhuan que natzokāuj lā' nacāhuaniyāuj que tū' catahua'lh a'ntū cā'a'ksajuī'canī't huan ídolos lā' nā tū' catamakpuscātīni'lh lā' tū' cataka'lhīlh huan puscan íxmakchi'xcu'ca'n lā' nā tū' catahua'lh íxquinīt huan animalhna' a'ntū a'kpixchī'canī't lā' nā tū' catahua'lh ka'lhni'. ²¹ Chuntza' icpuhuan porque lejtza' makān na ixlīhuāk cā'lacchicni', pō'ktu chī'chini' a'ntū pūjaxcan, a'cta'sana'ncan lā' lakapūtle'kecan a'ntū hualh Moisés —cāhuanilh Jacobo.

²² Lā' huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lā' ixlīhuākca'n talīhui'līlh talacsaca makapitzīn chixcuhuī'n chu lī'ū'tunu'n lā' nacāmacā'ncan con Pablo lā' Bernabé nac Antioquía. Lā' macā'nca huan Judas, a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu'

ixtacuīni' Barsabás, lā' ā'chā'tin ixtacuīni' Silas. Huan tamā'na kalhatu' chi'xcuui'n xalaka'tla' ixtahuani't huan litā'timīn. ²³ Lā' tzo'kca lakatin carta a'ntū talē'lh Judas lā' Silas. Lā' ixtatzo'kni' nac carta lā' tahualh:

“Quina'n apóstoles lā' xanapuxcu'nu' lā' tā'timīn iccāsaludarliyāni' hui'xina'n tā'timīn a'ntīn tū' israelitas xalanī'n nac xcānsipej Antioquía lā' nac estado de Siria lā' Cilicia. ²⁴ Ickaxmatnī'ta'uj que makapitzīn de quina'n tataxtunī't de ā'tzā' a'uj quina'n tū' iccāmaxquī'uj xluca'n līmāpa'ksīn. Lā' xluca'n cātālīmāmakchuyīnī'ta'ni' con a'ntū ixtamāsu'yu lā' cātāmāpātza'nkāni'nī'ta'ni'. Lā' tahualh que tasquī'nī que hui'xina'n natlahuayā'tit ixtalanānca'n israelitas. ²⁵ A'xni'ca' quina'n ictakēstokui, iclīhui'līuj iclacsacāuj chi'xcuui'n a'ntī na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n con Bernabé lā' Pablo a'ntīn cāpāxquī'yāuj. ²⁶ Huan kalhatu' chi'xcuui'n tatanūnī't a'nlhā lej cā'lījicua' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ²⁷ Lā' iccāmacā'nī'ta'nchāuj Judas lā' Silas. Xluca'n nacāhuaniyāni' chu ū'tza' a'ntū ictzo'knumā'nauj. ²⁸ Na'iccāmaxquī'yāni' hui'xina'n lakatin līmāpa'ksīn chuntza' a'nchī ixtapuhuān Espíritu Santo lā' nā quintapuhuānca'n. Chu xmān huā'mā' tasquī'nī: ²⁹ que hui'xina'n tū' catihua'tit quinīt a'ntū līlakachi'xcuui'canī't ídolo, lā' tū' cahua'tit ka'lhni', lā' tū' cahua'tit ixquinīt animalh a'ntū a'kpixchī'canī't, lā' tū' camakpuscātīni'ntit lā' tū' cataka'lhīlh ixmakchi'xcu'ca'n puscan. Palh hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit huā'mā', natlahuayā'tit a'ntūn tzey. Xmān huā'mā'

iccāhuaniyāni'".

³⁰ Lā' cāmacā'nca Bernabé lā' Pablo lā' ā'makapitzīn. Lā' xluca'n ta'a'lh tancā'n nac Antioquía. Lā' a'ntza' cāmākēstokca huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtakalhlaka'i' lā' cāmaxquī'ca huan carta. ³¹ Xluca'n talakapūtle'kelh lā' tapāxuhualh por ixpālacata cāmāko'xamāka'tlī'ca. ³² Lā' Judas lā' Silas nā xluca'n a'cta'sana'nī'n ixtahuanī't. Xluca'n lej tactualh lā' cāmaxquī'ca tapāstacna' huan litā'timīn lā' cāmaxquī'ca tahuixcān. ³³ Lā' a'xni'ca' ixtahui'lāna'tza' makān a'ntza', cāmaxtekca huan tā'timīn lā' cāhuanica: "Dios cacālē'ni'". Lā' talakminchokopā a'ntī ixcāmacā'ni't. ³⁴ Lā' puhuanli Silas natachoko a'ntza'. ³⁵ Lā' nā Pablo lā' Bernabé tatachokolh nac Antioquía. Xluca'n lā' lhūhua' ā'makapitzīn huampala ixtamāsu'yu lā' ixtalē'cta'sana'n ixtachihuīn Māpa'ksīni'.

Pablo a'lh ixlīmaktu' para nalē'n makat xatzey tachihuīn

³⁶ A'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' lātma'j chi'chini', Pablo huanilh Bernabé:

—Cacālaka'mpalauj huan quintā'timīnca'n na ixlīhuāk xcānsipejni' a'nlhā māca'tzīnīnī'ta'uj ixtachihuīn Māpa'ksīni'. Cāhui laktzī'nāuj a'nchī tataxtokō'.

³⁷ Lā' Bernabé ixlē'ncu'tun Juan, a'ntī ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Marcos. ³⁸ Pero Pablo tū' ixlē'ncu'tun porque Marcos ixcāmaxteknī't xluca'n a'xni'ca' ixtahui'lāna' nac Panfilia. Lā' tū' a'lh cātā'scuja. ³⁹ Lā' lej talālacatāquī'lh Bernabé lā' Pablo. Lā' ū'tza' talītaxtunquīlh. Bernabé lē'lh Marcos lā' tapū'a'lh barco nac Chipre. ⁴⁰ Lā'

Pablo lacsacli Silas lā' tataxtulh. Lā' huan tā'timīn ixtasqui'nī'nī't huan Māpa'ksīni' camaktaka'lhli. ⁴¹ Lā' Pablo lā' Silas ixtatētaxtutēlha nac estado de Siria lā' Cilicia lā' ixcāmaxquī' tahuixcān huan tā'timīn a'ntī a'ntza' ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni'.

16

Timoteo cātā'a'lh Pablo lā' Silas

¹ Lā' Pablo lā' Silas tachā'lh nac xcānsipejni' Derbe lā' Listra. Lā' tapāxtokli kalhatin chi'xcu' a'ntī ixkalhlaka'ī' lā' ixtacuīni' Timoteo. Xla' ixo'kxa' ixuanī't kalhatin puscāt israelita a'ntī ixkalhlaka'ī'. Lā' ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. ² Huan tā'timīn nac Listra lā' nac Iconio ixtaca'tzī palh tzeyā chi'xcu' Timoteo. ³ Lā' Pablo ixlē'ncu'tun Timoteo. Lā' huan israelitas ixtaca'tzī que ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. Lā' ū'tza' Pablo līmāchu'cunīni'lh Timoteo para que naka'lhī ixlilakapascan como hua'chi israelitas. Pablo tlhualh huā'mā' porque tū' cāmaka'kchā'ncu'tulh huan israelitas a'ntza'. ⁴ Lā' xlaca'n ixtatētaxtutēlha huan lakatunu' xcānsipejni'. Lā' ixcāmāca'tzīnīcan huan līmāpa'ksīn a'ntū ixtahuanī't apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' nac Jerusalén. ⁵ Lā' chuntza' huan a'ntī ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni' tatauixcānīlh lā' ā'chulā' takalhlaka'ī'lh. Lā' lakaliyān talhūhua'ntēlhalh.

Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' xala' nac Macedonia

⁶ Lā' huan Espíritu Santo tū' cāmakxtekli tachihuīna'n xatzey tachihuīn nac Asia. Lā' Pablo lā' a'ntī ixtatā'a'n tatētaxtulh na ixlēka'tla' Frigia lā' Galacia. ⁷ Lā' a'xni'ca' tachā'lh na

ixlītāpitzi a'nlhā ixmāpa'ksī Misia, lā' ta'a'ncu'tulh nac Bitinia. Pero huan ixEspíritu Jesús tū' cāmāxtekli nata'a'n. ⁸ Lā' tatētāxtulh nac Misia lā' ta'a'lh tancā'n nac xcānsipej Troas. ⁹ A'ntza' cā'tzī'sa Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu' xala' nac Macedonia a'ntī tāyalh ixlacapūn. Lā' huan chi'xcu' lej ī'squi'ni' lā' huanilh: “Caquilālaka'uj nac Macedonia lā' caquilāmaktāyauj”. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' lakachuyakō'lh, tuncan quina'n ictzucūj ictacāxāuj para na'ica'nāuj nac estado de Macedonia. Chu tuncan icpāstacui que ixlīstu'ncua' Dios quincālacsacni'ta'ni' na'iccākalhachihuīna'ni'yāuj xalanī'n nac Macedonia huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Pablo lā' Silas nac Filipos

¹¹ Ictaxtūj nac Troas lā' icpū'a'uj barco lā' stu'nc icmiuj nac Samotracia. Lā' ixlīlakalī huampala ica'uj nac Neápolis. ¹² Lā' ictaxtūj de a'ntza' lā' icchā'uj nac Filipos a'ntū tapa'ksī nac Roma. U'tza' más xaka'tla' xcānsipej ixlīhuāk huan estado de Macedonia. Ictachokouj huā'mā' xcānsipej lātma'j. ¹³ Lā' lakatin chi'chini' a'ntū tapūjaxa israelitas, ictaxtūj de huan xcānsipej. Lā' icchā'uj na ixquiltūn pūxka a'nlhā icpuhuáuj que chō'la a'ntza' lanān ixtakēstokcan ixtlahuacan oración. Lā' ictahui'lauj lā' iccātā'chihuīna'uj huan puscan a'ntī ixtatakēstoknī't. ¹⁴ Lā' chā'tin de xlaca'n, a'ntī ixquincākaxmatni'yāni', kalhatin puscāt ixtacuīni' Lidia. Xla' xala' nac Tiatira ixuanī't lā' ī'stā' lu'xu' xasmumonko'. Lā' lej ixa'cnīni'ni' Dios. Lā' huan Māpa'ksīni' mākaxmatīcu'tulh a'ntū hualh Pablo.

Lā' a'kahuāna'lh. ¹⁵ Lā' a'kpaxli lā' nā a'ntī ix-tahui'lāna' na ixchic. Lā' Lidía quincāsqui'ni'ni' lā' quincāhuanini':

—Palh puhua'nā'tit hui'xina'n que quit stu'ncua' ickalhlaka'ī' Māpa'ksīni', capintit na quinchic lā' natachokoyā'tit a'ntza'.

Lā' lej quincāhuanini'.

¹⁶ Lā' lakatin chi'chini' a'xni'ca' xa'ica'mā'nauj a'nlhā ixtlahuacan oración, icpāxtokui kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixka'lhī tlajana' a'ntū ixuan a'ntū napāt'le'ke. Lā' huan chi'xcuhuī'n, a'ntī ixtēcu'nī'n de huan tzu'ma'jāt ixtahuanī't, lej lhūhua' ixtat-lajamā'na por ixpālacata ixuan a'ntū napāt'le'ke. ¹⁷ Lā' huan tzu'ma'jāt ixquincāstālani'yāni' a'xni'ca' xa'iclatlā'huanāuj con Pablo. Lā' palha' ixta'sa lā' ixuan:

—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n tatā'scuja Dios a'ntī lej ka'tla'. Xlaca'n cātahuaniyāni' a'nchīn tzē nalīpūtaxtucan.

¹⁸ Lā' chuntza' ixtlahua huā'mā' lātma'j chi'chini'. Lā' Pablo jiclhualh lā' talakspi'tlī lā' huanilh huan tlajana' a'ntū ixtanūni'ma' na ixa'clhcunuc huan tzu'ma'jāt:

—Por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo icuaniyāni' cataxtu de huan tzu'ma'jāt.

Lā' chu tuncan lacapalh taxtulh.

¹⁹ Pero a'xni'ca' huan ixtēcu'nī'n taca'tzīlh que tūlalhtza' ixtatlaja, lā' cāchi'paca Pablo lā' Silas lā' cālīmīnca nac pūchihuīn. ²⁰ Lā' a'xni'ca' ixcālīmīncanī't ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n lā' cāhuanica:

—Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n israelitas cāmāmakchuyī xalanī'n na quixcānsipejca'n. ²¹ Lā'

tamāsu'yu xtunc talanān a'ntū quina'n tūla kalhlaka'i'yāuj porque quina'n romanos. Lā' tūla catitlahuáuj porque tū' chuntza' huan ley.

²² Lā' chuntza' huan tachi'xcuhuī't tatā'kaquī'lh lā' talalh ixtā'ca'tzaca'n Pablo lā' Silas. Lā' huan pūchihuīna'nī'n tamāpa'ksīni'lh que cacāxtī'tpūxtuca ixl'u'xu'ca'n lā' cacākēsno'kca con qui'hui'.

²³ Lā' a'xni'ca' lejtza' ixcākēsno'kcanī't lā' nā cāmānūca nac pūlāchī'n. Lā' nā māpa'ksīca huan chī'ni' que xa'nca cacāmaktaka'lhli. ²⁴ Lā' como chuntza' māpa'ksīca, ū'tza' cālīmānūlh más na ixtankētzā'n lā' cāmānūni'ca ixtojonca'n a'nlhā ixlacihu'cu'canī't kentū' qui'hui' lā' ixmāpīstuccanī't.

²⁵ Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa, Pablo lā' Silas ixta'orarlitanūmā'na lā' ixtatlī'tanūmā'na lā' nā ixtamācā'tanīmā'na Dīos. Lā' huan tachi'nī'n ixtakaxmattanūmā'na. ²⁶ Lā' chu līmaktin lej tzuculh tachi'qui huan ti'ya't. Lā' ixtūtzā'n taxaka de huan pūlāchī'n taxakā'lilh. Lā' chu tuncan lacapalh huan pūlāchī'n talaquī'lh. Lā' huan qui'hui' a'nlhā ixcāmānūcanī't ixtojonca'n ixlīhuākca'n tachi'nī'n chu tuncan talakxtulh. ²⁷ Lā' chu tuncan lacapalh huan chī'ni' lakahualh lā' laktzī'lh laquī'yā huan pūlāchī'n. Lā' maxtulh ixcuchilu lā' ixa'cstu ixmaknīcu'tuncan porque xla' puhualh huan tachi'nī'n ixtatzā'lanī'ttza'. ²⁸ Pero Pablo ta'salh palha' lā' huanilh:

—Tuntū' catlahua'ni'ca mē'cstu. Quilīhuākca'n ictanūmā'nauj huā'tzā'.

²⁹ Lā' huan chī'ni' squi'nli lakatin pūmaksko lā' tanūlh lacapalh lā' i'xpipitēlha cātatzokostani'lh Pablo lā' Silas. ³⁰ Lā' cāmāxtulh lā' cākalhasqui'nīlh:

—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū tasqui'nī na'ictlahua quit para na'icpūtaxtu?

³¹ Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Cakalhlaka'i' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' napūtaxtuya' hui'x lā' nā chuntza' xalanī'n na minchic.

³² Lā' cāhuanica ixtachihuīn Dios huan chī'ni' lā' ixlīhuākca'n xalanī'n na ixchic. ³³ Lā' tuncan lacapalh huan cā'tzī'sa, huan chī'ni' cālē'lh Pablo lā' Śilas lā' cāche'kē'ni'lh a'nlhā ixcāsno'kcanī't. Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' na ixchic ta'a'kpaxkō'lh tuncan. ³⁴ Lā' huan chī'ni' cālē'lh na ixchic lā' cāmāhuī'lh. Lā' lej tapāxuhualh xla' lā' ixlīhuāk xala' na ixchic porque ixtakalhlaka'ī'nī't Dios.

³⁵ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan pūchihuīna'nī'n tamacā'lh mayūlhnu' natahuani huan chī'ni':

—Cacāmakxte'kti huan tamā'na chi'xcuhuī'n.

³⁶ Lā' huan chī'ni' māca'tzīnīli Pablo a'ntū huanica lā' hualh:

—Huan pūchihuīna'nī'n tamāpa'ksīni'lh que na'iccāmakxtekāni'. Chuhua'j cataxtutit lā' capintit lā' Dios cacālē'ni'.

³⁷ Lā' Pablo cāhuanilh huan mayūlhnu':

—Quincātākēsno'knī'ta'ni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā' quincātamānūni' nac pūlāchī'n lā' tū' quincātatlahuani'ni' justicia, a'uyj quina'n ictapa'ksīyāuj nac Roma lā' ū'tza' iclīka'lhīyāuj quintachihuīnca'n. Lā' chuhua'j lakatzē'k quincātatlakamacā'ncu'tunāni'. Tū' tzey. Chuhua'j catamilh māni' ū'tunu'n lā' caquincātamāxtuni'.

³⁸ Lā' huan mayūlhnu' tamāca'tzīnīpā huan pūchihuīna'nī'n huanmā' tachihuīn. Lā' xlaca'n tajicua'lh a'xni'ca' takaxmatli que huan tachi'nī'n

ixtatapa'ksī nac Roma lā' tū' chu catīhuāya chi'xcuui'n ixtahuanī't xluca'n. ³⁹ Lā' cālakminca Pablo lā' Silas lā' cāsqui'ni'ca tamāspūtūn. Lā' cāmaxtuca lā' cāsqui'ni'ca que catataxtulh de nac xcānsipej. ⁴⁰ Lā' Pablo lā' Silas, a'xni'ca' ixtataxtunī'ttza' nac pūlāchī'n, tatanūlh na ixchic Lidia. Lā' cālaktzi'nca huan tā'timīn. Lā' Pablo lā' Silas tamaxquī'lh tapāstacna' lā' ta'a'lh.

17

Tatā'kaquī'lh nac Tesalónica

¹ Pablo lā' Silas tatētaxtulh nac xcānsipejni' Anfípolis lā' Apolonia. Lā' tachā'lh nac xcānsipej Tesalónica a'nlhā ixyā lakatin ixlitokpānca'n israelitas. ² Lā' como Pablo ixlīsmānī'nī't tanū nac litokpān, cātā'tanūlh. Lā' lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan, Pablo cākalhachihuīna'ni'lh por ixpālacata ixtachihuīn Dios. Lā' chuntza' tlahuapā ixlīmixtzeyan lā' ixlīcāujquitzisma'j. ³ Lā' Pablo cāmāsu'ni'lh lā' cāmāca'tzīnīlh a'nchī huan ixtachihuīn Dios que tasqui'nī napātīni'n lā' nalakahuanchoko Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't. Lā' cāhuanilh:

—Huā'mā' Jesús, a'ntī iccāhuaniyāni', xla' ū'tza' Cristo.

⁴ Lā' ā'makapitzīn de ū'tunu'n ta'a'ka'ī'lh a'ntū hualh Pablo. Lā' tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. Lā' nā chuntza' tatā'tā'cxtimīlh lhūhua' a'ntīn tū' israelitas lā' lej ixta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' huan makapitzīn puscan xalaka'tla'n nā xluca'n tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. ⁵ Pero huan israelitas a'ntīn tū' ixtakalhlaka'ī', xluca'n talakca'tzālh lā' talē'lh ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzeyā chi'xcuui'n lā' a'ntī chu

xmān ixtalatlā'huan. Lā' tamākēstokli lhūhua' tachi'xcuui't lā' lej tatā'kaquī'lh nac huan xcānsipej. Lā' ixtasātanūcu'tun huan na ixchic Jasón. Lā' ixtamāxtucu'tun huan Pablo lā' Silas lā' ixcālīmincu'tuncan na ixlacapūnca'n huan tachi'xcuui't. ⁶ Lā' como tū' cākaksca lā' stancalē'nca huan Jasón lā' makapitzīn huampala tā'timīn. Lā' talē'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' lej cālīmāta'sīca lā' cāhuanica:

—Huā' tamā'na chi'xcuui'n tamāmakchuyīnī't ixlīhuāk tachi'xcuui't nac quilhtamacuj. Lā' nā taminī't huā'tzā'. ⁷ Lā' Jasón cāmakxtekli tatanūlh na ixchic. Lā' xlaca'n tū' ta'a'cnīni'ni' ixlīmāpa'ksīn César. Xlaca'n tahuan que a'nampala kalhatin rey ixtacuīni' Jesús. Lā' xlaca'n talacasqui'n que ū'tza' huā'mā' na'a'cnīni'ni'can.

⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tatakchuyīlh huan tachi'xcuui't lā' huan pūchihuīna'nī'n. ⁹ Lā' a'xni'ca' lacāxtlahuaca con lakatin fianza, makxtekca Jasón lā' huan makapitzīn.

Pablo lā' Silas nac Berea

¹⁰ Lā' chu tuncan lacapalh huan cā'tzī'sa huan tā'timīn tamacā'lh huan Pablo lā' Silas nac xcānsipej Berea. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, xlaca'n tatanūlh na ixlitokpānca'n israelitas. ¹¹ Lā' huan tamā'na israelitas xalanī'n nac Berea lej xa'nca ixtapāstacna'n lā' tū' hua'chi xalanī'n nac Tesalónica. Lā' lej ixtakaxmatcu'tun huan xatzey tachihuīn lā' lakaliyān ixtaputza na ixtachihuīn Dios a ver ilh stu'ncua' a'ntū hualh Pablo. ¹² Lā' chuntza' takalhlaka'ī'lh lhūhua' a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā' huan ixtalhūhuā't a'ntīn tū' israelitas, lhūhua' puscan xalaka'tla'n

lā' lhūhua' chi'xcuhuī'n. ¹³ Lā' a'xni'ca' huan israelitas xalanī'n nac Tesalónica taca'tzilh que Pablo ixcākalhachihuīna'ni' nac Berea ixpālacata ixtachihuīn Dios, lā' xluca'n ta'a'lh a'ntza'. Lā' cāchihuīna'maxquī'ca huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Berea a'ntīn tū' ixtakalhlakaī'. Lā' xluca'n tatā'kaquī'lh. ¹⁴ Lā' tuncan lacapalh huan tā'timīn tamacā'lh Pablo na ixquilhtūn mar. Lā' Silas lā' Timoteo tatachokolh nac Berea. ¹⁵ Lā' a'ntīn tatā'a'lh Pablo talē'lh nac xcānsipej Atenas lā' tataspi'tli para nacāmāca'tzīnīcan Silas lā' Timoteo que catalaka'lh Pablo lacapalh.

Pablo nac Atenas

¹⁶ Pablo ixcāka'lhīmā' Silas lā' Timoteo nac Atenas. Lā' tamakchuyīlh porque laktzī'lh huan xcānsipej ixlītzumakō' ídolos. ¹⁷ Lā' lakaliyān ixcātā'lāhuani' nac lītokpān con huan israelitas lā' a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' lakaliyān ixcātā'lāhuani' nac lītamāuj con a'ntī ixtachā'n a'ntza'. ¹⁸ Lā' tatā'chihuīna'lh ā'makapitzīn a'ntī lej lakskalalhna' chi'xcuhuī'n. Makapitzīn de ū'tunu'n ixtastālani' ixlīmāasca'tīnca'n a'ntī ixuanican epicúreosnu'. Lā' ā'makapitzīn ixtastālani' ixlīmāasca'tīnca'n estoicosnu'. Lā' makapitzīn tahualh:

—¿Tuchū huanicu'tun ixtachihuīn huā' a'ntī lej chihuīna'n?

Lā' ā'makapitzīn tahualh:

—Huā'mā' māsuyumā' ixdiosesca'n makatiyātī'n.

Tahualh huā'mā' porque Pablo ixcāmāsu'ni' ixpālacata Jesús lā' ixpālacata a'nchī lakahuan-chokocan. ¹⁹ Lā' chi'paca Pablo lā' lē'nca

nac Areópago a'nlhā ixtatakēxtimī makapitzīn pūchihuīna'nī'n lā' tahananilh:

—Quina'n icca'tzīcu'tunāuj huā'mā' xasāsti' tachihuīn a'ntū māsuyu'ya'. ²⁰ Hui'x ta'na' lā' quilāmākaxmatīyāuj a'ntūn tū' maktin ickaxmatāuj. Lā' icca'tzīcu'tunāuj tuchū huanicu'tun huā'mā'.

²¹ Ixlīhuākca'n xalanī'n nac Atenas lā' huan xatza'nkān a'ntī ixtahui'lāna' a'ntza', xla'ca'n nīn tuntū' ixtatlahuacu'tun xmān ixtahuancu'tun lā' ixtakaxmatcu'tun a'ntū xalacsāsti'.

²² Lā' Pablo ixyā na ixlacapūnca'n a'ntī ixtatakēstoknī't nac Areópago lā' cāhuanilh:

—Tachi'xcu'huī't xalanī'n nac Atenas, lej a'cnīni'ni'yā'tit mindiosesca'n. Chuntza' tasu'yu. ²³ Lā' a'xni'ca' ictētaxtulh, iclaktzī'lh a'ntūn taquilhpūtani'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'ntza' ickakslī lakatīn altar a'nlhā tatzoknī' huanmā' tachihuīn: “Ixla' huan quindiosca'n a'ntīn tūna'j iclakapasāuj”. Quit iccātā'chihuīna'mā'ni' hui'xina'n por ixpālacata huā'mā' Dios a'ntīn taquilhpūtani'yā'tit a'yuj tūna'j lakapasā'tit.

²⁴ 'Dios tlahualh huan quilhtamacuj lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' xla' māpa'ksikō' huan a'kapūn lā' huan quilhtamacuj. Xla' tū' maclacasqui'n que catatlahuani'lh chi'xcu'huī'n lakatīn lītokpān para naka'lhī a'nlhā natahuī'la. ²⁵ Xla' tū' maclacasqui'n que huan tachi'xcu'huī't catamaktāyalh. Xla' nīn tuntū' sputni'. Por ixquilhtampān hui'lāna'uj lā' jaxāna'nāuj lā' huāk ka'lhīyāuj.

²⁶ 'Dios līmātzumalh tachi'xcu'huī't ixlīhuāk quilhtamacuj por huan kalhatin chi'xcu' a'ntī ixpapca'n ixlīhuāk tachi'xcu'huī't ixuanī't.

Lā' Dios cāhui'līlh hasta lhānīn nasputa huan lakatunu' xcānsipej lā' cāhui'līlh hasta lhān chā'n ixlītapitzica'n. ²⁷ Xla' lacasqui'n naputzayāuj lā' namacaputzayāuj a ver ilh nakaksāuj Dios a'yuj huī' quimpajtzuca'n. ²⁸ Por ixquilhtampān līhui'lāna'uj quina'n lā' tlā'huanāuj lā' latā'kchokoyāuj. Lā' kalhatin de hui'xina'n a'ntī más lactzēhuanī't ixtachihuīn, ū'tza' hualh chuntza': "Nā quina'n ixcamana'". ²⁹ Lā' palh quina'n ixcamana' Dios, tū' capuhuáuj que Dios hua'chi oro lā' plata lā' chihuix a'ntū cāxtlahualh kalhatin chi'xcu' xmān chu a'nchī māni' ixtapāstacna'. ³⁰ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtaca'tzī huan tachi'xcuhuī't nīn tuntū', Dios xmān cālaktzī'lh lā' tuntū' cātlahuani'lh. Pero chuhua'j cāmāpa'ksī Dios que cataxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n ixlīhuāk tachi'xcuhuī't chuxalhā cahuā nac cā'quilhtamacuj. ³¹ Porque Dios laclhcāhui'līnī't lakatin chi'chini' a'xni'ca' lej xa'nca nacājuzgarlī ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' Dios lacsacui'līnī't kalhatin chi'xcu', Jesucristo, a'ntī nacājuzgarlī huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. Huā'mā' xa'nca ca'tzīcan porque Dios mālahuanīchokolh Jesucristo —cāhuanilh Pablo.

³² Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli que lakahuanchocon, makapitzīn tatzuculh talakapala. Lā' ā'makapitzīn tahualh:

—Na'iccākaxmatni'yāni' ā'maktin ixpālacata huā'mā'.

³³ Lā' Pablo cāmakxtekli. ³⁴ Pero ā'makapitzīn tatā'tā'cxtimīlh lā' takahlaka'ī'lh. Lā' nā kalhlaka'ī'lh Dionisio, kalhatin pūchihuīna' a'ntī ixtatakēximī nac Areópago. Lā' nā kalhlaka'ī'lh

kalhatin puscāt a'ntī ixtacuīni' Dámaris lā' ā'makapitzīn huampala.

18

Pablo nac Corinto

¹ Lā' ā'calīstān Pablo taxtulh de Atenas lā' a'lh nac Corinto. ² Lā' tā'lāpāxtokli kalhatin israelita ixtacuīni' Aquila xala' nac Ponto. Xla' lā' ixpuscāt, a'ntī ixtacuīni' Priscila, ixtataxtunī'tcus nac Italia. Claudio ixcāmāpa'ksīnī't que ixlīhuākca'n israelitas catataxtukō'lh de huan nac Roma. Lā' ū'tza' talītaxtulh Aquila lā' Priscila. Lā' Pablo cālaka'lh. ³ A'ntza' cātā'tachokolh como chu lakatin ixlītlotca'n ixuanī't. Lā' ixtascuja lā' ixtatlahua carpas. ⁴ Lā' Pablo ixcāmāsu'ni' nac lītokpān tzeyama'jān ixlīhuāk huan chi'chini' a'ntū ixpūjaxcan. Lā' ixcāmākalhlaka'ī'nīcu'tun israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas.

⁵ Lā' Silas lā' Timoteo tataxtulh de nac Macedonia lā' tachā'lh nac Corinto. Lā' xlaca'n a'xni'ca' tachā'lh, Pablo lej ixmāsu'yumā' ixtachihuīn Dios. Lā' ixcāhuanimā' huan tachi'xcuhuī't israelitas que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. ⁶ Lā' xlaca'n takalhtaxtoktīlh lā' talakapalalh. Lā' Pablo tincxli ixlu'xu' na ixlacapūnca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n līpinā'tit cuenta a'ntū nacāpātle'keni'yāni'. Quit tū'tza' quimaca'tzi. Chuhua'j na'iccālaka'n a'ntīn tū' israelitas.

⁷ Lā' a'lh lā' chā'lh na ixchic a'ntī ixuanican Justo. Xla' ixa'cnīni'ni' Dios. Ixka'lhī ixchic ixpajtzu ixlītokpānca'n israelitas. ⁸ Lā' kalhlaka'ī'lh Māpa'ksīni' huan Crispo, xapuxcu' lītokpān. Lā' nā takalhlaka'ī'kō'lh ixlīhuāk xala' na ixchic. Lā'

chuntza' kalhalhūhua' xalanī'n nac Corinto takaxmatli a'ntū hualh Pablo lā' takalhlaka'i'lh lā' ta'a'kpaxli. ⁹Lā' Pablo lakachuyalh huanmā' tzi'sa. Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Tū' caji'cua'. Tū' camakxte'kti chihuīna'na'.
¹⁰ Quit icmaktaka'lhāni'. Lā' a'yuj cachi'paca hui'x, nīn tuntū' catitlahua'ni'ca. A'nan lhūhua' tachi'xcuhuī't nac huā'mā' xcānsipej a'ntū naquin-tastālanī'.

¹¹ Lā' Pablo tachokolh lakatin cā'ta ā'pūpitzī. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios.

¹² Lā' a'xni'ca' huan Galión ixlīgobrador ixuanī't nac Acaya, lā' huan israelitas ixlīhuākca'n talalh ixtā'ca'tza Pablo. Lā' talē'lh a'nlnha ixtlahuacan justicia. ¹³ Tahuanih huan gobernador:

—Huanmā' chi'xcu' chihuīna'maxquī' huā' tachi'xcuhuī't. Lā' xtunc a'nchī cāhuanī que catamācā'tanīlh Dios, lā' tū' a'nchī tatzo'kni' nac ley.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' Pablo ixchihuīna'ncu'tun, Galión cāhuanilh huan israelitas:

—Palh tlahuanī't cahuā lakatin a'ntūn tū' tzey, o palh maknīni'nī't cahuā, quit na'iccākaxmatni'yāni' hui'xina'n, israelitas, līlaczucu. ¹⁵ Pero como līmālacapū'yā'tit xmān a'ntū māsu'yu lā' lakatin tacuīni' a'ntū māpācuhuī lā' a'ntū huan mileyca'n hui'xina'n, calacāxtlahua'tit hui'xina'n. Quit tū' iclacāxtlahuacu'tun huā'mā'.

¹⁶ Lā' cāmāxtulh a'nlnhā ixtlahuacan justicia.
¹⁷ Lā' ixlīhuākca'n talhūhuā'chi'palh huan Sóstenes, a'ntū xapuxcu' litokpān, lā' talactucsli na ixlacapūn huan gobernador. Pero Galión nīn tuntū' cāhuanilh.

Pablo a'lh i'xlīmaktu'tun para nalē'n makat xatzey tachihuīn

¹⁸ Pablo tachokopā ā'lātma'j. Lā' ā'calīstān cāmāxtekli huan tā'timīn lā' pū'a'lh barco nac Siria. Lā' nā Priscila lā' Aquila tatā'a'lh. Lā' como tlōkentaxtūlh ixpromesa, takoksitli nac cā'lacchicni' Cencrea. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac Efeso, Pablo a'ntza' cāmāxtekli. Lā' tanūlh nac lītōkpān lā' ixcākalhachihuīna'ni' huan israelitas a'ntī ixtatakēstoknī't a'ntza'. ²⁰ Lā' lej tasqui'ni'lh Pablo ixtachokolh ā'chulā' a'ntza'. Pero Pablo tū'tza' lacasqui'lh. ²¹ Lā' a'xni'ca' cātā'lāmāxtekli Pablo cāhuanilh:

—Lej tasqui'nī quit na'ica'n nac Jerusalén a'nlhā nala huan cā'tani'. Na'ictaspi'tpala palh Dios lacasqui'n.

Lā' Pablo taxtulh de nac Efeso lā' pū'a'lh barco.

²² Lā' Pablo chā'lh nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén lā' cātā'chihuīna'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't, lā' a'lh tancā'n nac Antioquía. ²³ Tachokolh lātma'j lā' taxtulh lā' a'lh lā' tētaxtutēlhalh nac lakatunu' cā'lacchicni' nac xati'ya't Galacia lā' Frigia. Lā' ixcāmāhuixcānī ixlīhuākca'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't.

Apolos a'cta'sana'lh nac Efeso

²⁴ Ixui' kalhatin chi'xcu' israelita xala' nac Alejandría a'ntī ixtacuīni' Apolos. Xla' chā'lh nac Efeso. Huā'mā' chi'xcu' xa'nca ixchihuīna'n hua'chi a'ntī lej ī'sca'tnī't. Lā' xa'nca ixca'tzī ixtachihuīn Dios. ²⁵ Xla' ī'sca'tnī't ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' chihuīna'lh con tahuixcān. Lā' lej xa'nca ixmāsu'yu ixpālacata Jesús a'yuj ixca'tzī xmān ixlīmā'kpaxīn Juan. ²⁶ Lā' Apolos tzuculh

chihuīna'n na ixlitokpānca'n israelitas lā' tū' ixla-capuhuan. Lā' Priscila lā' Aquila takaxmatli lā' talē'lh ā'lacatin lā' ā'chulā' xa'nca tamāsu'ni'lh ixpālacata Dios. ²⁷ Lā' Apolos ixa'ncu'tun nac Acaya. Lā' huan tā'timīn tahuanih que tzē na'a'n. Lā' cāmacā'ni'ca lakatin carta huan tā'timīn xalanī'n nac Acaya lā' cāhuanica que catamānūlh Apolos na ixchicca'n. Lā' a'xni'ca' chā'lh Apolos, lej lhūhua' cāmaktāyahl a'ntī ixtakahlaka'ī'nī't por ixpālacata ixlitzey Dios. ²⁸ Lā' con lhūhua' līmāpa'ksīn Apolos ixcātā'lāhuanī israelitas ixla-capūnca'n ixlihuākca'n. Lā' ixcātłaja. Lā' ixmāsu'yu por ixpālacata ixtachihuīn Dios que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't.

19

Pablo nac Efeso

¹ Lā' a'xni'ca' Apolos ixuī' nac Corinto, Pablo ixtētaxtunī'ttza' nac lacti'na'j cā'lacchicni' lhā ā'xmāntza' ixtahui'lāna'ncha' lā' chā'lh nac Efeso. Lā' a'ntza' cāpāxtokli ā'makapitzīn a'ntī ixtakahlaka'ī'nī't ² lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chā mahlhtīni'ntit huan Espíritu Santo a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Nīn ickaxmatnī'ta'uj palh māsťca Espíritu Santo.

³ Lā' Pablo cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū cāmāsu'ni'ni' na'a'kpaxā'tit?

Lā' xlaca'n takahlhtīni'lh:

—Quina'n ica'kpaxui chuntza' a'nchī ixquīncāmāsu'ni'yāni' Juan.

⁴ Lā' Pablo cāhuanilh:

—A'xni'ca' ixmā'kpaxīni'n Juan ixcāhuanī huan tachi'xcuhuī't: “Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' cakalhlaka'ī'tit a'ntī namin ā'calīstān”. U'tza' huanicu'tun Jesús —hualh Pablo.

⁵ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kpaxli porque tatapa'ksilhtza' con Māpa'ksīni' Jesús. ⁶ Lā' a'xni'ca' Pablo cā'a'cpūmā'ca'lh ixmacan, huan Espíritu Santo tanūlh na ixa'clhcunucca'n. Lā' xlaca'n tachihuīna'lh ā'tāpātin tachihuīn a'ntūn tū' ixtasca'tnī't, lā' tachihuīna'lh ixtachihuīn Dios. ⁷ Lā' ixlīhuākca'n xlaca'n hua'chi kalhacāujtu' chi'xcuhuī'n.

⁸ Lā' lakatu'tun mālhcuyu' Pablo ixtanū na ixlītokpānca'n israelitas lā' ixmāsu'yu lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' ixcākalhachihuīna'ni' lā' ixcāmākalhlaka'ī'nīcu'tun a'nchī māpa'ksīni'n Dios. ⁹ Lā' makapitzīn lej lacxumpi ixtahuanī't lā' tū' ixtakalhlaka'ī'ni'. Lā' ixtalakapala huan xasāsti' tamāscatīn na ixlacapūnca'n xalanī'n nac lītokpān. Lā' Pablo cā'a'kxtekmaka'lh lā' cālē'lh a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' ixchihuīna'n pō'ktu lakaliyān na ixpūscuela Tiranno. ¹⁰ Chuntza' hasta tlhualh lakatu' cā'ta. Chuntza' takaxmatli huan ixtachihuīn Māpa'ksīni' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Asia, a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. ¹¹ Lā' Dios mātlahuīlh Pablo lej laka'tla'n lé'cnīn. ¹² Lā' huan pāyu lā' huan pātō'cat a'ntū talīxakā'līlh Pablo, a'xni'ca' talē'ni'lh huan ī'tza'ca'nī'n, cātapānūni'lh ixta'jatatca'n. Lā' cāmāxtuni'ca tlajana'nī'n de xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī.

¹³ Lā' ixtahui'lāna' makapitzīn tlahuāna'nī'n israelitas a'ntī ixtalatlā'huan lakatunu' cā'lacchicni'.

Lā' xlaca'n, por ixtacuīni' Jesús, talīmāxtucu'tulh tlajana'nī'n. Lā' cāhuanica huan tlajana'nī'n:

—Iccālīmāpa'ksīyāni' hui'xina'n por ixtacuīni' Jesús, a'ntū māsu'yumā' Pablo, cataxtutit.

¹⁴ Lā' a'ntī ixtatlahua huā'mā', xlaca'n kalhaton ixo'kxa'n kalhatin israelita a'ntī ixtacuīni' Esceva a'ntī xapuxcu' cura. ¹⁵ Lā' a'xni'ca' huanica chuntza', huan tlajana' cākalhtīlh:

—Iclakapasa Jesús lā' icca'tzī tichū Pablo. Pero hui'xina'n tū' iccālakapasāni'. ¿Tichū hui'xina'n?

¹⁶ Lā' huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana' lakkosli lā' lej ixka'lhī tahuixcān lā' cātłajalh huan tlahuāna'nī'n. Lā' xlaca'n tataxtulh huan nac chic lā' tatzā'lah laklhka'lo'ko' lā' tatakāhuī'nī't. ¹⁷ Lā' taca'tzikō'lh huā'mā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Efeso, a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā' tajicua'nkō'lh. Lā' chuntza' ā'chulā' tamāka'tlī'lh Māpa'ksīni' Jesús.

¹⁸ Lā' lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī'tcus tamīlh lā' tatako'xaspi'tni'lh Dios lā' tahuanih a'ntū ixtatlahuanī't ko'hua'jua'. ¹⁹ Lā' lhūhua' de ū'tunu'n, a'ntī ixtatlahuāna'n, tamākēstokli ixlibroca'n lā' talhcuyulh na ixlacapūnca'n ixtalhūhuā't. Lā' tatlahualh ixcuentaca'n lā' i'xtamāpalanī't cincuenta mil tumīn de plata. ²⁰ Lā' ā'chulā' a'kahualh ixtachihuīn Māpa'ksīni' lā' más ixtasu'yutēlha ixlīmāpa'ksīn Dios.

²¹ Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huā'mā', huan Espīritu Santo mēpāstaquīlh Pablo natētaxtu nac estado de Macedonia lā' nā Acaya lā' na'a'n nac Jerusalén. Lā' Pablo hualh:

—A'xni'ca' icui'lācha' nac Jerusalén nā lej tasqui'nī nā na'ica'n nac Roma.

²² Lā' cāmacā'lh nac Macedonia kalhatu' ix-maktāyana' a'ntī Timoteo lā' Erasto. Lā' Pablo tachokolh lātma'j nac Asia.

Tatā'kaquī'lh xalanī'n nac Efeso

²³ Lā' huā'mā' quilhtamacuj, tatamakchuyīlh huan tachi'xcuhui't por ixpālacata huan xatzey tachihuīn. ²⁴ Ixui' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Demetrio. Xla' platero ixuanī't. Ixcātlahua lacti'na'j lītokpān de plata lā' a'ntza' ixmānūcanī't lakatin ídolo a'ntū ixtacuīni' Diana. Demetrio lā' a'ntū ixtatā'scuja lej lhūhua' ixtalītlaja. ²⁵ Demetrio cāmākēstokkō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtatlahua xalacti'na'j lītokpān. Lā' cāhuanilh:

—Chi'xcuhui'n, hui'xina'n ca'tziyā'tit que huā'mā' lītlōt lej xa'nca lītlajayāuj. ²⁶ ¿Chu tū' ca'tziyā'tit o tū' kaxpa'tā'tit a'ntū pātle'kemā' nac Efeso lā' na ixlīhuāk nac Asia? Huā'mā' Pablo cāmākalhlaka'ī'nīnī't lhūhua' tachi'xcuhui't. Lā' cāxtāpalīni'lh ixtapāstacna'ca'n. Cāhuanī que a'ntū ixtamacanī'tlaujca'n chi'xcuhui'n ū'tza' tū' dios. ²⁷ Quit icjicua'n que huā' quilītlōtca'n nasputa lā' tū'tza' na'a'cnīni'ni'can ixlītokpān huan xaka'tla' quimpāxca'ttzi'tca'n Diana. Tū'tza' catihuanca palh lej ka'tla' Diana a'ntū tamācā'tanī chuhua'j xalanī'n nac Asia lā' ixlīhuāk quilhtamacuj —cāhuanilh Demetrio.

²⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej ta'a'kchā'lh lā' lej ta'a'cta'sana'lh lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' Diana, quimpāxca'ttzi'tca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso!

²⁹ Lā' chu tuncan lacapalh ta'a'kchā'lh. Ixtatu'jnuntēlha lā' tatakēstokli nac pū'a'cta'san. Lā' cāchi'paca huan Gayo lā' Aristarco lā'

cāstancalē'nca a'nlhā ixtatakēstokmā'na. Huā' kalhatu' chī'xcuui'n xalanī'n nac Macedonia ixtatā'scuja Pablo. ³⁰ Lā' Pablo ixtanūcu'tun na ixlac̄lhpun'an tachi'xcuui't. Pero huan tā'timīn tū' tamakxtecli. ³¹ Lā' makapitzīn pūchihuīna'nī'n xala' nac estado de Asia, xlaca'n i'xamigos Pablo ixtahuanī't. Tahuanilh que tū' ca'a'lh nac pū'a'cta'san. ³² Lā' makapitzīn a'nlhā ixtatakēstoknī't tata'salh palha' lā' tahualh catūhuā. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuampā xtunc. Lā' chuntza' līlapā tatamakchuyīkō'lh ixlīhuākca'n a'nlhā ixtatakēstoknī't. Tū' ixtaca'tzī ixtalhūhuā't tuchū xpālacata ixtalītakēstoknī't. ³³ Lā' māxtuca Alejandro ixlac̄lhpun'anca'n ixtalhūhuā't. Lā' huan israelitas tatampi'talē'lh na ixlacapūnca'n. Alejandro cāmacahuanilh que cataquilhca'cslalh. Xla' ixtamaktāyacu'tun ixa'cstu na ixlacapūnca'n tachi'xcuui't. ³⁴ Lā' a'xni'ca' ca'tzīca palh xla' israelita ixuanī't, tata'salh kēxtim hua'chi lakatu' hora lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' huan Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso!

³⁵ Lā' a'xni'ca' huan secretario ixcāmāca'cslīnī'ttza' huan ixtalhūhuā't, xla' hualh:

—Iccāhuaniyāni' chī'xcuui'n xalanī'n nac Efeso. Huā' quixcānsipejca'n ū'tza' xamaktaka'lhna' huan ixlītokpān xaka'tla' Diana, quimpāxca'ttzī'tca'n, lā' nā ixídolo a'ntū mincha' nac a'kapūn. ¿Chu a'nan a'ntīn tū' ca'tzī huā'mā'? ³⁶ Tūla catihuanca que tū' stu'ncua' huā'mā'. Lā' chuntza' hui'xina'n caquilhca'csla'tit lā' caxa'ncapāstacna'ntit a'ntū tla'hua'yā'tit. ³⁷ Hui'xina'n cālīta'nī'ta'ntit ā'tzā' huā' tamā'na chī'xcuui'n. Xlaca'n nīn tuntū' tatlahuanī'nī't huā' quimpāxca'ttzī'tca'n lā' tū'

talīchihuīna'nī't. ³⁸ Palh Demetrio lā' a'ntīn tatā'scuja talāmaka'kchā'n con ā'makapitzīn, ū'tza' lī'a'nan pūchihuīn lā' juez. Catamālacapū'lh. ³⁹ Lā' palh ā'catūhuā talacasqui'n xlaça'n, catalacāxtlahualh a'xni'ca' tatakēstokkō' huan pūchihuīna'nī'n para natlahuacan justicia. ⁴⁰ Quit icjicua'n porque naquincātalē'ksa'nīni'nāni' de huan tā'kaquī'uj por ixpālacata a'ntū pātle'kelhcus. ¿Chichū nakalhtīni'nāuj quina'n palh naquincātakalhasqui'nīyāni' a'chī' takēstoknī'ta'ntit lā' lej a'cta'sapā'na'ntit chihuīna'nā'tit?

⁴¹ Lā' chuntza' lī'a'ksputli chihuīna'n huan secretario lā' cāmacā'lh na ixchicca'n.

20

Pablo a'lh nac Macedonia lā' nac Grecia

¹ Lā' a'xni'ca' taquilhca'cslalhtza', Pablo cāmātayīni'lh huan tā'timīn. Lā' a'xni'ca' ixcāmaxquī'nī'ttza' tapāstacna', cāmakxtekli lā' taxtulh lā' a'lh nac Macedonia. ² Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac Macedonia, lej ixcāmaxquī' tapāstacna' huan tā'timīn. Lā' ā'calīstān chā'lh a'nlhā ixmāpa'ksīni'ntza' Grecia. ³ A'ntza' tachokolh lakatu'tun mālhcuyu'. Lā' ixpāstacna'huī' na'a'n nac barco para nac Siria. Lā' huan israelitas ixtalacchihuīna'nī'ttza' de natamaknī Pablo. Lā' ū'tza' Pablo līhui'līpā napātle'kepala nac Macedonia. ⁴ Lā' tatā'a'lh nac Asia, Sópater xala' nac Berea, lā' Aristarco lā' Segundo xalanī'n nac Tesalónica, lā' Gayo xala' nac Derbe lā' nā Timoteo. Lā' nā ta'a'lh Tíquico lā' Trófimo xalanī'n nac Asia. ⁵ Huā' tamā'na chī'xcuīhuī'n xapū'la tachā'lh nac xcānsipej Troas lā' a'ntza' quincātaka'lhīni'. ⁶ Quina'n ictaxtūj de nac Filipos

a'xni'ca' a'kspuṭli huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi a'ntūn tū' ixka'lhī levadura. Lā' icpū'a'uj barco lā' ixlīlakaquitzis chichini' iccālakchā'uj nac Troas. A'ntza' ictachokouj lakatojon chi'chini'.

Pablo ixuī' nac Troas

⁷ Lā' huan xapū'la chi'chini' a'xni'ca' tanūlh semana, tatakēstokli a'ntīn ixtakalhlakaī' para natamālacpitzī huan pāntzi. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh. Xla' ixpuhuan palh na'a'n ixlīlakalī. Lā' mālakhmā'nīlh ixtachihuīn hasta i'tāt tzi'sa. ⁸ Lā' a'nlhā xa'ictakēstoknī'ta'uj tālhmā'n na ixlītanca'cstu'tun huan chic. Lā' lhūhua' pūmaksko ixua'ca'. ⁹ Lā' kalhatin o'kxa' a'ntī ixuanican Eutico ixuī' nac ventana. Lā' i'lhatacu'tun porque Pablo lej lhūhua' chihuīna'lh. Lā' ā'calīstān lhtatatahuī'lh lā' mincha' de ixlītanca'cstu'tun. Lā' quīsacca xanīn. ¹⁰ Lā' Pablo yujli lā' taquilhpūtalh laktzī'n lā' pūsko'ka'lh. Lā' cāhuanilh huan tā'timīn:

—Tū' catamakchu'yī'tit. Xla' lakahuan.

¹¹ Lā' Pablo tō'ca'lh lā' mālacpitzīlh huan pāntzi lā' hua'lh. Lā' cākalhachihuīna'ni'pā hasta tuncuīlh. Lā' ā'calīstān a'lh. ¹² Lā' lē'nca huan o'kxa' xalakahuan lā' lej tapāxuhualh.

Ica'uj nac Mileto

¹³ Lā' quina'n icpū'lauj lā' icpū'auj barco nac Asón a'nlhā Pablo ixtanūcu'tun nac barco. Chuntza' iclacchihuīna'uj como xla' ixa'ncu'tun nac cā'ti'ya'tna' hasta Asón. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' quincākaksni' nac Asón, tanūlh con quina'n nac barco. Lā' ā'calīstān icchā'uj nac Mítilene. ¹⁵ Ictaxtūj de a'ntza' nac lakatin barco. Lā' ixlīlakalī icchā'uj ixlacapūn Quío. Lā' ixlīlakalī huampala ictapajtzūj Samos. Lā' ā'calīstān icchā'uj

nac Trogilio. Lā' ixlīlakālī icchā'uj nac Mileto.
¹⁶ Pablo lej ixlacapala porque ixtahui'lacu'tun
 nac Jerusalén huanmā' chi'chini' a'ntū huanican
 Pentecostés. Lā' ū'tza' tū' litanūcu'tulh nac Efeso lā'
 tū' tachokocu'tulh makān nac Asia.

Pablo a'cta'sana'lh nac Efeso

¹⁷ Lā' a'xni'ca' xa'icui'lāna'nchāujcus nac Mileto,
 Pablo cāmātayīni'lh huan xanapuxcu'nu' xalanīn
 nac litokpān nac Efeso. ¹⁸ Lā' a'xni'ca' talakchā'lh,
 Pablo cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī xa'iclīlatlā'huan
 na milacapūnca'n pō'ktu quilhtamacuj desde
 huan xapū'la chi'chini' a'xni'ca' icmilh nac
 Asia. ¹⁹ Quit xa'ictā'scuja Māpa'ksīni'. Quit tū'
 maktin icka'tla'jca'tzīlh. Lā' lej icpātīni'lh lā'
 lej lhūhua' a'ntū ixquimpātle'keni' porque huan
 israelitas ixquintalīlacchihuīna'nī'ttza'. ²⁰ Quit
 xa'nca iccāmāsu'ni'ni' ixlīhuāk a'ntū hui'xina'n
 maclacasqui'nā'tit. Iccāmāsu'ni'ni'ta'ni' na
 ixlacapūnca'n tachi'xcuhūit lā' na minchicca'n.
²¹ Lā' huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas
 xa'iccāhuani: “Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n
 lā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios lā' calīpāhua'ntit
 quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo”.

²² 'Chuhua'j ica'mā' nac Jerusalén. Huan
 Espíritu Santo quimacā'n. Quit tū' icca'tzī a'ntū
 naquimpātle'keni'yācha' a'ntza'. ²³ Xmān quē'cstu
 icca'tzī que nac lakatunu' cā'lacchicni' a'nlhā
 ica'n, huan Espíritu Santo quimāca'tzīnī que
 naquinchī'can lā' na'icpātīni'n. ²⁴ Pero huāk
 huanmā' tū' quimpāta'la. Quit tū' iclakpuhuan
 quinquilhtamacuj. Xmān icmāspūtūcu'tun quilītlōt
 con tapāxuhuān lā' ictlōkentaxtūcu'tun a'ntū

quilīmāmacū'lh Māpa'ksīni' Jesús. Quilīmāmacū'lh que na'icchihuīna'n xatzey tachihuīn a'ntū quincāhuaniyāni' ixlītzey Dios.

²⁵ 'Lā' quit icca'tzī que tū'tza' quin-tilālaktzī'uj milihuākca'n hui'xina'n, a'ntū xa'iccāhuanitlā'huanāni' a'nchī māpa'ksīni'n Dios.

²⁶ Lā' ū'tza' quit chuhua'j iccāhuanicu'tunāni' que quit iclōkentaxtūnī'ttza' a'ntū ixquilīmāmacū'canī't mimpālacataca'n. Tū'tza' iclē'n cuenta. ²⁷ Quit iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlihuāk a'ntū ixtapuhuān Dios. Nīn tuntū' icmātzē'kli. ²⁸ Chuhua'j cacuentatlahua'tit a'nchī nalatā'kchokoyā'tit.

Lā' nā cacāmaktaka'lh'tit a'ntū ixlaksa'tā'n Dios. Huan Espīritu Santo cālīmāmacū'nī'ta'ni' para que nacāmaktaka'lhā'tit hua'chi maktaka'lhna'nī'n ovejas. Huan Māpa'ksīni' cālītamāhualh ixa'cstu ixka'lhni' ixlihuākca'n a'ntūn takalhlaka'ī'.

²⁹ Quit icca'tzī que a'xni'ca' na'ica'n de huā'tzā', nacātalachpu'na'tanūyāni' chi'xcuhuī'n. Xlaca'n hua'chi misinī'n lej lījicua'nī't a'ntū tamāspūtū huan ovejas. Nīn macsti'na'j natalakalhu'man ixlaksa'tā'n Dios. ³⁰ Lā' nā makapitzīn

de hui'xina'n natatzucu cāta'a'kxokoyāni' lā' nacātamāxtucu'tunāni' makapitzīn de hui'xina'n para que nacāstālani'yā'tit ū'tunu'n. ³¹ Skalalh cala'tit lā' capāstactit a'nchī xa'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna' tzī'sa lā' tuncuj lakatu'tun cā'ta hasta iccalhualh.

³² 'Lā' chuhua'j quit icsqui'ni' Dios que ū'tza' cacāmaktaka'lhni' hui'xina'n. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit huan tachihuīn a'ntū quincātahuaniyāni' ixlītzey Dios. Lā' huan tachihuīn tzē nacāmaxquī'yāni' tahuixcān lā' tzē nacāmaxquī'yāni' hui'xina'n a'ntū

natamaklhtīni'n ixlīhuākca'n a'ntī Dios cātlahuanī't xalacuan. ³³ Quit tū' iclakca'tzanī't ixtumīn lā' ixoro lā' ixlu'xu' ā'kalhatin. ³⁴ Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchī xa'icscuja con quimacan lā' chuntza' xa'iclitapātle'keni' lā' nā chuntza' xa'iccālīmāpātle'keni' a'ntī ixquintatā'lahui'lāna'. ³⁵ Lā' nā chuntza' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n cascujtīt lā' cacāmaktāya'tit a'ntīn tamaclacasqui'n. Capāstactit a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús: “A'chulā' lipāxuhuacan a'xni'ca' māstā'can lā' tū' a'xni'ca' maklhtīni'ncan”.

³⁶ Lā' a'xni'ca' Pablo chihuīna'nkō'lh, tatzokostalh lā' orarlīh con ixlīhuākca'n. ³⁷ Lā' tacalhuankō'lh ixlīhuākca'n lā' tapūska'ka'lh Pablo lā' tamu'sulh. ³⁸ Pablo ixcāhuaninī't que tū'tza' maktin catitalaktzī'lh. Lā' ū'tza' lej ixtalīlakaputza. Lā' ā'calīstān taquīxtekli hasta nac barco.

21

Pablo a'lh nac Jerusalén

¹ Iccāmakxtekui huan tā'timīn lā' ictanūj nac barco lā' stu'nc ica'uj hasta pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. Lā' ixtacuīni' Cos. Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Rodas lā' ā'calīstān icchā'uj nac Pátara. ² A'ntza' ickaksui lakatin barco a'ntū ixa'mā' nac Fenicia. Ictojōuj nac barco lā' ica'uj. ³ A'xni'ca' ictētaxtūj de makat, iclaktzī'uj quimpāxtūxucca'n huan pītzina'j ti'ya't Chipre na ixpu'nan mar. Lā' ica'uj hasta nac Siria. Lā' ā'calīstān ictanūj nac Tiro porque huan barco natēxteka ixtacu'ca'. ⁴ A'ntza' iccākaksui a'ntīn ixtakalhakaī' lā' ictachokouj con ū'tunu'n lakatojon chí'chini'. Huan Espíritu Santo ixcāhuaninī't a'ntū napātle'ke.

Lā' ū'tza' huan tā'timīn talīhuanilh Pablo que tū' ca'a'lh nac Jerusalén. ⁵ Lā' ixlīlakatojon chí'chini' ictaxtūj. Lā' quincātatā'a'ni' hasta iclaclhtax-tukō'uj huan xcānsipej, ixlīhuāk a'ntī ixtakalh-laka'ī' con ixpuscātca'n lā' con ixcamana'ca'n. Lā' a'xni'ca' icchā'uj na ixquiltūn mar, ictatzokostauj lā' icorarlīuj. ⁶ Lā' ā'calistān iclāpūsko'ka'uj lā' iclāmakxtekui. Quina'n ictojōuj nac barco lā' xlaca'n tataspi'tpā na ixchicca'n.

⁷ Ictaxtūj de nac Tiro lā' icchā'uj nac Tolemada. A'ntza' ica'ksputui iclatā'kchokoyāuj nac mar. Lā' iccākaksui huan tā'timīn a'ntza' lā' ictachokouj con ū'tunu'n lakatin chí'chini'. ⁸ Lā' i'xlīlakalī huampala i'ctaxtūj quina'n con Pablo. Lā' icchā'uj nac xcānsipej Cesarea. A'ntza' ictanūj na ixchic Felipe a'ntī ixmāsu'yu xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Xla' kalhatin ixlīkalhatojonca'n maktāyana'nī'n xalanī'n nac lītokpān. Lā' ictachokouj con ū'tza'. ⁹ Xla' ixka'lhī kalhatā'ti' ixtzu'ma'jan a'ntīn tūna'j ixtatapūchahua. Xlaca'n ixtachihuīna'n a'ntū Dios ixcāmāca'tzīnī. ¹⁰ A'ntza' ictachokouj lātma'j. Lā' chilh kalhatin chí'xcu' xala' nac Judea a'ntī ixuanican Agabo. U'tza' ixuan a'ntū napātle'ke. ¹¹ Xla' quincālakchini' lā' tayalh huan ī'cinturón Pablo lā' lītantūchī'ca lā' nā līmacachī'ca lā' hualh:

—Huan Espiritu Santo hualh: “Chuntza' nac Jerusalén huan israelitas nā natachī' ixtēcu' huā'mā' cinturón lā' nacāmacamaxqu'can a'ntīn tū' israelitas”.

¹² Lā' a'xni'ca' ickaxmatui huā'mā', quina'n lā' nā xalanī'n nac Cesarea lej icuanij Pablo que tū'

ca'a'lh nac Jerusalén. ¹³ Lā' Pablo kalhtīni'lh lā' quincākalhasqui'nīni':

—¿A'chī' ca'lhua'nā'tit hui'xina'n? ¿A'chī' quilāmāmakchuyīyāuj? Quit iclīhui'linī't naquinchī'can lā' nā naquimaknīcan nac Jerusalén por ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' tūlalh icmā'a'ka'ī'nīuj que tū' ca'a'lh, tū'tza' ā'chulā' icuaniuj. Xmān huā'mā' icuáuj:

—Calalh chu a'ntū ixtapuhuān Māpa'ksīni'.

¹⁵ Lā' ā'calīstān ictacāxui lā' ica'uj nac Jerusalén.

¹⁶ Quincātātā'a'ni' makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Cesarea lā' quincātalē'ni' na ixchic Mnasón xala' nac Chipre. Xla' lejtza' makān ixkalhlaka'ī'nī't. Lā' a'ntza' na ixchic ictētachokouj.

Pablo laka'lh Jacobo

¹⁷ Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Jerusalén, huan tā'timīn lej tapāxuhualh a'xni'ca' quincātapāxtokni'.

¹⁸ Lā' ixlīlakālī quina'n lā' Pablo iclaka'uj Jacobo. Lā' a'ntza' ixtahui'lāna'nkō' ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' lītā'timīn. ¹⁹ Pablo cātā'chihuīna'lh lā' ā'calīstān cāpūtle'keni'lh ixlīhuāk a'nchī Dios maktāyahl tlhualh na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn tū' israelitas. ²⁰ Lā' a'xni'ca' takaxmatli xlaca'n tachi-huīna'lh a'nchī lej ka'tla' Dios. Lā' tahuanilh Pablo:

—Tā'tin, hui'x ca'tzīya' lhankalhalāt miles de israelitas takalhlaka'ī'nī't. A'cxtim tā'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés.

²¹ Cāmāca'tzīnīcanī'ttza' que hui'x cāmāsu'ni'ya' huan israelitas, a'ntīn tahui'lāna'ncha' na ī'xcānsipejni'ca'n makatīyātī'n, lā' cāhuani'ya' que tū' cata'a'kahuāna'ni'lh Moisés. Lā' tahuan que hui'x cāmāsu'ni'ya' que tū' tasqui'nī que ixo'kxa'nca'n

nataka'lhī ixlīlakapascanca'n israelitas lā' tū' tasqui'nī que natatlahua ixtalanānca'n israelitas. ²² Lā' chuhua'j ¿tuchū natlahuayāuj? Huā' tachi'xcuui't natatakēstoka a'xni'ca' nataka'tzī palh ta'nī'ta'. ²³ Lā' chuntza' hui'x catla'hua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. A'nan kalhatā'ti' chi'xcuui'n na quilac'hpunanca'n. Xlaca'n natatlōkentaxtū a'ntūn tamālacnūnī't. ²⁴ Cacālī'pi lā' catalacpa'lhtit lā' namāpala'ya' por ū'tunu'n. Lā' ā'calistān xlaca'n tzē natatakoksita. Lā' chuntza' naca'tzikō'can que tū' stu'ncua' a'ntū līchihuīna'ncan de hui'x. A'chulā' nā nalaktzī'ncan que nā hui'x a'kahuāna'ni'ya' huan ley. ²⁵ Quina'n iccāmacā'ni'nī'ta'uj lakatin carta huan tīn tū' israelitas a'ntīn takalhlaka'ī'nī't. Lā' iccāhuaniuj a'ntū icpuhuanāuj quina'n. Iccāhuaniuj: “Catlōkentaxtūtīt xmān huā'mā': Tū' tihua'yā'tit quinīt a'ntū lī'a'ksajui'canī't huan ídolos lā' tū' tihua'yā'tit ka'lhni' nīn quinīt ixla' animal a'ntū ta'a'kpixchī'nī't. Lā' tū' timakpuscātīni'nā'tit lā' tū' tika'lhīyā'tit mimakchi'xcu'ca'n”. Chuntza' iccāhuaniuj xlaca'n.

Chi'paca Pablo nac xaka'tla' lītōkpān

²⁶ Lā' Pablo cālē'lh huan kalhatā'ti' chi'xcuui'n lā' ixlīlakalī cātā'tapa'lhli. Lā' tanūlh nac lītōkpān xaka'tla' para nacāmāca'tzīnī a'xni'ca' natamā'kspūtū huan chi'chini'nī'n a'ntū napūtapa'lhcan a'xni'ca' ixlīhuākca'n natalīmin ixlē'ksajna'ca'n.

²⁷ Lā' xmān macsti'na'j ī'sputa para ixlīlakatojon chi'chini' lā' huan israelitas xalanī'n nac Asia talaktzī'lh Pablo nac xaka'tla' lītōkpān. Lā' tachi-huīna'maxquī'lh huan tachi'xcuui't lā' chi'paca huan Pablo. ²⁸ Lā' lej palha' tahualh:

—¡Chi'xcuhuī'n israelitas, caquilāmaktāyauj! Huā'mā' chi'xcu' lakaxtim cāmāsu'ni'tlā'huan ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Xla' cālīchihuīna'n quixcānsipejca'n lā' quileyca'n lā' huā'mā' xaka'tla' lītokpān. Lā' nā cāmānūnī't nac xaka'tla' lītokpān a'ntīn tū' israelitas. Lā' chuntza' talactlahualh a'nchī ixlītzey ixuanī't.

²⁹ Lā' chuntza' tahualh porque laktzī'nca Pablo con Tróximo xala' nac Efeso. Lā' tapuhualh que Pablo ixmānūnī't nac xaka'tla' lītokpān.

³⁰ Ixlīhuāk tachi'xcuhuī't xala' nac Jerusalén tatā'kaquī'lh lā' tatu'jnuntēlha tatakēxtimīlh. Chi'paca huan Pablo lā' stancaxtuca de nac xaka'tla' lītokpān.

³¹ Lā' a'xni'ca' ixmāknīcu'tuncantza', māca'tzīnīca xapuxcu' tropa que ixlīhuāk xalanī'n nac Jerusalén ixta'a'kchā'nkō'nī't lā' ixtatā'kaquī'kō'nī't. ³² Lā' chu tuncan lacapalh xapuxcu' tropa cālē'lh ixtropasna' lā' capitanes. Lā' tatu'jnulh lā' tachā'lh a'nīhā ixtatakēstoknī't. Lā' a'xni'ca' xlaca'n talaktzī'lh huan tropasna' lā' huan capitanes, tū'tza' tatucslī Pablo. ³³ Huan xapuxcu' tropa tapajtzūlh lā' tuncan māchi'panīni'lh Pablo lā' līmāchī'nīni'lh con kantu' cadenas. Kalhasqui'nīni'lh tichū xla' lā' tuchū ixtlahuanī't.

³⁴ Makapitzīn tachi'xcuhuī't lej palha' tahualh catūhuā lā' ā'makapitzīn xtunc tahuampā. Chuntza' huan xapuxcu' tropa tūlah xa'nca ca'tzīlh a'ntū ixpātle'kemā' porque lej ixtamāta'sīmā'na. Lā' mālē'nīni'nca Pablo nac cuartel. ³⁵ Lā' a'xni'ca' tachā'lh lhā ixlactō'ca'can nac cuartel, huan tropasna' tacu'ca'lē'lh Pablo por ixpālacata ixtahuixcānca'n tachi'xcuhuī't. ³⁶ Ixlīhuākca'n ixtastālani'tēlha lā' ixtata'satēlha lā' ixtahuan:

—¡Canīlh!

Pablo tamaktāyālh na ixlacapūn tachi'xcuhuī't

³⁷ Lā' a'xni'ca' ixmānūtēlhacantza' nac cuartel, Pablo huanilh xapuxcu' tropa:

—Icuanicu'tunāni' catūhuā.

Lā' huan xapuxcu' hualh:

—¿Chā tzē chihuina'na' griego? ³⁸ ¿Chu tū' hui'x huan chi'xcu' xala' nac Egipto a'ntī tā'kaquī'lh makāntza' lā' cālē'nca nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lakatā'ti' mil maknīni'nī'n?

³⁹ Lā' Pablo kalhtīni'lh:

—Quit israelita xala' nac xaka'tla' xcānsipej Tarso nac estado de Cilicia. Icsqui'ni'yāni' caquimakxtekti na'iccātā'chihuīna'n huā' tachi'xcuhuī't.

⁴⁰ Huan xapuxcu' maxquī'lh talacasqui'. Lā' Pablo tāyālh nac līta'sna' lā' cāmacahuani'lh para cataquilhca'cslalh huan tachi'xcuhuī't. Lā' a'xni'ca' taquilhca'cslalh, cātā'chihuīna'lh tachihuīn hebreo lā' hualh:

22

¹ —Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttit a'nchī na'icchihuīna'n para na'iclitamaktāya na milacapūnca'n.

² Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī cātā'chihuīna'ncan tachihuīn hebreo, ā'chulā' taquilhca'cslalh. Lā' Pablo cāhuanilh:

³ —Quit israelita. Iclacatuncuīlh nac xcānsipej Tarso nac estado de Cilicia. Lā' ā'tzā' quimakastacca nac Jerusalén. Quimākalhtō'kē'ni' ixuanī't Gamaliel. Xa'nca quimāsu'ni'ca ixleyca'n quinatāta'na'ca'n. Quit xa'iclihui'lī na'ictlahua a'ntū iyla' Dios chuntza' hua'chi hui'xina'n

tlahua'yā'tit chuhua'j. ⁴ Quit xa'iccāmacaputza a'ntī ixtatā'a'n Jesús lā' xa'iccāmāknīcu'tun. Xa'iccālē'n tachī'n chí'xcu'huī'n lā' puscan lā' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n. ⁵ Huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tzē natamālacstū'nca que stu'ncua' a'ntū icuan. U'tunu'n quintamaxquī'lh huan acta para na'iccālē'ni' huan israelitas nac Damasco. Lā' por huanmā' acta tzē xa'iccāchi'palh a'ntī ixtakalhaka'ī' Jesús a'ntza' lā' xa'iccālīmīlh tachī'n nac Jerusalén a'nlhā ixcāmāpātīnīca.

Pablo cāhuanilh a'nchī līxtāpalīlh ixtapāstacna'
Hch. 9.1-19; 26.12-18

⁶ 'Quit xa'ica'mā' nac tej lā' xa'icchā'ntēlhatza', hua'chī tastu'nūta, nac Damasco lā' chu līmaktin quilitaxti'li'lh lakatin xkakana' a'ntū mincha' nac a'kapūn. ⁷ Lā' ica'kā'lh nac ti'ya't lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū quihuanilh: “Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya?” ⁸ Lā' quit ickalhasqui'nīlh: “¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?” Lā' quihuanilh: “Quit Jesús xala' nac Nazaret a'ntī hui'x macaputzaya”. ⁹ Lā' a'ntī ixquintatā'a'mā'na nā xlaca'n talaktzīlh huan xkakana' lā' tajicua'lh porque tū' tamāchekxīlh a'ntū quihuanilh huan tachihuīn. ¹⁰ Lā' quit icuanilh: “¿Tuchū na'ictlahua, Mapa'ksīni'?” Lā' huan Māpa'ksīni' quihuanilh: “Cātā'kaqui' lā' capit nac Damasco. A'ntza' nahuanica'na' ixlīhuāk a'ntū lihui'līca natla'hua'ya”. ¹¹ Lā' huanmā' xkakana' quimālakatzī'lh. Lā' quintamakachi'palē'lh a'ntī ixquintatā'a'mā'na. Lā' chuntza' icchā'uj nac Damasco.

¹² 'A'ntza' ixuī' kalhatin chí'xcu' a'ntī ixtacuīni' Ananías. Xla' lej ixa'cnīni'ni' Dios

lā' ixa'kahuāna'ni' huan ley. Lā' ixtaca'tzikō' israelitas xalanī'n nac Damasco que lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't. ¹³ Lā' Ananías quilakmilh lā' quilaktapajtzūlh lā' quihuanilh: “Tā'tin Saulo, calacahuā'na'mpala’”. Lā' chu lilacapalh iclacahuāna'nchokopā lā' iclaktzī'lh Ananías. ¹⁴ Lā' quihuanilh: “Ix Diosca'n quinatāta'na'ca'n lacsacni' hui'x para que chuntza' naca'tziya' a'ntū ixtapuhuān lā' nalaktzī'na' huan a'ntī Xatzey lā' nakaxpa'ta' ixtachihuīn. ¹⁵ Lā' chuntza' nacākalhachihuīna'ni'ya' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ixpālacata huan a'ntī Xatzey. Lā' nacāpūtle'ke'ni'ya' a'ntū laktzī'nī'ta' lā' a'ntūn kaxpa'tnī'ta'. ¹⁶ Lā' chuhua'j, ¿a'chī' takoxī'ya'? Catā'kaqui' lā' ca'a'kpaxti lā' calīpāhua'nti Jesucristo lā' chuntza' naxapacan mintalaclē'i’”, quihuanilh Ananías.

Pablo cāhuanilh a'nchī līmacā'nca con a'ntīn tū' israelitas

¹⁷ 'Lā' icmimpā nac Jerusalén lā' icquī'orarlīlh nac xaka'tla' lītōkpān. Lā' iclakachuyalh. ¹⁸ Lā' iclaktzī'lh huan Māpa'ksīni' Jesús lā' xla' quihuanilh: “Calacapala' lā' cataxtu tuncan nac Jerusalén porque ā'tzā' tū' catikalhlaka'ī'ca a'ntū chihuīna'na' quimpālacata”. ¹⁹ Lā' icuanilh: “Māpa'ksīni', xlaca'n taca'tzī que quit xa'ica'n ixlīhuāk nac lītōkpāna' lā' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'yāni' lā' xa'iccāhui'līni'. ²⁰ Lā' nā quit xa'icyā a'ntza' a'xni'ca' maknīca Esteban a'ntī ixchihuīna'n por mimpālacata. Lā' quit nā xa'iclicā'tzī a'ntūn tatlahuani'lh lā' xa'icmaktaka'lha ixlu'xu'ca'n xlaca'n a'ntīn tamaknīh”. ²¹ Lā' Māpa'ksīni' quihuanilh: “Capit. Quit na'icmacā'nāni' makat.

Nacālakpina' xlac'a'n a'ntīn tū' israelitas". Chuntza' quihuanica —hualh Pablo.

Huan xapuxcu' tropa timāpa'ksīni'lh que ixkēsnocka Pablo

²² Huan tachi'xcu'huī't tū'tza' ixtakaxmatni'cu'tun Pablo a'ntū ixcāhuani. Tatzuculh tata'sa lā' tualh:

—¡Canīlh huā'mā' chi'xcu'! ¡Tū' līmakuan natahui'la!

²³ Ixtata'sa lā' ixtatincxa ixlu'xu'ca'n lā' ixtamākosū pokxni' porque lej ixta'a'kchā'nī't.

²⁴ Lā' huan xapuxcu' tropa māmānūnīni'lh Pablo nac cuartel. Lā' ixmākēsno'knīni'ncu'tun para namāchihuīncan. Ixca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata ixtalīta'sa huan tachi'xcu'huī't lā' ixtalī'a'kchā'ni' Pablo. ²⁵ Lā' a'xni'ca' ixchī'yāhuamā'ca para nakēsnocka, Pablo kalhasqui'nīlh huan capitán a'ntī ixyā a'ntza':

—¿Chu chuntza' huan nac ley? Tūla kēsnocka kalhatin a'ntīn tapa'ksī nac Roma lā' palh tūna'j tlahuani'can justicia.

²⁶ A'xni'ca' huanica huā'mā', huan capitán laka'lh huan xapuxcu' tropa lā' māca'tzīnīlh lā' huanilh:

—¿Tuchū natlahua'ya'? Huanmā' chi'xcu' xla' tapa'ksī nac Roma.

²⁷ Lā' huan xapuxcu' tropa lakmilh Pablo lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā stu'ncua' hui'x tapa'ksīya' nac Roma?

Lā' Pablo kalhtīni'lh:

—U'huē. Quit ictapa'ksī nac Roma.

²⁸ Huan xapuxcu' tropa hualh:

—Lā' lhūhua' tumīn icmāpalanī't para na'ictapa'ksī nac Roma.

Lā' Pablo hualh:

—Desde iclacaduncuīlh quit ictapa'ksī nac Roma.

²⁹ Chu tuncan lacapalh ta'a'kxtekyāhualh Pablo a'ntī ixtakēsno'ku'tun. Lā' huan xapuxcu' jicua'lh a'xni'ca' ca'tzīlh que ixchī'nī't kalhatin a'ntī itapa'ksī nac Roma.

Pablo tamaktāyalh nac pūchihuīn

³⁰ Lā' ixlīlakalī huan xapuxcu' tropa ixca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata huan israelitas talē'ksa'nīni'lh Pablo. Macaxcutli Pablo. Lā' cāmākēstokli ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' līmīlh Pablo lā' hui'līlh na ixlacapūnca'n.

23

¹ Pablo cālakalaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' hualh:

—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, quit māni' icpāstacna'n que lej xa'nca iclatlā'huan na ixlacapūn Dios hasta chuhua'j.

² Tuncan huan Ananías, a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', cāhuanilh a'ntī ixtayāna' na ixpajtzu Pablo:

—Caquilhtu'cstit.

³ Lā' Pablo huanilh:

—Dios namāpātīnīyāni' hui'x, a'kxokonu'. Hui'x hui'la' para naquintlahuani'ya' justicia chu a'nchī tatzo'kni' nac ley. Lā' quimātu'csnī'ni'. Lā' tū' chuntza' tatzo'kni' nac ley.

⁴ Lā' a'ntī ixtayāna' a'ntza' tahualh:

—¿A'chī' lacatāquī'ya' xla' a'ntī Dios hui'līnī't xamāpa'ksīni' curasna'?

⁵ Lā' Pablo hualh:

—Chi'xcuhuī'n, quit tū' xa'icca'tzī palh xla' xamāpa'ksīni' curasna'. Chuntza' tatzō'kni': “Tū' tilīchihuīna'na' a'ntī cāmāpa'ksī tachi'xcuhuī't”.

⁶ Lā' makapitzīn pūchihuīna'nī'n, xlaca'n ixchi'xcuhuī'n saduceosnu' ixtahuanī't lā' ā'makapitzīn huampala ixchi'xcuhuī'n fariseosnu'. Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh Pablo huā'mā', lej palha' cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, quintāta' xla' fariseo lā' nā quit fariseo. Quilālē'ksa'nīni'nāuj porque quit ickalh-laka'ī' que huan nīnī'n natalakahuanchoko.

⁷ Lā' a'xni'ca' Pablo hualh huā'mā', tataxtunquīlh a'ntī ixtatakēstoknī't. Lā' tatzuculh talālacatāquī' huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'. ⁸ Huan saduceosnu' tahuan que tūla catitalakahuanchokolh huan nīnī'n. Lā' tahuan que tintī' ángeles lā' tintī' huan espíritu. Lā' huan fariseosnu', xlaca'n takalhlaka'ī' que huāk a'nan. Lā' ū'tza' talālīhuanilh. ⁹ Ixlīhuākca'n ixta'a'cta'samā'na. Tuncan tatāyalh huan makapitzīn mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley, a'ntī ixchi'xcuhuī'n fariseosnu' lā' tualh:

—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahuanī't a'ntūn tū' tzey. Tzēlasā' tā'chihuīna'lh lakatin espíritu o kalhatin ángel. Tū' catā'lātlahuáj Dios.

¹⁰ Lā' ā'chulā' talālacatāquī'lh. Lā' xapuxcu' tropa, xla' jicua'lh que Pablo ixtalālīlacstancacu'tun. Lā' ū'tza' cālīmacā'lh ixtropas para namāxtucan lā' nalē'mpalacan nac cuartel.

¹¹ Lā' huā'mā' tzī'sa huan Māpa'ksīni' tasu'yuni'lh Pablo lā' huanilh:

—Tū' caji'cua'. Chuntza' chīn chihuī'na' por quimpālacata nac Jerusalén, chuntza' nachihuīna'na' nac Roma.

Talacchihuīna'lh para natamaknī Pablo

¹² A'xni'ca' tuncuīlh, makapitzīn israelitas talacchihuīna'lh que natamaknī Pablo. Tatasca'jalh lā' talāhuanilh:

—Nīn tuntū' catihua'uj lā' tū' catiko'tnūj hasta a'xni'ca' namaknīyāuj Pablo. Dios caquincāmāpātīnīni' palh tū' natlōkentaxtūyāuj.

¹³ Lā' a'ntīn tahualh chuntza' ixlīlhūhua'ca'n más de tu'pu'xam chi'xcuīn. ¹⁴ Xlaca'n talaka'lh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' cāhuanica:

—Quina'n icuanī'ta'uj que Dios caquincāmāpātīnīni' palh na'icua'yāuj catūhuā a'xni'ca' tūna'j na'icmaknīyāuj Pablo. ¹⁵ Chuhua'j hui'xina'n lā' milīhuākca'n pūchihuīna'nī'n, casqui'ni'tit huan xapuxcu' tropa que lakalī calīmilh Pablo na milacapūnca'n. Nahua'ni'yā'tit que hui'xina'n más xa'nca kalhasqui'nīcu'tunā'tit. Pero Pablo tū' catichilh. Quina'n na'icka'lhītīyāuj nac tej para na'icmaknīyāuj —cāhuanica.

¹⁶ Huan ixo'kxa' ixtā'tin Pablo ca'tzīlh huan a'ntū ixlacchihuīna'ncanī't lā' a'lh nac cuartel lā' māca'tzīnīlh Pablo. ¹⁷ Lā' Pablo ta'sani'lh kalhatin capitán lā' huanilh:

—Calī'pini'chi huā'mā' o'kxa' huan xapuxcu' tropa porque xla' tā'chihuīna'ncu'tun macsti'na'j.

¹⁸ Lā' huan capitán lē'ni'lh lā' huanilh huan xapuxcu':

—Huan tachī'n Pablo quinta'sani'lh lā' quisqui'ni'lh que ca'iclīmini'ni' huā'mā' o'kxa'. Xla' tā'chihuīna'ncu'tunāni' mat macsti'na'j.

¹⁹ Huan xapuxcu' tropa makachi'palh huan o'kxa' lā' lē'lh lacachuna'j lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū quihuanicu'tuna'?

²⁰ Lā' huan o'kxa' hualh:

—Huan israelitas talacchihuīna'nī'ttza' que natasqui'ni'yāni' que nalīpina' lakalī huan Pablo a'nlhā tlahuacan justicia. Natahuaniyāni' que xlaca'n lej xa'nca takalhasqui'nīcu'tun Pablo. Pero xmān nata'a'kxokoyāni'. ²¹ Tū' cacākalhlaka'i'. Xlaca'n más de tu'pu'xam chi'xcuui'n a'ntīn taka'lhīmā'na. Talītasca'janī't lā' nīn tuntū' catitahua'lh lā' nīn catitako'tnūlh hasta que tū' natamaknī Pablo. Lā' chuhua'j tacāxui'lāna'tza'. Xmān taka'lhīmā'ni' hui'x palh namacapina' —hualh huan o'kxa'.

²² Huan xapuxcu' tropa huanilh:

—Nīn tintī' tihuani'ya' palh quimāca'tzīnīnī'ta'tza' huā'mā'.

Lā' macā'lh na ixchic huan o'kxa'.

Lakmacā'nca Pablo con huan gobernador Félix

²³ Huan xapuxcu' tropa cāta'sani'lh kalhatu' ix-capitán lā' cāhuanilh:

—Camācāxtit lakatu' ciento tropasna' lā' tu'tumpu'xamacāuj tropas kētō'lanā'nī'n lā' lakatu' ciento a'ntī natalē'n espada. Nataxtuyā'tit makna'jās tzī'sa lā' napinā'tit nac Cesarea. ²⁴ Lā' nā cacākētla'pa'tit huan cahuāyujnu' a'ntū nakētō'la Pablo. Chuntza' nīn tuntū' catipātle'keni'lh Pablo lā' nalakchā'n huan gobernador Félix.

25 Lā' huan xapuxcu' tropa tzo'kli kalhtin ca'psnat lā' hualh:

26 “Quit, Claudio Lisias, ictzo'knuni'yāni' hui'x, gobernador Félix, a'ntī lej a'cnīni'ni'ca'na'.

27 Huan israelitas tachi'panī't huā'mā' chi'xcu' lā' ixtacuīni' Pablo. Lā' ixtamaknīmā'na a'xni'ca' icchā'lh quit con huan tropasna'. Lā' icmāpūtaxtūlh como icca'tzīlh que xla' ixtapa'ksī nac Roma. 28 Quit xa'icca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata ixtalē'ksa'nīni'n. U'tza' iclīlē'lh a'nlhā tatlahua justicia huan israelitas. 29 Lā' tuncan icca'tzīlh que ixtalē'ksa'nīni'n por ixleyca'n israelitas. Nīn tuntū' laclē'n huā'mā' para que tzē namaknīcan o para que namānūcan nac pūlāchī'n. 30 A'xni'ca' quit icca'tzīlh que huan israelitas ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' para natamaknī, chu tuncan lacapalh quit icmacā'ni'chāni'.

Lā' quit iccāhuanilh a'ntī ixtalē'ksa'nīni'n que catalē'ksa'nīni'lh na milacapūn. Xmān ū'tza' icuaniyāni'”.

31 Lā' chuntza' a'nchī ixcāhuanicanī't, huan tropas talē'lh Pablo lā' līminca tzī'sa nac xcānsipej Antípatris. 32 Lā' ixlīlakalī huan tropas tachimpā nac cuartel. Xmān kētō'lanā'nī'n ixtatā'a'mā'na Pablo. 33 A'xni'ca' tachā'lh nac Cesarea, tamacamaxquī'lh ca'psnat huan gobernador Félix lā' talīmini'lh Pablo na ixlacapūn. 34 Lā' a'xni'ca' huan gobernador lakapūtle'kekō'lh huan ca'psnat, xla' cākalhasqui'nīlh lhachū xala' Pablo. Lā' tahuanilh que xla' xala' nac estado de Cilicia. 35 Lā' Félix huanilh Pablo:

—Naquihuani'ya' ixlīhuāk a'xni'ca' natamin a'ntīn talē'ksa'nīni'nāni'.

Huan gobernador māchī'nīni'lh Pablo na ixpalcio Herodes lā' cāyāhuaca a'ntī natamaktaka'lhā.

24

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn Félix

¹ Lā' ixlīlakaquitzis chi'chini' chā'lh nac Cesarea huan Ananías a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' nā tachā'lh makapitzīn xanapuxcu'nu' israelitas lā' kalhatin ixkalhmaktāyana'ca'n a'ntī ixtacuīni' Tértulo. Talaka'lh huan gobernador Félix lā' talē'ksa'nīni'lh Pablo.

² Lā' a'xni'ca' līminca Pablo, Tértulo tzuculh lē'ksa'nīni'n Pablo. Huanilh Félix:

—Señor gobernador, iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī que lej cā'ca'csua' quina'n icuī'lāna'uj. Lā' huā' quixcānsipejca'n mastza' xatzey por ixpālacata mintapāstacna'. ³ Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī hui'x, señor gobernador Félix,

por a'ntū pō'ktu quilāmaxquī'yāuj lakaxtim.

⁴ Lā' como tū' icmāmakchuyīcu'tunāni' ā'chulā', icsqui'ni'yāni' caquintlahua'ni' talakalhu'mān lā' caquinkaxpa'tni' macsti'na'j. ⁵ Huā'mā' chi'xcu' Pablo lej mājicluī'nin. Lakachu cācuccha'xa huan ixlīhuākca'n israelitas. Lā' xla' ū'tza' xapuxcu' huan secta a'ntū huanican nazarenos. ⁶ Lā' xla' lactlahuacu'tun ixlītzey huan xaka'tla' lītōkpān. Quina'n icchi'pauj lā' xa'iclacāxtlahuacu'tunāuj chuntza' hua'chi huan nac quileyca'n. ⁷ Pero huan Lisias, a'ntī xapuxcu' tropa, maktanūlh lā' lej līpalha' quincāmaklhtīni'.

⁸ Lā' cāhuanilh que catalakmini' hui'x a'ntīn talē'ksa'nīni'n. Hui'x tze nakalhasqui'nī'ya' lā' chuntza' naca'tzīya' ixlīhuāk a'ntū ixpālacata iclē'ksa'nīni'nāuj —hualh Tértulo.

⁹ Huan israelitas nā xlaça'n talē'ksa'nīni'lh lā' tahualh que huāk stu'ncua' a'ntū hualh Tértulo.
¹⁰ Huan gobernador macahuani'lh Pablo para que cachihuīna'lh. Lā' Pablo hualh:

—Quit icca'tzī que hui'x juez de huā'mā' xcānsipej makāntza'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua na'ictamaktāya na milacapūn. ¹¹ Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ni'na' palh stu'ncua' que ka'lhītza' xmān lakacāujtu' chi'chini' icquīlah nac Jerusalén icquītaquilhpūtani'lh Dios. ¹² Lā' nīn tintī' xa'ictā'lāhuanimā' nīn kalhatin a'xni'ca' quilaktzī'nca a'ntza'. Tū' icmākēstokli tachi'xcuhūi't nac xaka'tla' lītōkpān, nīn na ixlītōkpānna'ca'n israelitas, nīn nac Jerusalén. ¹³ Xlaça'n tūla catitamāstū'ncli a'ntū quintaliyāhualh. ¹⁴ A'ntū ixlīstu'ncua' ū'tza' huā'mā': Quit icmācā'tanī ixDiosca'n quinatāta'na' chu a'nchī huan xasāsti' līmāasca'tīn a'ntū xlaça'n tahuani secta. Quit ickalhlaka'ī' ixlīhuāk a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican ley lā' a'nlhā huanican profetas. ¹⁵ Chuntza' a'nchī takalhlaka'ī' xlaça'n nā chuntza' ickalhlaka'ī' quit que Dios nacāmālakahuanīchoko a'ntī xalactzey lā' nā a'ntī xalacca'tzanca'tzīnī'n. ¹⁶ Lā' ū'tza' iclīhui'līlh na'ictlahua a'ntūn tzey para que quit na'icca'tzī que tū' iclaclē'ni' nīn Dios nīn chi'xcuhūi'n.

¹⁷ 'Quit makat xa'iclatlā'huan makāntza' lā' chuhua'j icmimpātza' na quixcānsipej para na'icmāstā' limosna lā' lē'ksajna'. ¹⁸ Lā' xmān huā'mā' xa'ictlahuamā' lā' makapitzīn israelitas xalanī'n nac Asia quintalaktzī'lh nac xaka'tla' lītōkpān a'xni'ca' ixquimpa'lhcanī'tcus. Tintī'

lej ixa'nan. Lā' cā'ca'csua' ixuanī't. ¹⁹ Lā' palh xlanca'n tapuhuan palh quit ictlahuanī't catūhuā, ixtamilh huā'tzā' lā' ixquintalē'ksa'nīni'lh na milacapūn. ²⁰ Lā' catahualh xlanca'n a'ntī tahui'lāna' huā'tzā' palh takaksli a'ntūn tū' tzey xa'ictlahuanī't a'xni'ca' quilē'nca na ixlacapūnca'n ixpūchihuīna'nī'n israelitas. ²¹ A'ntū xa'ictlahuanī't ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' xa'icui' con ū'tunu'n, iccāhuanilh lej palha': “Chuhua'j hui'xina'n quilākalhasqui'nīmā'nauj porque quit ickalhlaka'ī que huan nīnī'n natalakahuanchoko”.

²² Félix lejtza' xa'nca ixca'tzīhuī' ixlīmāasca'tīnca'n a'ntī ixtatā'a'n Jesucristo. Lā' xla' cālhcāni'lh ā'lakatin chi'chini' lā' cāhuanilh:

—Hasta a'xni'ca' namin Lisias huan xapuxcu' tropa, hasta a'xni'ca' na'iclacāxtlahua huā'mā'.

²³ Lā' Félix maxquī'lh talacasqui' huan capitán que calē'lh huan Pablo tachī'n lā' catlahuani'lh talakalhu'mān macsti'na'j lā' cacāmakxtekli talakmin ixamigos para natatlahuani' a'ntū xla' maclacasqui'n.

²⁴ Lā' lātma'j tachā'lh Félix lā' Drusila, ixpuscāt, a'ntī israelita ixuanī't. Lā' Félix mātayīni'lh Pablo. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh a'nchīn kalhlaka'ī'can Jesucristo. ²⁵ Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī xa'nca līlatā'kchokocan lā' a'nchī līhui'līcan que tūla catitlahuaca a'ntūn tū' tzey. Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī Dios najuzgarlī. Lā' Félix lej jicua'lh lā' huanilh:

—Tzeytza'. Chuhua'j capit. A'xni'ca' icka'lhī lugar na'icmātayīni'mpalayāni'.

²⁶ Lā' nā Félix ixpuhuan que Pablo ixmaxquī'lh tumīn para que ixmakxtekca. Lā' ū'tza' lej

makhūhua' ixlīmāyā'ini'n lā' ixtā'chihuīna'n. ²⁷ Lā' a'xni'ca' tlahualh lakatu' cā'ta, Félix taxtulh ixlīgobnador. Lā' tanūlh ixlaktapalh a'nti ixtacuīni' Porcio Festo. Lā' Félix ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas lej ka'tla' talakalhu'mān. Lā' ū'tza' līmāxtekli huan Pablo tachī'n.

25

Pablo na ixlacapūn Festo

¹ Festo chā'lh para natanū ixlīgobnador. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' taxtulh de nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén. ² A'ntza' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan israelitas más xalaka'tla'n talē'ksa'nīni'lh Pablo con Festo. ³ Lā' lej lhūhua' talakalhu'mān tasqui'ni'lh que camāyā'ini'lh Pablo nac Jerusalén. Xlaca'n ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' nataka'lhītī nac tej para natamāknī. ⁴ Festo cāhuanilh que Pablo chī'canī'ta'ncha' nac Cesarea lā' māni' ū'tza' ixa'ncu'tun a'ntza' lacapalh. ⁵ Lā' cāhuanilh:

—Caquilātā'a'uj hui'xina'n a'nti ka'lhīyā'tit līmāpa'ksīn. Lā' palh huā'mā' chi'xcu' tlahuanī't a'ntūn tū' tzey, calē'ksa'nī'ni'ntit a'ntza' —cāhuanilh.

⁶ Festo tachokolh nac Jerusalén xmān lakatzeyan o lakacāj chi'chini' lā' a'mpā nac Cesarea. Lā' ixlīlakalī tahuī'lh a'nlhā ixtlahuacan justicia. Lā' māyā'ini'lh Pablo. ⁷ Lā' a'xni'ca' milh Pablo, talītaxti'li'lh huan israelitas a'nti ixtaminī'ta'ncha' nac Jerusalén. Lā' lej lhūhua' laka'tla'n catūhuā ixtalē'ksa'nīni'n. Pero tūla ixtamāstū'ncni' nīn tuntū'. ⁸ Pablo ixtamaktāya lā' hualh:

—Quit tuntū' ictlahuani't por ixpālacata ixl-eyca'n israelitas. Tuntū' ictlahuani'nī't huan

xaka'tla' litokpān nīn huan xamāpa'ksīni' nac Roma a'ntī huanican César —cāhuanilh Pablo.

⁹ Lā' Festo xla' ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas lakatin talakalhu'mān. Lā' ū'tza' likalhasqui'nīlh Pablo:

—¿Chā pincu'tuna' nac Jerusalén para que a'ntza' nalacāxtlahuani'ca'na' na quilacapūn?

¹⁰ Lā' Pablo kalhtīni'lh:

—Quilākalhasqui'nīmā'nauj nac huan pūchihuīn a'ntū māpa'ksī César. Lā chuntza' xatzey. Quit tuntū'yā catūhuā ko'hua'jua' iccātlahuani'nī't huan israelitas. Huā'mā' hui'x ca'tziya'. ¹¹ Palh quit ictlahuani't lakatin catūhuā a'ntūn tzē naquilīmaknīcan, caquimaknīca. Lā' palh tū' stu'ncua' a'ntūn quintaliyāhua, tūla a'ntī naquimacamāstā' con ū'tunu'n. Icsqui'ni' César caquilacāxtlahualh.

¹² Festo cātā'chihuīna'lh ixmaktāyana'nī'n lā' tun-can xla' huanilh Pablo:

—Hui'x squi'nī'ta' que César ixlacāxtlahuani'ni'. Lā' ū'tza' nalīla'kpina' César.

Pablo na ixlacapūn huan rey Agripa

¹³ Lā' ā'calīstān lā' tū' lātma'j huan rey Agripa lā' Berenice, ixpuscāt huan rey, talakchā'lh Festo nac Cesarea. ¹⁴ A'ntza' tatachokolh lātma'j. Lā' Festo kalhachihuīna'ni'lh huan rey por ixpālacata Pablo lā' hualh:

—A'tzā' tachī'n kalhatin chi'xcu' a'ntī makxtekli Félix. ¹⁵ A'xni'ca' quit icquīlah nac Jerusalén, talē'ksa'nīni'lh con quit huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas. Lā' quintasqui'ni'lh que quit ca'icmāmaknīnīni'lh.

¹⁶ Quit iccākalhtīlh que xapū'la huan tachī'n

calacan cacātā'chihuīna'lh a'ntīn talē'ksa'nīni'n. Chuntza' tzē natamaktāya. Lā' xmān chuntza' tzē namaknīcan. Chuntza' pō'ktu tatlahua huan pūchihuīna'nī'n xalanī'n nac Roma. ¹⁷ A'xni'ca' tachilh xlaca'n huā'tzā', quit tū' ictakoxīlh. Ixlīlakalī ictahuī'lh a'nlhā tlahuacan justicia. Lā' icmātayīni'lh huan tachī'n Pablo. ¹⁸ A'xni'ca' tatāyah a'ntī ixtalē'ksa'nīni'n, tū' talē'ksa'nīni'lh a'nchī quit xa'icpuhuan. ¹⁹ Xmān a'ntū ixtahuan por ū'tza' xmān ixpālacata a'ntū takalhlakaī' xlaca'n lā' ixpālacata kalhatin a'ntī ixtacuīni' Jesús a'ntī nīlh. Lā' Pablo huan que lakahuan. ²⁰ Como quit tūla xa'iclacāxtlahua huā'mā', ickalhasqui'nīlh Pablo palh a'ncu'tun nac Jerusalén para que a'ntza' nalacāxtlahuacan. ²¹ Pero a'xni'ca' Pablo squi'nli que calacāxtlahualh César, huan xamāpa'ksīni' nac Roma, quit icmāpa'ksīni'lh que catachokolh tachī'n hasta a'xni'ca' quit tzē na'iclakmacā'n César.

²² Lā' Agripa huanilh Festo:

—Nā quit ickaxmatni'cu'tun ixtachihuīn huā'mā' chī'xcu'.

Lā' kalhtīca:

—Lakalī nakaxpa'ta'.

²³ Lā' ixlīlakalī Agripa lā' Berenice tamilh tzey tacāxyāna' lā' lej cā'a'cnīni'ni'ca. Lā' tatanūlh nac pū'a'cta'san lā' nā tatanūkō'lh xanapuxcu'nu' tropa lā' huan xalaka'tla'n chī'xcuhuī'n. Lā' Festo mātayīni'lh Pablo. ²⁴ Lā' Festo hualh:

—Rey Agripa lā' milīhuākca'n a'ntīn takēstoknī'ta'ntit huā'tzā', hui'xina'n laktzī'nā'tit huā'yā chī'xcu' Pablo. Lej quintasqui'ni'lh, ixpālacata huā'mā' chī'xcu', lhūhua' israelitas xala'

nac Jerusalén lā' xala' ā'tzā' nac Cesarea. Lā' lej palha' tualh que canilh. ²⁵ Quit icpuhuan que nīn tuntū' tlahuanī't para que tzē namaknīcan. Lā' como xla' squi'ni'lh que huan xamāpa'ksīni' César calacāxtlahualh, quit iclīhui'līh na'iclakmacā'n César. ²⁶ Pero quit tuntū' icka'lhī a'ntū lej tasqui'nī na'ictzo'knun por ixpālacata huā' chi'xcu'. U'tza' iclīlīmin na milacapūnca'n hui'xina'n. Lā' más iclīmincu'tun na milacapūn hui'x, rey Agripa, para que nakalhasqui'ni'ya'. Chuntza' quit na'icca'tzī a'ntū na'ictzo'ka. ²⁷ ¿Chichū quit na'iclīmacā'n kalhatin tachī'n palh tū' icca'tzī a'ntū līyāhuacan?

26

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn rey Agripa

¹ Lā' Agripa huanilh Pablo:

—Chuhua'j tzē natamaktāya'ya'.

Lā' Pablo cha'xli ixmacan lā' tzuculh tamaktāya lā' hualh:

² —Rey Agripa, iclīpāxuhua porque quit na'ictamaktāya na milacapūn por ixpālacata ixlīhuāk a'ntū quintalē'ksa'nīni'n israelitas. ³ Hui'x xa'nca lakapasa' ixlīhuāk a'nchī ixtalanānca'n israelitas lā' nā a'ntūn talālīsta'la. Lā' ū'tza' iclīsqi'ni'yāni' caquinkaxpa'tni' līlacatejtin.

Pablo cāhuanilh a'nchī ixlīlatlā'huan a'xni'ca tūna'j ixkahlaka'ī'

⁴ 'Ixlīhuākca'n israelitas taca'tzīkō' a'nchī, desde quilīka'hua'chu, xa'iclīlatlā'huan nac Jerusalén lā' nā ixlaclhpu'nanca'n israelitas.

⁵ Xlaca'n taca'tzī lā', palh tahuancu'tun, tzē natamālacstū'nca que makāntza' quit fariseo

xa'icuanī't. Huan fariseosnu', xlaça'n taka'lhī ixleyca'n lihua'ca' más xapalha' que ixlihuākca'n a'ntīn tamakstāla hua'chi israelitas. ⁶ Chuhua'j quinkalhasqui'nīmā'ca porque quit ickalhlaka'ī' que Dios nacāmālahuanīchoko huan nīnī'n chuntza' hua'chi Dios cāhuanilh quinapapna'ca'n. ⁷ Quina'n, israelitas, ī'xū'yātā'natna'ca'n huan kalhacāujtu' litā'timīn a'ntī ixo'kxa'n Israel ixtahuanī't. Lā' quilīhuākca'n ickalhlaka'ī'yāuj que Dios natlōkentaxtū a'ntū hualh. Lā' ū'tza' iclīmācā'taniyāuj Dios de tzi'sa lā' tuncuj. Icuaniyāni', rey Agripa, nā quit ickalhlaka'ī' que Dios natlōkentaxtū a'ntū hualh. Lā' ū'tza' ixpālacata quintalē'ksa'nīnī'n huan israelitas. ⁸ Lā' ¿a'chī' hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit que Dios tzē namālahuanīchoko huan nīnī'n?

Pablo cāhuanilh a'nchī ixcāmacaputza a'ntī ixtakalhlaka'ī'

⁹ 'Xapū'la quit xa'icpuhuan que lej lhūhua' catūhuā xa'iccātlahuani'lh a'ntī ixtastālani' Jesús xala' nac Nazaret. ¹⁰ Lā' chuntza' ictlahualh nac Jerusalén. Huan xanapuxcu'nu' curas quinta-maxquī'lh līmāpa'ksīn. Lā' chuntza' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n lhūhua' a'ntī ixtastālani' Jesús. Lā' nā quit chu xa'iclīca'tzī a'xni'ca' ixcāmāknīcan. ¹¹ Lā' maklhūhua' quit xa'iccāmāpātīnī lā' chuntza' quit xa'iccāmāmakxtekēcu'tun a'nchī ixtakalhlaka'ī'nī't Jesús. Chuntza' xa'ictlahua quit na ixlihuāk ixlitokpānna'ca'n israelitas. Lej ixquintamakā'kchā'n lā' xa'iccāmacaputza hasta na ī'xcānsipejni'ca'n makatiyātī'n.

*Pablo cāhuanilh a'nchī tzuculh tapa'ksī con Cristo
Hch. 9.1-19; 22.6-16*

¹² 'Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata xa'icli'a'mā' nac Damasco. Huan xanapuxcu'nu' curas ixquintamaxquī'ni't līmāpa'ksīn lā' talacasqui' lā' ū'tza' tzē xa'iccālīmacaputza. ¹³ Lā' na'icuaniyāni' hui'x, rey, a'ntū quimpātle'keni'lh. Lā' hua'chi tastu'nūta a'xni'ca' xa'ictlā'huantēlha, quit iclaktzī'lh lakatin xkakana' a'ntū mincha' nac a'kapūn. Xla' más xkaka que chi'chini'. Quilītamacxti'li'lh quit lā' nā a'ntī ixquintatā'a'mā'na. ¹⁴ Lā' quilīhuākca'n ica'kā'nui nac ti'ya't. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū quihuanilh ixtachihuīn hebreo: “Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya? Chu tlakaj quintā'la'tla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta huan qui'hui' a'ntū lītlakalē'ncan”. ¹⁵ Lā' quit icualh: “¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?” Lā' huan Māpa'ksīni' quihuanilh: “Quit Jesús a'ntī hui'x macaputzaya'. ¹⁶ Catā'kaqui' lā' catāya'. Quit ictasu'ni'mā'ni' hui'x porque quit iclacsacnī'ta'ni' para que naquintā'scuja lā' nacāhua'ni'ya' ā'makapitzīn a'nchī iclītasu'ni'ni' lā' a'nchī na'iclītasu'yuni'yāni'. ¹⁷ Na'icmāpūtaxtūyāni' de huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas a'nlhā na'icmacā'nāni'. ¹⁸ Na'iccāmacā'ni'yāni' para que nā xlaca'n natalacahuāna'n lā' natataxtu de a'nlhā cā'pucsua' lā' chuntza' natalatā'kchoko de a'nlhā xkaka lā' para que natapūtaxtu na ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' lā' natastālani' Dios. Quit na'iccāmacā'ni'yāni' para que naquintakalhlaka'ī' quit lā' chuntza' ixtalaclē'i'ca'n nacāmāspūtūnu'ni'can lā' nā xlaca'n

nacātlahuacan lej xalacuan hua'chi ixlīhuākca'n a'ntī quintakalhlaka'ī' quit", chuntza' quihuanilh huan Māpa'ksīni' Jesús.

Pablo a'kahuāna'ni'lh Māpa'ksīni' Jesús

¹⁹ 'U'tza' huā'mā' icuaniyāni', rey Agripa. Quit ica'kahuāna'ni'lh a'ntū quihuanilh Māpa'ksīni' xala' nac a'kapūn a'xni'ca' quintasu'ni'lh. ²⁰ Quit xapū'la iccākalhachihuīna'ni'lh xalanī'n nac Damasco lā' ā'calistān xalanī'n nac Jerusalén lā' ixlīhuāk xalanī'n huan nac estado de Judea. Lā' nā xa'iccāhuani a'ntīn tū' israelitas: "Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' castālani'tit Dios lā' nā chuntza' catahui'la'tit hua'chi a'ntīn taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n", xa'iccāhuani. ²¹ Lā' ū'tza' quintalīchi'palh huan israelitas nac xaka'tla' lītokpān lā' ixquintamaknīcu'tun. ²² Hasta chuhua'j Dios quimaktāyanī't. Lā' ū'tza' iccālīhuanicus ixtachihuīn Dios ixlīhuākca'n xalactzina'j lā' xalaka'tla'n. Lā' xmān iclīchihuīna'n a'ntū māsu'yulh Moisés makāntza' lā' a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n que napātle'ke. ²³ Xlaca'n tahualh que tasqui'nī que napātīni'n Cristo lā' nanī lā' māni' ū'tza' a'ntī xapū'la nalakahuanchoko, lā' chuntza' nacāmāca'tzīnīca'n a'ntū ixlistu'ncua' huan israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas.

Pablo ixmākalhlaka'ī'nīcu'tun Agripa

²⁴ Lā' chuntza' Pablo lītamakāyālh. Lā' Festo hualh lej palha':

—¡Hui'x chuya'ya', Pablo! Lej lhūhua' sca'tnī'ta'. Lā' ū'tza' līmakachuya'yāni'.

²⁵ Lā' Pablo kalhtīni'lh:

—Quit tū' icchuya, Festo. Lā' quit stu'ncua' a'ntū icuan. ²⁶ Huan rey Agripa nā xla' laka-pasa huā'mā'. Lā' ū'tza' iclīchihuīna'n na ixlacapūn lā' tū' iclacapuhuan. Quit lej xa'nca icca'tzihuī' que nā xla' ca'tzikō' huā'mā'. Quit icchihuīna'n a'ntūn tū' tlahuacani't cā'tzē'k. ²⁷ ¿Chā hui'x, rey Agripa, a'ka'ī'ya' a'ntūn tualh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza'? Quit icca'tzī que kalhlaka'ī'ya'.

²⁸ Lā' Agripa huanilh Pablo:

—Con macsti'na'j tachihuīn puhua'na' palh naquimākalhlaka'ī'nī'ya'.

²⁹ Lā' Pablo hualh:

—A'yuj macsti'na'j, a'yuj lhūhua' tachihuīn, iclacasqui'n que hui'x cala't hua'chi quit. Lā' catalakō'lh hua'chi quit ixlīhuākca'n a'ntīn quintakaxmatni'mā'na chuhua'j. Xmān tū' cacāmacachī'ca hua'chi quit —hualh Pablo.

³⁰ Lā' tatāyakō'lh ixlīhuākca'n, huan rey lā' huan gobernador lā' Berenice lā' ixlīhuākca'n a'ntī ix-tatā'hui'lāna'. ³¹ Tatatampūxtulh lacachuna'j lā' talāhuanilh:

—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahua para que tzē namaknīcan o nachī'can.

³² Lā' Agripa huanilh Festo:

—Palh huā'mā' chi'xcu' tū' ī'squi'nli nalacāxtlahua César, quina'n tzē ixmakxtekui.

27

Macā'nca Pablo nac Roma

¹ Lā' a'xni'ca' pāstacca naquincātamacā'nāni' nac Italia, tamacamāstā'lh Pablo lā' ā'makapitzīn tachī'nī'n con kalhatin capitán a'ntī ixtacuīni' Julio.

Xla' ixmāpa'ksī huan batallón a'ntū huanican Augusto. ² Ictojōuj nac lakatin barco xala' nac Adramitio. Huā'mā' barco ixtētāyacu'tun nac makapitzīn xcānsipejni' nac Asia a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' quincātā'a'ni' Aristarco xala' nac Tesalónica, lakatin xcānsipej nac Macedonia. ³ Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Sidón a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' Julio lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't con Pablo lā' makxtekli que cālaka'lh ixamigos. Xlaca'n tatlahuani'lh a'ntū ixmaclacasqui'n. ⁴ Lā' ā'maktin ica'mpalauj nac barco. Huan ū'ni' lej palha' quincāpāxtokni'. Lā' ū'tza' iclīpātle'keuj na ixpāxtūn Chipre a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. ⁵ A'calistān icpū'a'uj huan barco pajtzu na ixquiltūn a'nlhā huanican Cilicia lā' Panfilia. Lā' icchā'uj nac Mira, lakatin xcānsipej nac estado de Licia.

⁶ A'ntza' kaksli huan capitán lakatin barco xala' nac Alejandría a'ntū ixa'mā' nac Italia. Lā' quincāmojōpalani' huan ā'lakatin barco. Lā' ū'tza' icpū'a'mpalauj. ⁷ Xa'ica'mā'nauj lej lacatzucu lātma'j lā' jicslīhua' iclīchā'uj ixpajtzu Gnido. Lā' huan ū'ni' quincāmāmakchuyīni' lā' ū'tza' iclīpātle'kepalauj ixpajtzu Salmón na ixpāxtūn Creta a'ntū pītzina'j ti'ya't ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. ⁸ Lā' jicslīhua' xa'ictētaxtumā'nauj ixpajtzu Creta. Icchā'uj nac Buenos Puertos, ixpajtzu huan xcānsipej Lasea.

⁹ Lejtza' makān xa'ictakoxīnī'ta'uj lā' ixmimā'tza' huan cā'lonkni'. Lā' ū'tza' lej ixlījicua'ncan ixpū'a'ncan huan barco. Lā' Pablo cāmaxquī'lh

tapāstacna' ¹⁰lā' cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, quit icpuhuan palh ā'chulā' na'a'nāuj, catūhuā naquincālani'yāni' lā' lej lhūhua' namakasputāuj. Namakasputāuj huā' barco lā' huā' tacu'ca' lā' nā quina'n nanīyāuj.

¹¹ Pero huan capitán tū' a'kahuāna'ni'lh Pablo. Cā'a'kahuāna'ni'lh huan piloto lā' huan ixtēcu' barco. ¹²Lā' a'ntza' tūla māchokocan barco a'xni'ca' ixlonknu'n. Lā' ū'tza' huan ixtalhūhuā't talīhualh:

—Cāhui ā'chulā'.

Ixtapuhuan palh tzē cahuā ixtachā'lh nac Fenice, lakatin xcānsipej nac Creta. Lā' nac Fenice a'nlhā ixpūjaxni' barco laca'a'huī' nac noroeste lā' nac suroeste. A'ntza' ixtapuhuan ixtatachokolh a'xni'ca' ixlonknu'lh.

Huan ū'ni' sno'kmaxquī'lh xcān huan barco

¹³ A'xni'ca' tzuculh ū'nun macsti'na'j de nac sur, tapuhuampā que tzētza' nata'a'mpala. Lā' tatzucupā ta'a'n lā' ixtatētaxtumā'na ixpajtzu huan pītzina'j ti'ya't a'ntū huanican Creta. ¹⁴ Lā' lacapalh milh lakatin palha' ū'ni' a'ntū ixuanican Nordeste. ¹⁵ Lā' huan ū'ni' sno'kmaxquī'lh xcān huan barco lā' tū' quincāmakxtekni' na'ica'nāuj a'nlhā xa'ica'ncu'tumā'nauj. Lā' tūlalhtza' ixtlahuacan nīn tuntū'. Lā' chuxalhā quincālē'ni' huan ū'ni'. ¹⁶ Ictētaxtūj na ixpajtzu lakatin pītzina'j ti'ya't ixtacuīni' Clauda. Lā' a'ntza' tū'tza' lej palha' ixquincāsno'kāni' huan ū'ni'. Lā' jicslīhua' icstancacu'tūj huan pāti a'ntū xa'icstancalīmināuj. ¹⁷ Lā' a'xni'ca' ixmojōcanī'ttza' huan pāti nac barco, chā'xpāchī'ca huan barco. Ixtajīcua'n porque lasā' ixa'ksatāyalh huan nac cā'cucujnu' a'ntū ixtacuīni' Sirte. Lā' ū'tza' talīmāyujūlh huan xalu'xu' barco

a'ntū ixlīsno'klē'n ū'ni' huan barco. Lā' chuntza' lakachu quincālē'ni' huan ū'ni'. ¹⁸ Lā' ixlīlakalī huan xasipej mar lā' huan ū'ni' lej palha' sno'kli huan barco. Lā' ū'tza' tatzuculh talīmaka'n huan tacu'ca' nac mar. Lā' chuntza' tū'tza' lej tzi'ncalh huan barco. ¹⁹ Lā' ixlīlakalī huampala icmaka'uj con quimacanca'n ixmaclacasqui' xala' na ixchakān barco. ²⁰ Lakalhūhua' chi'chini' pātle'kelh lā' tū' iclaktzī'uj chi'chini' nīn sta'cu. Lā' huan ū'ni' leycus palha' ī'sno'kmā' huan barco. Lā' ū'tza' xa'iclipuhuanāuj que tūlatza' xa'icpūtaxtūj quina'n.

²¹ Lā' makāntza' tū' xa'icūā'yanī'ta'uj. Lā' Pablo tāyalh na ixlāclhpu'nanca'n lā' hualh:

—Chi'xcuhuī'n, ixquilākaxmatni'uj. Palh tū' ixtaxtuchāuj nac Creta, tū' ixquincāpātle'keni'ni' huā'mā' lijicua' lā' nīn tuntū' ixmakasputui. ²² Chuhua'j, tū' calakaputzatit. Hui'xina'n nīn chā'tin catinīlh, a'yuj casputli huā' barco. ²³ Kōtan tzi'sa quit quintasu'ni'lh kalhatin ángel a'ntī Dios macamilh. Huā'mā' Dios ū'tza' a'ntī quimāpa'ksī lā' a'ntī ictā'scuja. ²⁴ Lā' huan ángel quihuanilh: “Hui'x, Pablo, tū' caji'cua'. Lej tasqui'nī hui'x nalakpina' César. Lā' por mimpālacata, Dios nacāmāpūtaxtū ixlīhuākca'n a'ntīn tatojōmā'na con hui'x nac barco”, quihuanilh huan ángel. ²⁵ Lā' chuhua'j, chi'xcuhuī'n, tū' calakaputzatit. Quit iclipāhuan Dios. Lā' quit icuan chuntza' nala a'nchīn quihuanica. ²⁶ Tasqui'nī nachā'nāuj nac lakatin pītzina'j tī'ya't ixpu'nan mar —hualh Pablo.

²⁷ Lā' lakacāujtā'ti' chi'chini' ixlanī't palha' ū'ni'. Lā' hua'chī i'tāt tzi'sa huan barco lakachu ixlē'n huan xasipej mar a'ntū huanican Adria. Lā' huan marineros tapuhualh que tzēlasā'

ixtatapajtzūmā'na nac lakatin ti'ya't. ²⁸ Talhcālh ixlīpūlh mā'n huan xcān lā' pu'xamacāujchāxan metro ixuanī't. Lā' lacachuna'j huampala chu talhcāpā lā' xmāntza' pu'xamatojon metro ixuanī't. ²⁹ Ixtajicua'n que tzēlasā' ixtalaknūlh huan barco nac cā'chihuixni'. Lā' ū'tza' talīmojōlh nac xcān lakatā'ti' xalactzinca xala' na ixkēn huan barco lā' chuntza' tzēn talīyāhualh huan barco. Lā' taka'lhīlh hasta a'xni'ca' tuncuīlh. ³⁰ Huan marineros ixtamāyujūmā'na huan pāti. Ixtatasu'yu a'nchī ixtamojōmā'nampā nac xcān huan xalactzinca xala' na ixquini' barco a'ntū nalītāya huan barco. Pero xmān ta'a'kxokonū'lh. Ixtapūtzā'lacu'tun nac pāti. ³¹ Lā' Pablo cāhuanilh huan capitán lā' huan tropasna':

—Palh huan tamā'na chi'xcuhuī'n tū' natatachoko nac barco, hui'xina'n tūlalhtza' catipūtaxtutit.

³² Lā' chu tuncan huan tropasna' tacā'tu'cxli huan tasiuj a'ntū tapūmāyujūlh huan pāti. Lā' tamacamincha' nac xcān.

³³ Lā' a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza', Pablo cāhuanilh ixlīhuākca'n que catahuā'yalh macsti'na'j. Cāhuanilh:

—Tlahualhtza' lakacāujtā'ti' chi'chini' lā' tū' huā'ya'nī'ta'ntit lā' tū' lhtatanī'ta'ntit.

³⁴ Iccāhuaniyāni' cahuā'ya'ntit lā' chuntza' natli'huī'quinā'tit. Nīn chā'tin de hui'xina'n catimakasputtit nīn kantin miya'jca'n.

³⁵ A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Pablo tayalh pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n lā' che'kelh lā' tzuculh huā'yan. ³⁶ Lā' ixlīhuākca'n tū'tza'

ixtalakaputza lā' nā tahuā'yalh. ³⁷ Quina'n quilihuākca'n xa'icuanī'ta'uj lakatu' ciento ā'tu'tumpu'xamacāujchāxan a'ntī xa'ictajōmā'nauj nac barco. ³⁸ Lā' a'xni'ca' ixtahuā'yanī'ttza', tatamakajūlh trigo nac mar lā' chuntza' tū'tza' lej ixtzincan huan barco.

Huan barco laclalh

³⁹ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan marinerosnu' tū' ixtalapasna'n huanmā' ti'ya't. Talaktzī'lh lakatin ixmacan mar lā' ixka'lhī cucuj. Lā' tita-puhualh palh tzē cahuā ixtamāpajtzūlh a'ntza' huan barco. ⁴⁰ Lā' tacā'tu'cxli huan tasiuj lā' chuntza' tachokolh nac mar huan xalactzinca lā' chuntza' tzēn taxakā'lilh huan barco. Taxla'jalh huan ixtasiuj ixlēkosnu' huan barco. Lā' tacha'xli huan lu'xu' xala' ixquini' barco para que chuntza' natampi'ta'lē'n huan ū'ni'. Lā' huan barco tzu-culh a'n nac ti'ya't. ⁴¹ Lā' talaknūlh nac lakatin cā'cucujnu'. Lā' ixquini' barco a'ksātāyalh lā' tūlalhtza' taxakā'lilh. Lā' huan ixlīsñū'n huan xcān mālakuanīlh ixkēn huan barco. ⁴² Huan tropasna' ixtamaknīcu'tun huan tachī'nī'n para que chuntza' nīn chā'tin naxiquihuā'tnatacuta de nac mar lā' chuntza' tzē natatzā'la. ⁴³ Pero huan capitán ixmāpūtaxtūcu'tun Pablo. Lā' ū'tza' tū' līmakxtekli nacāmaknīcan. Cāmāpa'ksīlh a'ntīn tzē ixtaxiquihuā'tnan, xapū'la catatojōlh nac xcān lā' cata'a'lh nac ti'ya't. ⁴⁴ Lā' māpa'ksīni'lh que makapitzīn catapūtacutli lhta'ca'la' lā' makapitzīn catapūtacutli xalacpītzin de huan barco. Lā' chuntza' tata-cutkō'lh nac xcān lā' tapūtaxtukō'lh ixlīhuākca'n.

28

Pablo nac Malta

¹ Lā' a'xni'ca' xa'icpūtaxtunī'ta'ujtza', icca'tzīuj que huan pītzina'j ti'ya't ixtacuīni' Malta. ² Xalanī'n a'ntza' lej quincātalakalhu'mani'. Lā' como ixlamā' xcān lā' ixlonknu'n, tahui'līlh macscut. Lā' quincātahanini' ca'icskō'nui. ³ Pablo putzalh makxpātin qui'hui'. Lā' a'xni'ca' ixmāpū'cu'tumā' nac macscut, taxtuchi lakatin lūhua' tzā'latēlha de nac macscut lā' macaxcalh na ixmacan Pablo. ⁴ Lā' a'xni'ca' huan xalanī'n nac Malta talaktzī'lh huan lūhua' a'nchī ixa'kanūhua'ca' na ixmacan Pablo, talāhuanilh:

—Lā' stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' maknīni'. Lā' a'yuj pūtaxtulh nac mar, tasqui'nī nanī para namāpala con Dios.

⁵ Pablo tincxmaka'lh huan lūhua' nac macscut lā' nīn tuntū' pātle'keni'lh. ⁶ Xlaca'n ixtapuhuan palh ixcu'nli a'nlhā ī'xcanī't huan lūhua' o palh ixa'kā'lh xanīn. Lej makān taka'lhīlh. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh que nīn tuntū' lani'lh, lā' tapuhuampā lā' talāhuanilh:

—Chō'la ū'tza' kalhatin dios huā'mā' chi'xcu'.

⁷ Lā' pajtzu ixuī'ixti'ya't huan xapuxcu' chi'xcu' xala' nac Malta. Xla' ixuanican Publio. U'tza' quincāmāchokoni' na ixchic lakatu'tun chi'chini' lā' lej lhūhua' quincātlahuani'ni' a'ntūn tzey. ⁸ Huan ixtāta' Publio ixmā' nac tama' lā' ixka'lhī tachi'chīxni' lā' taka'lhni'tanti. Pablo laka'lh lā' orarlīlh lā' mā'ca'ni'lh ixmacan lā' mātzeyīlh. ⁹ Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', tamīlh ā'makapitzīn huampalā ī'tza'ca'nī'n a'ntī ixtahui'lāna' nac Malta. Lā' nā cāmātzeyīca. ¹⁰ Lā' lhūhua' lē'ksajna'

quincātamaxquī'ni'. Lā' a'xni'ca' ictaxtūj, ū'tunu'n tamānūlh nac barco a'ntū icmaclacasquī'nāuj.

Pablo chā'lh nac Roma

¹¹ Lā' ixlīlakatu'tun mālhcuyu' icpū'a'uj lakatin barco a'ntū ixtachokonī't na ixpajtzu Malta ixlīhuāk huan cā'lonkni'. Huan barco xla' xala' nac xcānsipej Alejandría. Lā' ixyāhuani'canī't nac barco ixlīlakapascan a'ntū lakatu' ídolo a'ntū ixuanican Cástor lā' Pólux. ¹² Icchā'uj nac Siracusa lā' a'ntza' ictachokouj tu'tuma'j. ¹³ A'ntza' ictaxtūj lā' tūlah stu'nc ica'uj. A'calīstān icchā'uj nac Regio. Lā' ixlīlakalī lalh ū'ni' xala' nac sur. Lā' ixlītu'ma'j icchā'uj nac Puteoli. ¹⁴ A'ntza' iccāpāxtokuí ā'makapitzīn tā'timīn. Xlaca'n quincātahuanini' que cā'ictachokouj a'ntza' con ū'tunu'n lakatojon chí'chini'. A'calīstān ictaxtupalauj para na'ica'nāuj nac Roma. ¹⁵ Lā' ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza' huan tā'timīn nac Roma palh na'icchā'nāuj. Lā' xlaca'n tataxtulh lā' tamīlh hasta nac lītāmāuj Apio lā' nā a'nlhā huanican Tres Tabernas. A'ntza' iclāpāxtokuí nac tej. Lā' a'xni'ca' cālaktzī'lh Pablo maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' ka'lhīlh tapāxuhuān. ¹⁶ Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Roma, huan capitán cāmamacamaxquī'lh huan tachī'nī'n huan xapuxcu' maktaka'lhna'. Lā' Pablo makxtekca natachoko ixa'cstu lā' kalhatin tropa ixmaktaka'lha.

Pablo a'cta'sana'lh nac Roma

¹⁷ Lā' ixlītu'tuma'j Pablo cāmātayīni'lh huan xanaxpuxcu'nu' israelitas nac Roma. Lā' a'xni'ca' ixtalaktakēxtimīnī't, Pablo cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n israelitas, quit nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey iccātlōni'nī't huan israelitas nīn ixtalanānca'n quinatāta'na'ca'n. Lā' a'yuj nīn tuntū' ictlahuanī't a'ntūn tū' tzey, quimacamāstā'ca tachī'n con huan chi'xcuhuī'n romanos nac Jerusalén. ¹⁸ Huan romanos quintakalhasqui'nīlh lā' nīn tuntū' takaksli para que tzē naquimaknīcan. Lā' ū'tza' ixquintalīmakxtekcu'tun. ¹⁹ Lā' huan israelitas tū' talacasqui'lh naquimakxtekcan. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que icsqui'nli caquinkalhasqui'nīca na ixlacapūn César, a'yuj tū' iccālē'ksa'nīni'n xalanī'n na quīxcānsipej. ²⁰ Lā' ū'tza' iccālīmāta'sīni'ta'ni' hui'xina'n. Quit xa'iccālaktzī'ncu'tunāni' hui'xina'n lā' xa'iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'. Huan israelitas takahlaka'ī que Dios nacāmālahuanīchoko huan nīni'n. Lā' nā quit chuntza' ickahlaka'ī. Lā' ū'tza' ixpālacata quīlīmacatūpixchī'canī't —cāhuanilh Pablo.

²¹ Lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tahuanih:

—Xalanī'n nac Judea tū' tamacaminī't ca'psnat por mimpālacata. Lā' huan israelitas, a'ntīn tamincha' nac Judea, nīn tuntū' quīncātahuanī'ta'ni' por mimpālacata. ²² Iclacasqui'nāuj que caquilāhuaniuj a'ntū hui'x puhua'na'. Icca'tzīyāuj a'nchī lakaxtim huancan que tū' tzey huā'mā' secta —huanica Pablo.

²³ Huanmā' chi'chini' a'ntū ixlacahcāhui'līcanī't, ixlhūhua'ca'n tamilh huan nac chic a'nlhā ixtachoko Pablo. Lā' huan cā'tzi'sāt Pablo tzuculh cātā'kalahchiuīna'n a'nchī māpa'ksīni'n Dios. Lā' cātā'chihuīna'lh hasta tzī'sualh. Lā' cālahchiuīna'ni'lh a'ntū huan ixtachihuīn Dios por ixpālacata Jesús a'nlhā tatzo'kni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés lā' a'nlhā huanican profetas. Lā'

chuntza' Pablo cāmākalhlaka'ī'nīcu'tulh ixpālacata Jesús. ²⁴ Lā' makapitzīn ixta'a'ka'ī'mā'na lā' ā'makapitzīn tū' ta'a'ka'ī'lh. ²⁵ Lā' chuntza' tū' chu lakatin ixtapāstacna'ca'n ixtahuanī't. Lā' tatzuculh ta'a'n. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu, Pablo cāhuanilh:

—Huan Espīritu Santo hualh a'ntū ixlīstu'ncua' a'xni'ca' māchihuīnīlh huan a'cta'sana' Isaías. Chuntza' cāhuanilh quinapapna'ca'n:

²⁶ Capit lā' cacāhua'ni' huā'mā' tachi'xcuhuī't:

Hui'xina'n nakaxpa'tā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit; nalaktzī'nā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit a'ntū la'ktzī'nā'tit.

²⁷ Tuntū'tza' ta'u'cxca'tzī na ixa'clhcunucca'n huā'mā' tachi'xcuhuī't.

Ixa'ka'xko'lhca'n tū' tapūkaxmata xa'nca.

Tatalakatzī'nī't ixlakastapunca'n.

Tū' talaktzī'ncu'tun lā' tū' takaxmatcu'tun.

Lā' tū' tamāchekxīcu'tun.

Lā' tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n para que chuntza' quit tzē na'iccāmātzeyī.

Chuntza' māhuanīlh Dios huan Isaías.

²⁸ Lā' Pablo ā'chulā' ixchihuīna'n lā' cāhuanilh:

—Caca'tzītit hui'xinan'n huā'mā': Huan tīn tū' israelitas cāmāca'tzīnīcanī'ttza' a'nchī Dios māpūtaxtūnu'n. Xlaca'n natakaxmata.

²⁹ Lā' a'xni'ca' Pablo ixuanī'ttza' huā'mā', huan israelitas ta'a'lh lā' ixtalīkahlachihuīna'ntēlha.

³⁰ Lā' Pablo a'ntza' tachokolh calacs lakatu' cā'ta nac chic a'nlhā ī'sācua'nī't. Lā' laktzī'lh con tapāxuhuān ixlīhuākca'n a'ntī ixtalakmin.

³¹ Lā' ixcāhuani a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā' ixcāmāsu'ni' por ixpālacata Māpa'ksīni' Jesucristo na ixlacapūnca'n ixtalhūhuā't. Lā' nīn tintī' ixmāmakchuyī.

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez
(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49